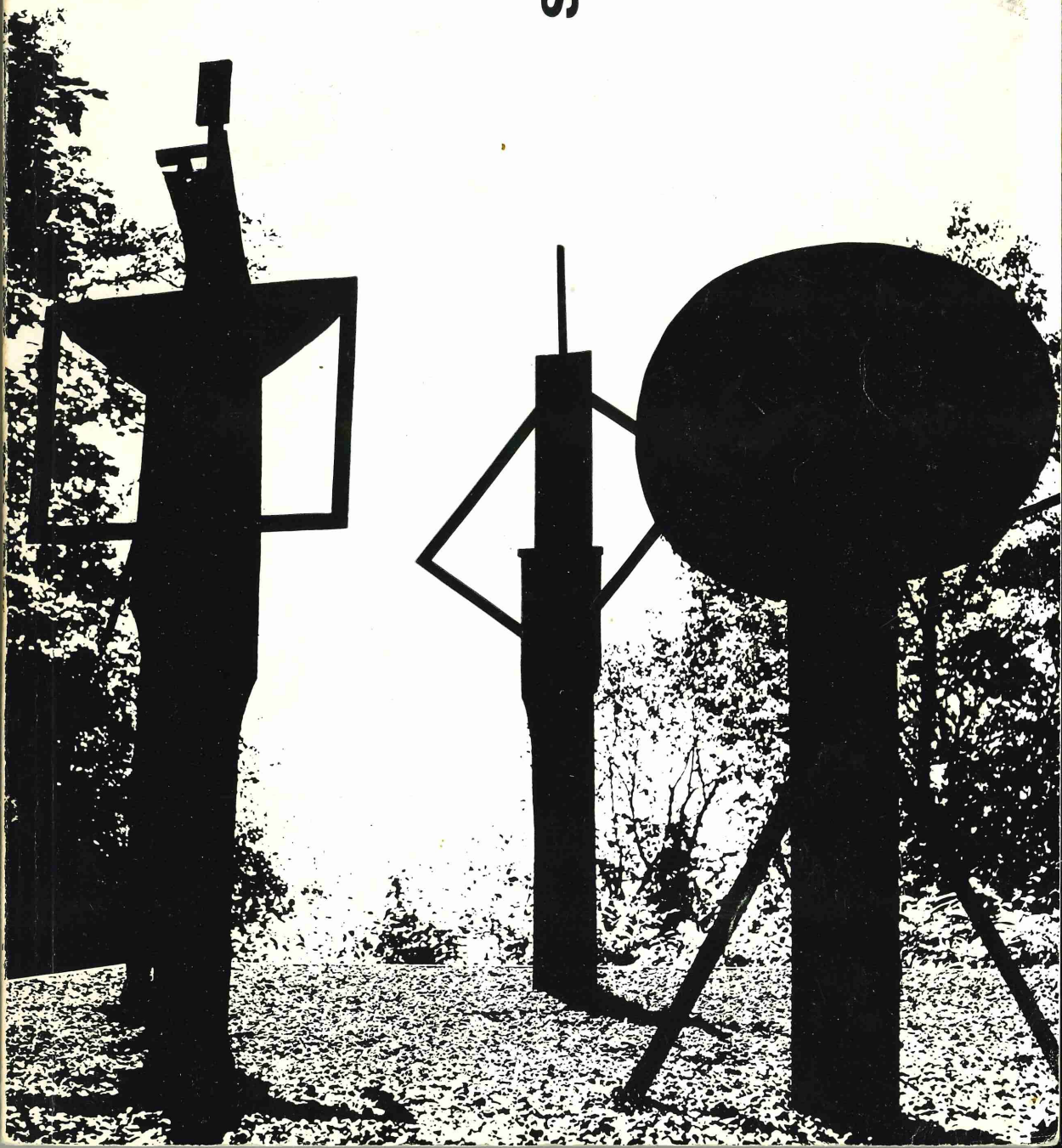

sonsbeek '66

5e Internationale beeldtentoonstelling Sonsbeek '66

Arnhem, 27 mei - 25 september 1966

Beschermvrouwe

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Erecomité**Voorzitters**

Zijne Excellentie Mr J. M. A. H. Luns
Minister van Buitenlandse Zaken
Zijne Excellentie Mr M. Vrolijk
Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk

Leden

Zijne Excellentie Baron François Xavier van der Straten-Waillet
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van België
Zijne Excellentie Dr Claus Winterstein
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Oostenrijk
Zijne Excellentie Sir Peter Garran
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Groot Britannië en Noord-Ierland
Zijne Excellentie de Heer José Manuel Aniel-Quiroga y Redondo
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Spanje
Zijne Excellentie Dr Carlos de Liz Branquinho
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Portugal
Zijne Excellentie Dr Donato Latella Frias
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Argentinië
Zijne Excellentie Dr J. J. Fouché
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Zuid-Afrika
Zijne Excellentie de Heer Fabio Vio Valdivieso
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Chili
Zijne Excellentie de Heer William R. Tyler
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van de Verenigde Staten van Amerika
Zijne Excellentie de Heer K. H. Knoke
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van de Bondsrepubliek Duitsland
Zijne Excellentie de Heer Giorigo Bombassei Frascani de Vettor
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Italië
Zijne Excellentie de Heer Pierre Siraud
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Frankrijk
Zijne Excellentie de Heer Pierre Dupont
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van Zwitserland
Mr H. W. Bloemers
Commissaris der Koningin in de provincie Gelderland
De Heer Ch. G. Matser
Burgemeester van Arnhem

**Bestuur Stichting
Sonsbeek '49**

J. A. de Goeijen, voorzitter
Mevrouw A. P. van der Heide-Hemsing, secretaresse
H. J. Hendriks, penningmeester
Mevrouw Fri Heil
J. A. Th. Hendriksen
A. Kettelarij
J. C. W. de Winkel
Mr H. Kuyper, gedelegeerde van de Gemeente Arnhem

Werkcomité

Dr J. C. Heyligers, voorzitter
L. P. L. Braat
Prof. Dr H. L. C. Jaffé
C. Kneulman
Drs R. W. D. Oxenaar
P. A. M. Slegers
Sekretaris:
G. J. L. M. Ter Burg,
Gemeentemuseum, Arnhem

Ten geleide

Bij de aanbieding van deze, onze vijfde tentoonstelling, gaan onze gedachten onwillekeurig terug naar 1949, toen op initiatief van wijlen de Arnhemse wethouder Klompé het vasteland van Europa, dank zij speciaal de organisatorische gaven van wijlen de Arnhemse glazenier Gerard Temme, de primeur mocht beleven van een beeldtentoonstelling in de open lucht.

De algemene waardering leidde, zowel in binnen- als buitenland, tot talrijke navolgingen en zou het begin blijken te zijn van een groeiende belangstelling voor de beeldhouwkunst.

Wij dachten daarom, na de reprises in 1952, 1955 en 1958, onze plicht te hebben gedaan en op onze lauweren te mogen rusten.

Edoch meende het Arnhemse gemeentebestuur, van vele zijden daartoe aangespoord en onder drang van burgemeester Matser en wethouder Bisterbosch, deze unieke traditie niet prijs te mogen geven en alles in het werk te moeten stellen derzelve te bestendigen.

Alhoewel inmiddels de omstandigheden zich sterk hebben gewijzigd, doch de volle steun van gemeente, provincie en rijk werd toegezegd, waren wij bereid om onze schouders onder een hernieuwde opgaaf te zetten.

Dat het Hare Majesteit Koningin Juliana heeft mogen behagen wederom onze Beschermvrouwe te zijn, is voor ons een grote eer.

Wij zijn dankbaar voor de volledige medewerking van de direktie en staf van het Arnhemse Gemeentemuseum en het Rijksmuseum Kröller-Müller, alsmede van de gemeentelijke diensten en bruikleengevers.

Naast het werkcomité werden vele commissies ingesteld. Wij zijn ditmaal door velen met enthousiasme gesteund en zien de einduitslag dan ook met vertrouwen tegemoet.

Het oude geboomte in het park Sonsbeek kan neerzien op wat thans te bieden valt: de scheppingsdrang van een jonge generatie.

Moge het aanschouwen daarvan, in deze onvergelykbare omlijsting, ook voor U een ogenblik van bevrediging betekenen en een goede herinnering blijven.

J. A. de Goeijen,
voorzitter Stichting Sonsbeek '49

Verantwoording

Bij de samenstelling van deze tentoonstelling werd niet getracht een kunsthistorisch afgerond overzicht van de moderne beeldhouwkunst te geven, noch om groepen of stijlen evenwichtig te presenteren. Het werkcomité is er vanuit gegaan, dat getracht moest worden een groep voor expositie in het Park Sonsbeek passende beelden bijeen te brengen, die zij de moeite waard achtte om anno 1966 aan het publiek te tonen.

De keuze werd zo breed mogelijk internationaal gericht met daarbinnen een naar verhouding zeer ruime Nederlandse vertegenwoordiging. 'Sonsbeek' is in de eerste instantie een tentoonstelling van beelden in de openlucht. Er werd daarom vooral gezocht naar forse formaten en duurzame materialen. Beelden in gips werden mede wegens het zeer grote schaderisico niet genomen.

Voor kleinere beelden en plastieken die een architectonisch bepaalde ruimte vragen werd wederom, op de van ouds bekende plek een tijdelijk paviljoen ontworpen, ditmaal door Ir Aldo van Eyck. Het was voor het werkcomité een zeer bijzondere ervaring om de heer van Eyck te mogen volgen in de ontwikkeling van zijn ideeën over dit plan. Er ontstond een aantal, onderling zeer verschillende, basisontwerpen, die elk weer leidde tot lange reeksen varianten, waaruit tenslotte het thans gebouwde hoogst originele paviljoen, als een consequent verdichtingspunt te voorschijn kwam.

Al was het uitgangspunt algemene openheid voor de beeldhouwkunst van heden, enige richtlijnen zijn bij een zo grote opzet natuurlijk toch noodzakelijk. Zo werd besloten de oude meesters der moderneren als Rodin, Bourdelle, Maillol e.a. slechts in een beperkt voorspel ter herinnering en toetsing te tonen, om daarna een zo mogelijk goede representatie te brengen van grote figuren als Laurens, Lipchitz, Picasso, Arp, Marini, Moore.

De concurrentie van de in aantal de laatste jaren zo zeer toegenomen exposities van beelden buiten en andere grote internationale manifestaties werd juist in deze categorie maar al te voelbaar, terwijl ook gepoogd moest worden liefst niet met werken te komen, die al eerder op Sonsbeek waren gezien of kortgeleden in Nederland werden getoond. Doublures van de laatste soort konden niet steeds worden vermeden.

Het overlijden van Giacometti en de gelijk met Sonsbeek lopende grote expositie van Marini te Rome maakte een vertegenwoordigen van deze beide figuren zeer moeilijk. Het is dan ook verheugend dat toch van beide goed werk te zien is. Een bijzonder woord van dank moge hier worden gericht aan het College van Burgemeester en Wethouders van Den Haag, dat er welwillend in toestemde de sinds enige jaren in de Haagse buitenwijken geplaatste, maar elders in Nederland nog weinig bekende, grote ruiter van Marini naar Sonsbeek te laten overbrengen.

Met grote erkentelijkheid moet hier ook worden vermeld, dat Henry Moore zelf en Marlborough Fine Arts Ltd. te Londen het mogelijk hebben willen maken om zes grote bronzen van Moore te tonen, waarvan enkele thans hier voor het eerst worden geëxposeerd. Deze groep vormt zeker het hoogtepunt van de tentoonstelling.

De expositie geeft vervolgens een zeer ruim overzicht van de 'midden-generatie'. Door het samenvallen van Sonsbeek met de Biënnale 1966 te Venetië kon helaas slechts een beperkte inzending verkregen worden van o.a. Etienne-Martin, Jacobsen, Reinhout d'Haese en Caro. Verder valt het te betreuren, dat om financiële redenen niet kon worden ingegaan op een aantal aanbiedingen van beeldhouwers uit binnen- en buitenland om speciaal voor Sonsbeek ter plaatse sculpturen te ontwerpen en uit te voeren. Eveneens om financiële redenen moest worden afgezien van inzendingen uit de Verenigde Staten, Zuid-Amerika, Japan en enige meer afgelegen Oost-Europese landen.

Ook aan werk van de jongeren en jongsten werd veel aandacht gegeven. Er valt hierbij een zekere nadruk op de recente ontwikkeling van gekleurde sculpturen. De steun van de British Council heeft het mede mogelijk gemaakt om het werk van een groep jonge Engelse kunstenaars op dit gebied goed te laten zien.

Hoewel ernstig en langdurig overwogen werd om aandacht te besteden aan het reliëf enerzijds en aan experimenten als van de groep Zero en de met licht en beweging ruimtelijk werkzame kunstenaars anderzijds, moesten deze thema's terzijde worden gelaten. De installatie van dergelijke werken zou een veel groter en speciaal aangepast, of een tweede paviljoen hebben geëist; daaraan viel niet te denken. Bovendien was het Comité van mening, dat juist nu Sonsbeek zich voor het eerst na acht jaar weer presenteert, de volle nadruk op de centrale opzet van 'beelden buiten' moest vallen.

Dr J. C. Heyligers,
Voorzitter van het werkcomité

Het tot stand komen van deze tentoonstelling zou niet mogelijk zijn geweest zonder de royale medewerking van zeer velen in binnen- en buitenland. Onze oprechte dank gaat dan ook uit naar de kunstenaars, die eigen werk hebben willen afstaan en de navolgende bruikleengevers:

Gemeente Amsterdam
Gemeente Den Haag
Gemeente Utrecht
Gemeente Renkum
Gemeente Rotterdam
Gemeinnützige Siedlungsgesellschaft, Leverkusen
Mevr. C. M. Frankot-van Beek, Heeten
Mme Roberta Gonzalez, Arcueil
Dr J. C. Heyligers, Velp
Helmut Klinker, Bochum
Mr et Mme Claude Laurens, Brussel
Guido Lehbruck, Oberaichen
Dr E. Liebrecht, Birten
Rijksgebouwendienst, Den Haag
Karl Schweisfurth, Herten
Mevr. E. Wenckebach-van der Hoeven

The British Council, Londen
Cultureel Centrum de Zonnehof, Amersfoort
Dienst voor 's Rijks Verspreide Kunstvoorwerpen, Den Haag
Gemeentemuseum, Arnhem
Haags Gemeentemuseum, Den Haag
Musée Bourdelle, Parijs
Musée d'Ixelles, Ixelles Brussel
Musée National d'Art Moderne, Parijs
Rijksmuseum Kröller-Müller, Otterlo
Stad Antwerpen, Openluchtmuseum voor beeldhouwkunst Middelheim
Städtische Kunstgalerie, Bochum
Stedelijk Museum, Amsterdam
Wilhelm Lehbruck Museum, Duisburg

Galerie d'Art Moderne, Marie-Suzanne Feigel, Bazel
Galerie Beyeler, Bazel
Galerie Breteau, Parijs
Galerie Claude Bernard, Parijs
Galerie d'Eendt, Amsterdam
Galerie Denise René, Parijs
Galerie Dina Vierny, Parijs
Galerie de France, Parijs
Galerie Jeanne Bucher, Parijs
Galerie Louise Leiris, Parijs
Galerie Maeght, Parijs
Galerie Renée Ziegler, Zürich
Galerie Alex Vömel, Düsseldorf
Galleria dell'Ariete, Milaan
Galleria del Milione, Milaan
Gimpel Fils Ltd., Londen

Gimpel & Hanover Galerie, Zürich
Hanover Gallery, Londen
Henri Creuzevault, Parijs
Kasmin Ltd., Londen
Le Point Cardinal, Parijs
Marlborough Fine Art Ltd., Londen
Marlborough Galleria d'Arte, Rome
Marlborough Gerson Gallery Inc., New York
Michael Hertz, Bremen
Robert Fraser Gallery Ltd., Londen
Rowan Gallery, Londen
The David Mirvish Gallery, Toronto

De franse inzending is geplaatst onder auspiciën van de Association Française d'Action Artistique, Parijs

Voor de spontane medewerking van de direktie van de Hogere en Middelbare Bosbouw en Cultuur Technische School, die een gedeelte van 'Huize Sonsbeek' ter beschikking stelde, zijn wij zeer erkentelijk.

H. van der Berg nv. verzorgde wederom de transporten in samenwerking met enige buitenlandse ondernemingen.

De nv. Utiliteitsbouw G. W. J. Sanders, Arnhem, Maatschappij tot uitvoering van bouw en betonwerken bouwde het door Ir. Aldo van Eyck ontworpen paviljoen.

Het materiaal voor de katalogus werd bijeengebracht door de Heer G. J. L. M. Ter Burg en stelde deze met de gewaardeerde hulp van Hans Sizoo, Amsterdam, samen.

Vormgeving katalogus: Paul Schulz, Arnhem.
Druk: nv. Drukkerij Vada, Wageningen.
Clichés: Koningsveld & Zoon nv., Arnhem.

Inleiding

De vijfde tentoonstelling van beeldhouwwerken in het park Sonsbeek stelt zich – evenals de vier voorafgaande exposities – vooral ten doel de beeldhouwkunst dichter bij het grote publiek te brengen en de belangstelling voor werken der sculptuur, en dan wel van nederlandse zowel als buitenlandse, zoveel als mogelijk te stimuleren. Dit geschiedt door telkenmale een keuze van recente beeldhouwkunst bijeen te brengen en deze beelden in het prachtige, glooiende en bewogen terrein van het park Sonsbeek te plaatsen, zo, dat niet alleen ieder beeld tot zijn volle recht komt, maar ook, dat het geheel een overtuigende indruk oproept, niet alleen van de hedendaagse stand der beeldhouwkunst, maar ook van haar doelstellingen, haar middelen en haar vormenschat.

Ten opzichte van vorige tentoonstellingen is het overzicht dat de huidige „Sonsbeek-tentoonstelling“ wil geven deels ingewikkelder, deels ook eenvoudiger en sprekender geworden.

Ingewikkelder door het feit, dat het domein der goede en boeiende beeldhouwkunst aanmerkelijk is gegroeid, dat er veel meer landen, en vooral kunstenaars bij zijn gekomen, wier werk een plaats op deze tentoonstelling had moeten krijgen. Met het grotere aantal aanvragen is – hoe zou het anders kunnen – ook het aantal der teleurstellingen voor de organisatoren der tentoonstelling toegenomen. Toch mogen zij dankbaar erkennen, dat hun wensen, althans in vele gevallen, zijn vervuld en dat het beeld, dat hun bij het begin van hun werkzaamheden voor ogen stond, in de reeks van beelden die nu in Sonsbeek staan, vrijwel is verwerkelijkt.

Eenvoudiger en sprekender is het overzicht vooral geworden door een verandering in de algemene houding der beeldhouwkunst, die sinds de vorige tentoonstelling duidelijk aan het licht is getreden: het feit namelijk, dat de beeldhouwkunst – letterlijk en figuurlijk – van haar voetstuk is afgedaald, en thans op hetzelfde vlak, in dezelfde ruimte staat als de beschouwer.

In de beeldende kunst in het algemeen – dus ook in de beeldhouwkunst – is in de laatste jaren een streven naar voren gekomen om de drempel tussen kunstwerk en beschouwer, tussen object en subject, steeds meer te doen vervagen en vervallen. De beeldhouwwerken, die wij in ons dagelijks leven op straat of op andere wijze in het openbaar zien, staan dan ook niet meer zo afgezonderd van de beschouwer als dat vroeger wel het geval was: in plaats van op een voetstuk, binnen een eigen, omgrensde ruimte, staan de beelden nu op de begane grond, op eenzelfde vlak dus, waar ook de mensen staan en zich bewegen, die naar de beeldhouwwerken staan te kijken.

Niet alleen de plaatsing – een kenmerk, dat tenslotte niet in het beeldhouwwerk zelf ligt besloten – maar tal van andere eigenschappen der moderne beeldhouwkunst, doen de beschouwer, en dus ook de bezoeker van deze tentoonstelling, beseffen dat de beeldhouwkunst thans met nieuwe problemen bezig is, en dat juist

de verhouding tot de beschouwer, de plaats van het werk in de ruimte, in het centrum staat van de belangstelling van de kunstenaar. Met ruime, vaak hevige bewegingen grijpen vele der tentoongestelde beelden de ruimte in, pieken en armen steken, in een heftige gebarentaal, uit de besloten vorm naar buiten; in de gaten en openingen tussen de gesloten volumina dringt de ruimte zelfs het beeld, de vorm van het werk, binnen. En deze verandering van vorm en houding – waarin een nieuwe geestesgesteldheid van de kunstenaar tot uiting komt, een nieuwe houding ten opzichte van de buitenwereld en van de medemens – vindt haar uitdrukking eveneens in het materiaal der beeldhouwkunst: thans overheerst niet meer het edele materiaal, dat haast uitsluitend een monopolie leek van de beeldhouwer – brons, marmer, edele houtsoorten – maar ook in dit opzicht is de beeldhouwkunst van haar voetstuk gestapt om op de begane grond te leven: gewone materialen, zoals zij ook in het alledaagse leven voorkomen, hebben op het gebied der beeldhouwkunst erkenning gevonden, en daarmee ook hedendaagse technieken, zoals het werken met het lastoestel.

Ja, de vernieuwing gaat zelfs nog verder: in vele van de hedendaagse beeldhouwwerken, die in Sonsbeek zijn geëxposeerd, zijn stukken van bestaande vormen – 'ready made' – verwerkt, en wel vooral stukken van bestaande, zeer alledaagse voorwerpen. Ook dit verschijnsel heeft te maken met het feit, dat de beeldhouwkunst – evenals de andere beeldende kunsten – haar verhoogde, haast gewijde plaats heeft verlaten en is neergedaald op het vlak van het gewone leven. De kunstenaar immers is zich er thans van bewust, dat hij – en wij allen – in een wereld leven, waarvan de werkwijze met 'onderdelen' (spareparts) een wezenlijk deel vormt. Zo zal hij dan ook niet ieder stukje van zijn beeld zelf vormen, maar waar dat mogelijk is gebruik maken van bestaande vormen, die hem voor zijn doel zullen moeten dienen.

Al deze aspecten van de hedendaagse beeldhouwkunst laten dus zien, dat het kunstwerk uit zijn verheven isolement, uit de ideële wereld waarin het tegenover de beschouwer stond, zich heeft bevrijd en dat het een feit is geworden tussen andere menselijke feiten, ontdaan van de taboes en van de eerbiedige schroom van weleer, maar daardoor dan ook dichterbij het dagelijkse leven van de mens, en verwarmd, verlevendigd door zijn gewone, dagelijkse gevoelens. Het is misschien thans nog niet zo, dat de beeldhouwkunst nauwer is verweven met het dagelijkse leven, er direkter bij is betrokken – in ieder geval staat zij er, in de meest letterlijke zin, nu midden in: vooral de beeldhouwkunst is thans, op straat en plein, opgenomen in het beeld van het dagelijkse leven.

De tentoonstelling nu probeert, van dit punt uit, verder te gaan en bij de bezoeker voor deze beeldhouwkunst meer sympathie, meer vertrouwdheid daarmee op te wekken. Zij wil de bezoeker vooral de

nieuwe vrijheid laten beleven, die de beeldhouwer verworven heeft, nu hij zich niet meer gebonden voelt aan de waarneembare vormenwereld der werkelijkheid: vrijheid van techniek, van materiaal, van benadering. Maar ook, in heel veel gevallen, vrijheid als levenshouding, die in de werken worden uitgebeeld: de verbeelding van de kunstenaar is niet meer gebonden aan een bij voorbaat gegeven vorm, maar ook niet meer aan een plan, dat de kunstenaar tevoren heeft beraamd. In vrijheid, en slechts zijn eigen ingeving volgend, werkt hij – en de uitingen van deze, zo natuurlijke en organische scheppingsdrang staan nu tussen bomen en planten, op het gras van het park, waar ook de mensen lopen. Balzac heeft van zijn figuren uit de Comédie humaine geschreven, dat hij ermee de burgerlijke stand concurrentie wou aandoen; hier staan de beelden, scheppingen van de mens, niet alleen in concurrentie met de natuur, maar vaak ook – en dat is hun aard – ermee in contrast. En zo ontstaat in Sonsbeek een overtuigend en tevens boeiend beeld van de hedendaagse beeldhouwkunst.

Prof. Dr H. L. C. Jaffé

Catalogus

De werken waarbij geen eigenaar is vermeld, zijn eigendom van de kunstenaars.

Voor eventuele aankopen wende men zich in eerste instantie tot de penningmeester van de 'Stichting Sonsbeek '49', de heer H. J. Hendriks, bereikbaar op het tentoonstellingsterrein (tel. 26719, postbus 221 te Arnhem) of tot het werkcomité p/a Gemeentemuseum, Arnhem.

Adam, Henri-George

Geboren in 1904 te Parijs als zoon van een edelsmid; opleiding aan de Ecole des Beaux-Arts te Parijs. Begon als graficus, legde zich vanaf 1940 toe op de beeldhouwkunst en maakte later ook wandtapijten, waarin een sterke nadruk op de lijn en licht-donker-contrasten zijn afkomst als graficus nog verraadt. De vroegere beelden van Adam, meestal op de vrouw geïnspireerd, zijn opgebouwd uit heftige contrasten van elementaire vormen, sensueel, maar altijd helder en overzichtelijk. Zijn latere werk, hier en daar van een grafisch aandoend oppervlak voorzien, is semi-abstrakt.

1 la lame / de golfslag 1959 (afb. pag. 106)
vergulde brons - h. 157 cm
Musée National d'Art Moderne, Parijs

Adams, Robert

Geboren in 1917 te Northampton, Engeland. Studeerde aan de Northampton School of Art. Sinds 1949 is hij docent aan de Central School of Arts and Crafts te Londen. Adams vindt een eigen abstracte stijl, die zich vooral van vlakke platen ijzer bedient en die, hoewel architectonisch van gehalte, in zijn contrasten tussen grote, frontale vlakken en kleine vlakjes in alle richtingen, toch een diskrete speelsheid heeft.

2 two circular forms no. 1 / twee ronde vormen no. 1 1962 (afb. pag. 96)
gebronsd staal - h. 188 cm
Gimpel Fils Ltd., Londen

3 balanced forms / vormen in balans 1963
gebronsd staal - h. 256 cm
Gimpel Fils Ltd., Londen

Aeschbacher, Hans

Geboren in 1906 te Zürich. Begon zijn loopbaan als beeldhouwer in 1936, na eerst geschilderd te hebben. Vanaf 1952 ontstonden zijn abstracte werken: stereometrische figuren als kubussen, pyramiden e.d., samengevoegd tot ingetogen, kolomachtige of soms horizontale komposities; meestal statisch, maar soms door een dynamische diagonaal gedomineerd.

4 figur II 1960 (afb. pag. 103)
Carara marmer - h. 108 cm

5 figur II 1963
Carara marmer - h. 120 cm

6 figur VIII 1963
Carara marmer - h. 110 cm

Andriessen, Mari

Geboren in 1897 te Haarlem. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner) en aan de academie te München. Na de tweede wereldoorlog maakte hij verschillende verzetsmonumenten (Enschede, de Dokwerker in Amsterdam e.a.); ook het portret neemt in zijn werk een belangrijke plaats in. Andriessen, die geen dramatische gebaren nodig heeft om zijn werk een krachtige en doelmatige expressie te verlenen, is een van de belangrijkste figuratieve beeldhouwers van ons land.

7 concentratiekamp (onderdeel monument Enschede) 1946/48
brons - h. 180 cm

8 Tolstoi 1960
brons - l. 20 cm

Annesley, David

Geboren in 1936 te Londen. Studeerde aan de St. Martins School of Art onder Anthony Caro. Was leraar van 1963-1964 aan de Croydon School of Art en aan St. Martins School of Art. Zie ook onder Anthony Caro.

9 swing low 1964 (afb. pag. 96)
ijzer, gekleurd in groen, blauw, geel en wit - 130 x 165 cm
The British Council, Londen

Armitage, Kenneth

Geboren in 1916 te Leeds, Engeland. Opleiding o.m. aan de Slade School of Fine Arts te Londen. Van 1946-1956 leidde hij de afdeling beeldhouwkunst aan de Bath Academy of Art. Maakt zowel non-figuratief werk als plastieken die de menselijke figuur tot onderwerp hebben. In beide gevallen is de expressie, vooral in de figuurplastieken vaak wrang of satirisch, gebaseerd op een gekoncentreerd kontrapunt tussen een groot vlak en kleine plastische aksenten. Over zijn voorliefde voor het gebruik van dominerende vlakken schreef Armitage eens: 'De ontdekking van het vlakke bepaalt tegenwoordig mijn werk. Ik wil een groot volume met een minimum aan materiaal uitdrukken; het genoeg en je af te vragen wat zich aan de andere kant bevindt; het genoeg van de afscheiding; het genoeg om was aan de lijn te zien hangen.' (Brief aan C. Giedion-Welcker, 1953).

Arp, Hans (Jean)

10 Pandarus (version 8) 1964 (afb. pag. 83)

brons - h. 178 cm
Marlborough Fine Art Ltd., Londen

11 Pandarus (version 9) 1964

brons - h. 185 cm
Marlborough Fine Art Ltd., Londen

12 wall / muur 1965

brons - h. 190 cm
Marlborough Fine Art Ltd., Londen

Geboren in 1887 te Straatsburg, gestorven in 1966 te Bazel. Opleiding o.m. aan de Académie Julian te Parijs (1908). Vanaf 1909 kontakten met Klee en Kandinsky; exposeerde op de Blaue Reiter-tentoonstelling (München) in 1912. Nam van 1916-1919 deel aan de Dada-beweging, eerst in Zürich, later met Max Ernst in Keulen. Maakte vanaf die tijd gekleurde abstracte reliëfs en later vrijstaande beelden. In zijn plastieken, die hij 'concreties' noemt, wil Arp 'de verborgen wegen der natuur' uitgedrukt zien: 'het natuurlijke proces van zwelling en coagulatie, condensatie, stolling en samengroeiing . . . Een 'concretie' is iets dat gegroeid is. Ik wilde dat mijn werk zijn nederige, naamloze plaats zou vinden in de bossen, de bergen, in de natuur.'

13 Thalès de Milet / Thales van Milete 1951

brons 4/5 - h. 106 cm
Koll. François Arp, Meudon

14 initiale d'une tête / aanzet voor een kop 1960

(afb. pag. 62)
brons 2/5 - 56 x 62 cm
Hanover Gallery, Londen

15 vervallen

16 très grand personnage / grote figuur 1960

brons 2/3 - h. 244 cm
Galerie Beyeler, Bazel

17 vervallen

18 Is 1964

marmer - h. 84 cm
Hanover Gallery, Londen

19 bonhomme / mannetje 1965

geplet brons 2/5 - h. 96 cm
Koll. François Arp, Meudon

Avramidis, Joannis

Geboren in 1922 te Batoum, Rusland, uit Griekse ouders. Was van 1939-1943 werkzaam te Athene en kwam in 1943 naar Wenen waar hij van 1953-1956 in het atelier van Wotruba werkte. In zijn werk tracht hij de structuur van de menselijke en soms natuurlijke vorm in al haar geledingen te ontleden en zo exakt en gesloten mogelijk in plastische taal te reconstrueren.

20 saüle II / zuil II 1963 (afb. pag. 99)

brons - h. 316 cm

Bak, Kiek

Geboren in 1930 te 's-Hertogenbosch. Opleiding aan de Akademie van Beeldende Kunsten te Rotterdam. In zijn nog kleine oeuvre overheerst het thema van 'twee figuren': een plastische uitdrukking van verschillende relaties als toenadering, afstand, vervreemding, die tussen twee figuren kan bestaan.

21 twee-figuur 1965

hout - h. 142 cm

Beek, Marius van

Geboren in 1921 te Utrecht. Opleiding aan de Rijksakademie te Amsterdam en atelier P. d'Hondt. Maakte o.m. het Jan van Hoofmonument aan de Waalbrug, Nijmegen en 'Tobias met de Engel' in Arnhem. Is behalve beeldhouwer ook kunstcriticus.

22 moeder en kind 1965

polyester - l. 120 cm

23 Minotaurus 1966

brons - h. 45 cm

24 bed van Toetanchamon 1966

brons - 20 x 35 cm

25 nachtbruid 1966

polyester - h. 150 cm

Belling, Rudolf

Geboren in 1886 te Berlijn. Opleiding aan de akademie te Berlijn. Bij de komst van het 'Derde Rijk' vertrok hij naar Turkije, nam te Istanbul de leiding op zich van een klas voor beeldhouwkunst aan de akademie en was daar later verbonden aan de Technische Hogeschool. Tegen 1920 kwam hij tot een non-figuratief konstruktivisme. Later sloot hij zich weer dichter bij de figuratieve traditie aan.

26 dreiklang / drieklank 1919

brons - 91 x 77 cm
Galerie Alex Vömel, Düsseldorf.

Benazzi, Raffael

Geboren in 1933 te Rapperswil, Zwitserland. Ambachtelijke opleiding; als beeldhouwer autodidakt en werkzaam vanaf 1952. Woont nu bij Carara (marmergroeven) in Italië. In Benazzi's sculpturen, door hun organische conceptie verwant aan die van Arp, wordt het dikwijls zeer harde materiaal in vloeiende vormen gedwongen, die met hun zachte rondingen en lokkende holten niet alleen zeer boeiend zijn om te zien maar ook een elementair, geheimzinnig leven suggereren.

27 figur in olivenholz / figuur in olijfhout 1964
olijfhout - h. 99 cm
Gimpel & Hanover Galerie, Zürich

28 figur in grauem alabaster nr. 1402 / figuur in grijs albast 1965
albast - h. 55 cm
Gimpel & Hanover Galerie, Zürich

Berrocal, Miguel

Geboren in 1933 te Algaidos (Malaga), Spanje. Studeerde architectuur en was leerling van de beeldhouwer Angel Ferrant te Madrid. Volgde daarna lessen aan de academie voor beeldende kunsten San Fernando, Madrid. Woont afwisselend in Frankrijk en Italië. Berrocals sculpturen zijn uit uitneembare onderdelen opgebouwd en verraden in zoverre een konstruktivistische geest; hun kompakte, samengebalde vormen missen echter de koele helderheid die men daarmee zou verbinden. Het vaag antropomorfistisch karakter van deze beelden komt in later werk minder verhuld aan het licht.

29 Via Appia 1961
brons - 120 x 154 cm
Galerie Renée Ziegler, Zürich

30 caballero 1961
brons - h. 154 cm
Galerie Renée Ziegler, Zürich

Bill, Max

Geboren in 1908 te Winterthur. Studeerde aan de Kunstgewerbeschule te Zürich en van 1927-1929 aan het Bauhaus te Dessau. In 1930 vestigde hij zich als architect te Zürich en hield zich o.a. bezig met schilderen, beeldhouwen, typografie en industriële vormgeving. Van 1951-1956 was hij rektor aan de Hochschule für Gestaltung te Ulm, waarvoor hij ook het gebouw ontwierp. Zijn werken ontleen hun koele, onpersoonlijke schoonheid aan het streng mathematische denken dat aan Bills hele oeuvre ten grondslag ligt.

31 konstruktion / konstruktie 1937/1965
graniet - ø. 100 cm
Gimpel Fils Ltd., Londen

Boekenoogen, Hendrik

Geboren in 1926 te Amsterdam. Vorming o.a. bij Zadkine in Parijs. In zijn werk zijn reminiscenties te vinden van de vormwereld van Arp, Laurens en Moore.

32 de Noordzee 1960
aluminium - l. 161 cm
Rijksmuseum Kröller-Müller, Otterlo

Bolus, Michael

Geboren in 1934 te Kaapstad, Zuid Afrika. Kwam in 1957 naar Engeland. Studeerde van 1958-1962 aan de St. Martins School of Art onder Anthony Caro en is sedert 1964 leraar aan de St. Martins School of Art en Central School of Art. Zie ook onder Anthony Caro.

33 bowbend / krombalk 1964
geverfd aluminium - 122 x 168 cm
The British Council, Londen

Bourdelle, Antoine

Geboren in 1861 te Montauban en gestorven in 1929 te Le Vésinet, Parijs. Vorming aan de Ecole des Beaux-Arts in Toulouse en Parijs en vooral bij Rodin, die hem in 1893 als assistent in dienst nam. Oefende als docent aan de Académie de la Grande Chaumière grote invloed uit op een jongere generatie (o.a. Giacometti, Germaine Richier). Bourdelle, de grootste leerling van Rodin, onderscheidde zich van zijn leermeester door een meer samengevatte, minder in fragmenten en facetten opgedeelde vorm . . . , door een duidelijker streven naar monumentaliteit, zonder dat zijn gevoelige expressie daardoor in het geding kwam.

34 la force - détail du monument Alvear / de vastberadenheid - allegorie voor het Alvearmonument te Buenos Aires 1917 (afb. pag. 58)
brons - h. 372 cm
Musée Bourdelle, Parijs

Brancusi, Constantin

Geboren in 1876 te Pestisani Gorj, Roemenië en gestorven in 1957 te Parijs. Opleiding vnl. aan de kunstakademie te Boekarest en aan de Ecole des Beaux-Arts te Parijs, in welke stad hij vanaf 1904 in strenge afzondering heeft gewoond. Brancusi geldt als een van de grote vernieuwers en grondleggers van de moderne plastiek. Zijn oeuvre is klein, maar een volmaakte vervulling van zijn ideaal: eenvoud en trouw aan het materiaal. De vorm die zijn plastieken uiteindelijk kregen lag voor Brancusi al in het materiaal besloten, en vandaar misschien dat hij schoonheid als 'absolute rechtvaardigheid' omschreef. Deze 'Slapende Muze', de laatste, meest gekoncentreerde versie van een lange serie varianten op dat thema, is een jeugdwerk, maar kondigt Brancusi's grote stijl reeds aan.

- 35 muse endormie / slapende muze 1910 (afb. pag. 60)**
brons, goud gepatineerd - 27 x 30 cm
Musée National d'Art Moderne, Parijs
- Brüll, Will**
Geboren in 1922 te Viersen, Duitsland. Studeerde aan de Staatliche Kunstakademie te Düsseldorf. Sedert 1960 maakt hij uitsluitend 'Ruimteplastieken': licht- en luchtvaarders, virtuoos uit gebogen metalen platen en plaatjes opgebouwd.
- 36 frontale raumabschirmung / frontale afscherming van de ruimte 1963**
koper - 70 x 92 cm
- 37 aufwirbelende raumplastik / omhoogwervelende ruimte-plastiek 1964 (afb. pag. 104)**
edelstaal - h. 135 cm
- Calder, Alexander**
Geboren in 1898 te Philadelphia, U.S.A. Studeerde eerst voor ingenieur. In 1922 vertrok hij naar New York en studeerde er aan de Arts Students League schilderkunst. In 1926 ging hij naar Parijs waar zijn eerste draadfiguren ontstonden. Na 1931 ontstonden onder invloed van Mondriaan en Miro zijn 'mobiles', hangende, in de wind bewegende komposities van door ijzerdraad verbonden vaak gekleurde elementen, die hem beroemd hebben gemaakt. Vanaf 1937 dateren de 'stabiles': stevig op de grond staande konstrukties, uit elkaar snijdende platen ijzer opgebouwd; merkwaardige insecten op hoge poten, de fauna van een abstrakte fabelwereld, die bovendien bijzonder kloek en opmonterend in de ruimte staat.
- 38 Bucéphale 1963 (afb. pag. 90)**
ijzer - 280 x 400 cm
Galerie Maeght, Parijs
- Capralos, Christos**
Geboren in 1909 te Panétolicon, Griekenland. Opleiding aan de Kunstakademie te Athene en van 1934-1940 bij Gimond in Parijs. Verbleef gedurende de oorlog in zijn geboortedorp en woont en werkt sedert 1926 in Athene.
- 39 Kores 1961**
brons - h. 166 cm
Galleria del Milione, Milaan
- Carasso, Fred**
Geboren in 1899 te Carignano, Italië. Na een ambachtelijke opleiding en een verblijf in Parijs vestigde hij zich in Amsterdam. Werkt in hout, steen en terra cotta. Werk voor gebouwen, Philips, Eindhoven; Stadion, Amsterdam, e.a. De helder verlopende ordening

van de meestal rond-gesloten volumens in Carassos beeldhouwwerken is in de nederlandse plastiek tamelijk uitzonderlijk en verraadt zijn mediterrane afkomst.

40 compositie 1962
terra cotta - h. 10 cm

41 compositie 1962
terra cotta - h. 10 cm

42 vis 1962
terra cotta - h. 6 cm

43 bloemkool 1962
terra cotta - h. 6 cm

44 zeeplant 1962
terra cotta - h. 9 cm

45 danseressen 1964
brons - h. 31 cm

46 souvenir de Paros 1964
marmer - h. 14 cm

47 naakt 1965
brons - 50 x 55 cm

48 draperie-studie 1965
terra cotta - h. 21 cm

49 zon 1965
terra cotta - h. 8 cm

50 de rust
terra cotta - h. 11 cm

Caro, Anthony

Geboren in 1924 te Londen. Studeerde eerst techniek in Cambridge, G.B. en later beeldhouwkunst aan de Royal Academy te Londen. Werkte van 1951-1953 bij Henry Moore en leidt sinds 1953 de beeldhouwafdeling van de St. Martins School of Art te Londen. Caro's in vrolijke kleuren geschilderde staalkonstrukties vertegenwoordigen een reactie op het overheersende, al dan niet abstrakte, expressionisme van de laatste twintig jaar. Meer dan met iets anders houdt hij zich bezig met zuiver plastische problematiek. Zelfs hierin legt hij zich beperkingen op; de schilderachtige mogelijkheden van het materiaal blijven ongebruikt door de overschildering, die het karakter van elke konstruktie afzonderlijk

onderstrepen moet. Ook van een streven naar monumentaliteit is weinig te bespeuren, al was het maar omdat Caro zijn werk het liefst zonder sokkels ziet. Binnen deze nauwe grenzen laat hij zijn fantasie vrij spel: om de regelmaat en symmetrie die men bij andere strikt abstracte beeldhouwers vindt (Pevsner, Gabo, Van Tongerloo, Visser) bekommert hij zich niet. Caro had een grote invloed op zijn leerlingen aan de St. Martins School of Art (Annesley, Bolus, King, Piché, Sanderson, Scott), die als groep de belangrijkste nieuwe verschijning vormen in de 'Britse plastiek'. Deze jongeren zien af van vrijwel alles wat een beeldhouwwerk tot dusver als deugd werd aangerekend: monumentaliteit, mogelijkheden tot associatie, uitdrukking van gevoel, materiaalesthetiek. Hiermee verschaffen zij zich de vrijheid om nieuwe mogelijkheden te verkennen: combinaties van kleur en volume, regelmatige en vrije vorm, gesloten vorm en transparante ruimtekonstruktie, enz. De resultaten, fantasierijk maar hoogst lakoniek, zijn in sfeer aan de Pop-Art verwant.

51 sculpture nr. 3 1962 (afb. pag. 90)
donkerrood geschilderd staal - 274 x 460 x 170 cm
Kasmin Ltd., Londen

52 frogmal 1965
groen geschilderd staal - 103 x 276 x 376 cm
The David Mirvish Gallery, Toronto

Carrasco, Ted

Geboren in 1933 te La Paz, Bolivia. Voltooide zijn studie in Nederland aan de Rijksacademie en werkte daarna in Amsterdam. Woont thans in Kapellen bij Antwerpen.

53 tres figuras / drie figuren 1965
graniet - 60 x 80 cm

54 couple / paar 1966
marmer h. 190 cm

Cascella, Andrea

Geboren in 1920 te Pescara, Italië, uit een kunstenaarsgeslacht. Werkte in Rome samen met zijn broer Pietro aan keramische versieringen van gebouwen. Is nu uitsluitend als beeldhouwer werkzaam. Behoort tot de jongere generatie van Italiaanse beeldhouwers, en roept in een typisch italiaans plastische taal (vgl. Carasso, Benazzi) een primordiale wereld op van 'de eerste en eeuwige elementen van het leven.' (Russoli)

55 solstizio d'estate / zomer-zonnewende 1963
marmer - h. 120 cm
Galleria dell'Ariete, Milaan

César (Baldaccini)

Geboren in 1921 te Marseille. Opleiding aan de Ecole des Beaux-Arts

te Marseille en Parijs en bij de beeldhouwer Cornu (leerling van Rodin). In 1943 ging hij naar Parijs en bezocht aldaar het atelier van Gaumont aan de Ecole des Beaux-Arts. Daar maakte hij zijn eerste plastieken in ijzer en gips. In zijn weliswaar barokke metaal plastieken, dikwijls uit afgedankte stukken ijzer, buizen, schroeven, sardineblikjes e.d. vervaardigd, is toch altijd een bepaald rythme in opbouw te ontdekken. Stelt vanaf 1960 o.m. samengeperste autowrakken ten toon.

56 Hommage à Léon 1954
brons - h. 95 cm
Galerie Claude Bernard, Parijs

Chadwick, Lynn

Geboren in 1914 te Londen. Studeerde voor architect aan de Merchant Taylor School of Architecture. In 1945 begon hij met het maken van 'mobiles', later beperkte hij zich tot vrijstaande ijzerplastieken. In Chadwicks dier- en mensfiguren, plastisch gereduceerd tot als het ware magnetische krachtlijnen en de vlakken ertussen, wordt een verhouding tot het 'onbekende' uitgedrukt: 'Het dier is gespannen van angst voor het onbekende, 'de vreemdeling' komt uit het onbekende en staat op het punt weer te vluchten, de wachter waakt tegen het onbekende.' (Read). Chadwick behoort met Butler en Armitage tot de tweede generatie van grote Engelse beeldhouwers.

57 the watchers / de wachters 1960 (afb. pag. 80)
brons - h. 235 cm
Marlborough Fine Art Ltd., Londen

Cordero, Riccardo

Geboren in 1942 te Alba, Italië. Studeerde aan de Accademia di Belle Arte van Turijn en werkte bij de beeldhouwers Sandro Cherchi en Garelli Franco.

58 giocatore / goochelaar 1965
polyester - h. 60 cm

59 base-ball 1965
polyester - h. 102 cm

Couzijn, Wessel

Geboren in 1912 te Amsterdam, gehuwd met P. Perlmutter. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner). Hij werkte in Rome en Parijs. In de oorlog (1940-1945) was hij in New York, waar hij Zadkine zag werken en ook Lipchitz, wiens werk in die jaren vervuld was van een bewogenheid en een verontrusting die ook in Couzijn leefde. Na de oorlog ontwikkelde hij zich in Nederland tot een belangrijk vertegenwoordiger van het expressionisme, eerst in min of meer figuratieve beelden (Vliegende Figuur, Geketende Hartstocht) later in haast roekeloos opengewerkte, ruimte en massa tegelijk be-

nuttende, non-figuratieve beelden van een groot expressief gehalte. (Corporal Entity voor het gebouw van Unilever in Rotterdam, Rising Africa).

60 rising Africa / Afrika ontwaakt 1961
brons - h. 299 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam
Sandberg-kollektie

61 omarming 1964
brons - h. 120 cm

62 zittende Griek 1964 (afb. pag. 73)
brons - h. 160 cm

63 minoan / minoïsch 1965
brons - l. 210 cm

Csaky, Joseph

Geboren in 1888 te Szeged, Hongarije. In 1904/05 bezocht hij de academie te Boedapest en kwam in 1908 naar Parijs en bezocht de vrije academie. Csaky behoorde tot de kubistische beeldhouwers van het eerste uur (met Archipenko, Laurens en Lipchitz), en bleef de beweging trouw tot 1920. Tot 1945 bleef zijn stijl, nu wat verzacht, gematigd. Na 1945 brak hij met de verstilling van vroeger en kwam tot een bewogener, meer barokke vormgeving.

64 de verwachting 1945
brons - h. 81 cm
Rijksmuseum Kröller-Müller, Otterlo

65 het verhaal 1945
brons - h. 47 cm
Rijksmuseum Kröller-Müller, Otterlo

Dalwood, Hubert

Geboren in 1924 te Bristol, Engeland. Hij studeerde van 1946-1949 aan de Bath Academy of Art onder leiding van K. Armitage en daarna twee jaar in Italië. Doceerde aan verschillende instellingen van hoger onderwijs in Engeland en Amerika. Aanvankelijk beïnvloed door het vroege, nog massieve werk van Germaine Richier, verschijnen in zijn meestal beschilderde werk nu symbolische en satirische elementen.

66 minus 1962 (afb. pag. 66)
aluminium - l. 183 cm
Gimpel Fils Ltd., Londen

67 vervallen

Dodeigne, Eugène

Geboren in 1923 te Rouvrex bij Luik, als zoon van een steenhouwer. Opleiding aan de Ecole des Beaux-Arts in Tourcoing. Komt in 1943 tijdens een verblijf in Parijs voor het eerst in aanraking met de moderne kunst en woont sedertdien vnl. in Frankrijk. Dodeigne is een belangrijk vertegenwoordiger van het figuratieve op de mens en de menselijke vorm geïnspireerde expressionisme.

68 sur le genou / op de knie 1965 (afb. pag. 98)
steen - h. 200 cm
Galerie Jeanne Bucher, Parijs

69 comme la bête / als het beest 1965
steen - h. 95 cm
Galerie Jeanne Bucher, Parijs

70 tête renversée / omvergeworpen hoofd 1965
steen - h. 180 cm
Galerie Jeanne Bucher, Parijs

Duchamp-Villon, Raymond

Geboren in 1876 te Damville, gestorven in 1918 te Cannes, Frankrijk. Broer van Jacques Villon en Marchel Duchamp. Studeerde drie jaar medicijnen en gaf zijn studie op (1898) om zich toe te leggen op de beeldhouwkunst. Uit zijn contact met de kubisten in 1912 ontstonden een reeks varianten van 'Het Paard' dat tot de hoogtepunten van de kubistische beeldhouwkunst gerekend mag worden.

71 grand cheval / groot paard 1914 (afb. pag. 61)
brons - h. 107 cm
Eigendom Stad Antwerpen, Openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst Middelheim

Ernst, Max

Geboren in 1891 te Brühl, bij Keulen. Studeerde filosofie. Richtte met Arp en Baargeld in 1919 de Keulse Dada-groep op, maar werd later vooral belangrijk als niet-figuratief vertegenwoordiger van het surrealisme, met Miro en Giacometti. Maakte tot 1935 uitsluitend schilderijen, collages e.d., en begon in dat jaar na een ontmoeting met Giacometti te modelleren in brons en gips. De plastieken van Ernst, die men misschien als 'magisch' kan beschrijven, willen gestalte geven aan de onbekende beeldenwereld van het onderbewuste, en vormen een nooit geziene wereld, die toch bekend voorkomt.

72 'la Parisienne de Balzac' 1948
gewapend gips met bladgoud verguld - h. 81 cm
Galerie d'Eendt, Amsterdam

73 table mise / gedekte tafel 1950 (afb. pag. 85)
brons - l. 55 cm
Le Point Cardinal, Parijs

- 74 un Chinois égaré / een verdwaalde Chinees 1960**
brons - h. 75 cm
Le Point Cardinal, Parijs
- Esser, Vincent**
Geboren in 1914 te Baarn. Studeerde 4 jaar aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner) en werkte een jaar te Zagreb (Mestrovic en Kršinić). Is sedert 1946 professor aan de Rijksacademie te Amsterdam. Werkt in klei voor brons en terra cotta. Veel portretten (o.a. Else Mauhs) en figuurplastieken waarin lichamelijke spanning of beweging wordt uitgedrukt. Zijn belangrijkste monumentale werk is het Troelstra-monument te Den Haag.
- 75 schaatsenrijder 1960**
brons - 110 x 160 cm
- Etienne - Martin**
Geboren in 1913 te Lorient, Frankrijk. Opleiding aan de Ecole des Beaux-Arts te Lyon en aan de Académie Ranson te Parijs onder Malfray en Maillol. Maakte vanaf de stichting in 1936 deel uit van de groep 'Témoignage', met o.m. Stahly en Manessier. Doceerde o.m. aan de Vrije Akademie en de Ecole des Arts Appliqués te Parijs. Veel van Etienne-Martins naoorlogse werk drukt in organische vormen een 'mythologische' wereld uit die zowel op de mens als op de natuur betrokken is.
- 76 l'arbre / de boom 1953**
brons 2/3 - 224 x 125 x 60 cm
Galerie Breteau, Parijs
- 77 le secrétaire / de secretaris 1962/64 (afb. pag. 98)**
brons 1/4 - 180 x 240 x 120 cm
Galerie Breteau, Parijs
- Fontana, Lucio**
Geboren in 1899 te Rosario di Santa Fé, Argentinië. Groeide op in Italië; studeerde aan de Accademia di Brera, Milaan. Sloot zich in 1930 aan bij de abstracte beweging en werd in 1934 lid van de groep 'Abstraction-Création' te Parijs, maar hield zich overigens verre van groepsdogmatisme.
- 78 concetto spaziale - nature / natuur - ruimte ontwerp, 5 bollen 1965 (afb. pag. 93)**
brons - ø 85 cm
Marlborough Galleria d'Arte, Rome
- Gaag, Lotti van der**
Geboren in 1928 te Den Haag. Kreeg in 1950 een beurs voor de Vrije Akademie te Den Haag. Was leerlinge van Livinus v. d. Bundt en in 1952 van Zadkine. In Parijs kwam zij onder invloed van Adam, Laurens en Giacometti. Zij werkt het liefste met klei voor terra cotta's in meestal 'open' composities.

- 79 orage végétal / vegetatie in beroering 1960**
brons - 85 x 70 cm
- Gargallo, Pablo**
Geboren in 1881 te Maella, Spanje, gestorven in 1934 te Reus, Spanje. Opleiding aan de academie voor Beeldende Kunsten in Barcelona. Verbleef vanaf 1906 in Parijs en werd er beïnvloed door het kubisme. Begon in 1910 als een der eersten in ijzer te werken.
- 80 prophète / profeet 1933 (afb. pag. 61)**
brons - h. 238 cm
Eigendom Stad Antwerpen, Openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst Middelheim.
- Gaudier Brzeska, Henri**
Geboren in 1891 te St. Jean de Braye (Loiret), sneuvelde in 1915 te Neuville St. Vaast, Frankrijk. Na reizen naar Engeland en Duitsland sloot hij zich in Londen aan bij de 'Vorticisten' en nam deel aan hun manifestaties en aan tentoonstellingen van de 'Allied Artists Association' (1914). Hij geldt als een van de voorbereiders van de moderne beeldhouwkunst in Engeland.
- 81 oiseau avalant un poisson / vogel, die een vis opslokt 1914 (afb. pag. 73)**
brons - 32 x 61 cm
Musée National d'Art Moderne, Parijs
- Giacometti, Alberto**
Geboren in 1901 te Stampa, gestorven in 1966 Chur, Zwitserland. Zoon van de landschapschilder Giovanni Giacometti. Opleiding aan de Ecole des Arts et Métiers te Genève. Na een studiereis (1920/21) in Italië ging hij van 1922-1925 werken onder Bourdelle in de Académie de la Grande Chaumière te Parijs. Was van 1928-1934 een van de belangrijkste beeldhouwers die met het surrealisme in verband kunnen worden gebracht en schiep in die jaren een onuitputtelijk en zeer gevarieerd oeuvre, waarin seksualiteit, angst en de beleving van het absurde hoofdthema's zijn. Vanaf 1935 concentreerde hij zich op de uitbeelding van de mens, eerst in portretkoppen, later in roerloos staande of soms voortschrijdende, lange figuren. Giacometti, die zichzelf het liefst 'realist' noemde, heeft gedurende bijna dertig jaar hetzelfde doel nagestreefd: datgene wat in zijn modellen (meestal zijn broer of zijn vrouw) 'leven' was, en de ruimte die hen van dat 'leven' scheidde zo getrouw mogelijk weer te geven. Dit van oorsprong zuiver artistieke probleem viel op den duur samen met een existentiële problematiek: de ruimte werd tegelijk de leegte, die elk individu van zijn omgeving scheidt; een leegte waarin Giacometti's figuren zich staande houden zonder aan de dreiging ervan te ontsnappen.
- 82 femme debout II / staande vrouw 1960 (afb. pag. 71)**
brons 4/6 - h. 278 cm
Galerie Beyeler, Basel

Gonzalez, Julio

Geboren in 1876 te Barcelona uit een geslacht van zilversmeden, gestorven in 1942 te Arcueil, bij Parijs. Studeerde aan de academie te Barcelona (vooral tekenen en schilderen). In 1900 komt hij naar Parijs. Vanaf 1908 ontstaan zijn skulptures in ijzer. Na 1927, wanneer hij het schilderen opgeeft, ontstaan zijn zeer fantasievolle ruimtelijke smeedijzeren plastieken: surrealistische en soms agressieve koppen en figuren die uit wrede sprookjes weggelopen schijnen. Daarnaast maakt hij zuiver figuratief werk, zoals de 'Jeune fille mélancolique'; en de 'Monserrat' (Stedelijk Museum, Amsterdam).

83 tête 'jeune fille mélancolique' / kop melancholiek meisje 1934/36

brons - h. 24 cm

Mme Roberta Gonzalez, Arcueil

84 tête dite 'le tunnel' / kop 'de tunnel' 1934/36 (afb. pag. 62)

brons - h. 46 cm

Mme Roberta Gonzalez, Arcueil

Grosman, John

Geboren in 1916 te Delft. Opleiding aan de Akademie voor Beeldende Kunsten te Arnhem (Jacobs van den Hof). Werkte aanvankelijk figuratief, schiep verschillende oorlogsmonumenten en maakte reliëfs voor het Provinciehuis in Arnhem. Werkt de laatste tijd zuiver abstrakt.

85 ingedeelde kubus 1965 (afb. pag. 104)

aluminium en hout - 85 x 70 x 70 cm

Guntenaar, Ben

Geboren in 1922 te Huizen N.H. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner). Monumentale opdrachten, o.a. een baksteenreliëf voor de 'Expo' te Brussel, de Hervormde kerk te Amstelveen en een verzetsmonument in Wageningen.

86 onder bomen 1961

brons - h. 60 cm

Haese, Reinhout d'

Geboren in 1928 te Grammont, België, broer van Roël. Opleiding o.a. aan de Ecole Nationale Supérieure d'Architecture et des Arts Décoratifs te Brussel. Schepper van een hoogst persoonlijke fauna van rare insecten, kobolden, gedrochten - vaak van een toch zeer menselijke expressie - uit koperplaat met grote plastische vrijheid samengesteld.

87 haut perché / hoog gezeten 1961

rood koper - h. 132 cm

Galerie de France, Parijs

Haese, Roël d'

Geboren in 1921 te Grammont, België, broer van Reinhout. Opleiding

o.a. aan het Hoger Instituut voor Sierkunsten te Brussel van 1938-1942 als leerling van Oskar Jespers. Beïnvloed door het surrealisme ontstaan een reeks fantastische, spookachtige wezens, waarin de Vlaamse expressie (Hieronymus Bosch tot James Ensor) herleeft.

88 l'enfant prodigue / verloren zoon 1960

brons - h. 70 cm

Galerie Claude Bernard, Parijs

89 à Lumumba / aan Lumumba 1961 (afb. pag. 100)

brons - h. 142 cm

Galerie Claude Bernard, Parijs

Hajdu, Etienne

Geboren in 1907 te Turda, Roemenië. Opleiding aan de academies voor Beeldende Kunsten te Wenen en Parijs en aan de Académie de la Grande Chaumière (Bourdelle) te Parijs. Maakt reliëfs en reliëf-achtige, vaak opengewerkte abstrakte plastieken: plastische kalligrafieën van grote decoratieve verfijning, met subtiel raffinement in marmer of brons uitgevoerd.

90 Claire et Clarisse 1964

brons - h. 153 cm

91 Oléron 1964

brons - h. 113 cm

92 Oradéa 1965 (afb. pag. 79)

brons - h. 109 cm

Hall, David

Geboren in 1937 te Leicester, Engeland. Studeerde van 1954-1956 architectuur. Van 1959-1960 studeerde hij aan het Leicester College of Art en van 1960-1964 aan The Royal College of Art.

93 box 1965

gelast staal - 244 x 214 cm

The British Council, Londen

Hauser, Erich

Geboren in 1930 te Rietheim, Duitsland. Opleiding o.m. onder Pater Ansgar in het klooster Beuron en op een avondcursus aan de Vrije Akademie te Stuttgart. Maakt veelal hoog oprijzende, gesloten staalfiguren, die ondanks hun regelmatige opbouw dreigen open te splijten, en mede daardoor het gevaarlijke of bedreigde kunnen uitdrukken. Men heeft zijn werk vaak met prehistorische dolmen en menhirs vergeleken.

94 stahl 7/65 1965 (afb. pag. 76)

staal - h. 282 cm

Heil, Fri

Geboren in 1894 te Soerabaja, Indonesië. Lessen in tekenen te Genève en aan de Rijksacademie te Amsterdam, een jaar boetseren onder leiding van Gijs Jacobs van den Hof te Arnhem. Als beeldhouwster autodidakt. Maakt portretten en figuurgroepen. Verzetsmonument in Beilen; fontein in Provinciehuis te Arnhem.

95 moeder en kind 1963 (afb. pag. 78)
diabas - h. 122 cm

96 ontheemden 1965
brons - h. 32 cm

Hepworth, Dame Barbara

Geboren in 1903 te Wakefield (Yorkshire), Engeland. Studeerde aan de Leeds School of Art en Royal College of Art, Londen, waarna zij twee jaar in Italiaanse ateliers werkte 1924/25, waar zij marmer leerde bewerken. Zij had veel contact met avant-garde kunstenaars, waarvan vooral Arp, Brancusi en Moore een blijvende indruk op haar hebben gemaakt. Barbara Hepworth, naast Moore de eerste grote in de hedendaagse Engelse beeldhouwkunst, hecht grote waarde aan de eenheid tussen vorm en materiaal (hout, marmer, steen, metaal) en aan een steeds verder gaande vereenvoudiging van de vorm; idealen die haar bewondering voor Arp en Brancusi verklaren. Haar abstracte vormen houden meestal verband met de menselijke (mannelijke) proportie: 'Beeldhouwkunst moet niet alleen een drager van architectonische eigenschappen zijn, maar het beeldhouwwerk zelf moet een verband leggen tussen menselijke maat en gevoeligheid en de grotere volumens van ruimte en massa in de architectuur'.

97 coré / 't binnenste 1955/56
brons - h. 77 cm
Gimpel & Hanover Galerie, Zürich

98 single form / enkelvoudige vorm 1963
brons 4/7 - h. 118 cm
Gimpel Fils Ltd., Londen

99 square forms / vierkantige vormen 1963 (afb. pag. 105)
brons - h. 132 cm

100 dual form / vormenpaar 1965
brons - h. 183 cm

Hettema, Auke

Geboren in 1927 te Leeuwarden. Studeerde van 1947-1951 aan de Rijksacademie te Amsterdam (Esser). In 1951 verwierf hij de Prix de Rome. Exposeerde o.a. in het museum Boymans-van Beuningen te Rotterdam.

101 zwangere vrouw 1963
brons - h. 45 cm

102 strijdende geesten 1965
brons - h. 156 cm
Gemeente Utrecht

Hiltmann, Jochen

Geboren in 1935 te Hamburg. Studeerde schilderkunst bij Fassbender in Krefeld en aan de academie te Düsseldorf. Zijn thema is de tegenstelling tussen kogel en sintelslak, ofwel tussen een volkomen gesloten en een chaotische vorm. De laatste zijn meestal vrije gietsels, die met de vlam van de lasbrander in de gewenste, vormloze vorm worden gedwongen.

103 geplatzter elefanten-ködel / opengebarsten olifantshoop 1962
staal/brons - ø 36 cm
Koll. Helmut Klinker, Bochum

104 geplatzter kleiner bovist / opengebarsten kleine zwam 1964
staal - ø 12 cm
Koll. Helmut Klinker, Bochum

Hoflehner, Rudolf

Geboren in 1916 te Linz, Oostenrijk. Studeerde voor architect en aan de Weense Akademie voor Beeldende Kunst. Als beeldhouwer is Hoflehner autodidakt. In 1945 begon hij plastieken van hout te maken; vanaf 1951 in ijzer en staal. Aanvankelijk was zijn werk abstract maar na zijn reis naar Griekenland ging hij tot een meer figuratieve vormgeving over. Hoflehner behoort, evenals Hauser tot de kunstenaars, die ondanks hun konstruktivisme trekken van idoolplastiek vertonen. Zijn symbolen van een naar believen te interpreteren agressiviteit zijn uit dissonanten van gesloten volumens opgebouwd, en worden niet in edel marmer of brons uitgevoerd, maar in hard, prozaïsch ijzer.

105 stoïsche figur / stoïcijnse figuur 1959 (afb. pag. 70)
ijzer - h. 245 cm
Michael Hertz, Bremen

Hont, Pieter d'

Geboren in 1917 te Hilversum. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner). Werken voor gebouwen en bruggen: Spinozabrug en Jaarbeurs te Utrecht; voorts werk te Amsterdam, Hilversum, Haarlem, Zwijndrecht, etc.; portretten.

106 gesprek 1962
brons - h. 60 cm

107 portret architect G. Rietveld 1965 (afb. pag. 68)
brons - h. 45 cm

Hund, Cor

Geboren in 1915 te Amsterdam. Studeerde onder leiding van Professor Bronner aan de Rijksacademie te Amsterdam. Werkt in klei voor schetsen, verder liefst in steen en hout. Beeldhouwwerken voor een laboratorium te Wageningen, kazerne te Amsterdam, e.a. Is hoogleraar aan de Rijksakademie te Amsterdam.

108 Saidjah en Adinda 1965
brons h. 82 cm
Gemeente Amsterdam

109 de terugkeer 1965
brons - h. 25 cm

110 Abrahams offer 1966
brons - h. 80 cm

Ipoustéguy, Jean

Geboren in 1920 te Dun-sur-Meuse, Frankrijk. Was eerst schilder, maar na een ontmoeting met Henri G. Adam in 1954 ging hij over tot beeldhouwen. Beïnvloed door o.a. Picasso en Brancusi stapte hij al snel van een academische conceptie af en begon afwisselend figuratief (de menselijke figuur) en non-figuratief te werken in een afwisselend barokke en klassieke stijl. 'In de barokke neemt het licht bezit van het plastisch volume en doordringt het; in de klassieke stelt het volume zich tegen het licht te weer en bedwingt het'.

111 Roger et le peuple des morts / Roger in het dodenrijk 1959/62 (afb. pag. 85)
cement 140 x 120 cm
Galerie Claude Bernard, Parijs

112 crabe et oiseau / krab en vogel 1960
brons - l. 155 cm
Galerie Claude Bernard, Parijs

Jacobsen, Robert

Geboren in 1912 te Kopenhagen. Autodidakt. In zijn jeugd bewonderde hij Rodin en Laurens. Na als 17-jarige een tentoonstelling van Duitse kunst (Nolde, Klee, Barlach e.a.) gezien te hebben, ontstonden zijn eerste expressionistische houtplastiëken. Omstreeks 1941 begon zijn werk abstrakt te worden; zijn eerste ijzerkonstrukties dateren van 1949. De werking van zijn zeer sobere komposities wordt niet door plastische volumens bepaald, maar door ruimtevolumen, die door de spaarzame plastische elementen worden gevormd, doorsneden of weer afgesneden.

113 vibration provoquée / veroorzaakte trilling 1962/66 (afb. pag. 102)
ijzer - h. 194 cm
Galerie de France, Parijs

Jansma, Adam

Geboren in 1929 te Amsterdam en gestorven in 1965 te Amsterdam. Studeerde aan de Rijksacademie te Amsterdam (Hund, Schaller). Ontving opdracht voor ajourrelief in het huis van de schrijfster Top Naeff, voor een reliëf in de gebouwen van Keesing en voor een monument voor de gevallen in Amsterdam.

114 zwarte angst 1961
hardsteen - h. 18 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

115 keeper 1964
graniet - h. 15 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

Janzen, Herman

Geboren in 1923 te Amsterdam. Studeerde enige tijd aan de Rijksacademie te Amsterdam (Esser). Werkt figuratief in steen en brons.

116 portretbuste van mevrouw Wijsmuller-Meijer 1965
brons - h. 43 cm

Jong, Gooitzen de

Geboren in 1932 te Enschede. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam. Is stadsbeeldhouwer van Enschede. Kreeg in 1956 de Geraert ter Borch-prijs en in 1959 de Prix de Rome.

117 liggende figuur 1961
brons - l. 35 cm

Jonk, Nic

Geboren in 1928 te Schermerhorn. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam. Werkt figuratief in steen en brons.

118 Io en de wolk 1964
brons - h. 95 cm

Jutte, Jacques

Geboren in 1930 te Rotterdam. Studeerde filosofie te Rome en Bazel van 1951-1954. Reisde door geheel Europa en bezocht nadien de Rijksacademie te Amsterdam van 1959-1962

119 figuur 1963
ijzer - h. 83 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

Killaars, P. W.

Geboren in 1922 te Tegelen. Opleiding bij Charles Vos en Oscar Jespers aan de Jan van Eyckacademie te Maastricht. Exposeerde o.a. op Middelheim (1961). Maakte een oorlogsmonument voor Tegelen. Kreeg de Kulturele Jongerenprijs van de provincie Limburg in 1961

120 energie 1963
brons - l. 130 cm

King, Phillip

121 hand met bloem 1963 (afb. pag. 78)
brons - h. 25 cm

Geboren in 1934 te Tunis. Bezocht van 1957-1958 de St. Martins School of Art te Londen onder Anthony Caro. Was van 1958-1960 assistent bij Moore. Behoort tot de jongste richting in de Engelse beeldhouwkunst; zie ook onder Anthony Caro.

122 slant / aflopend 1965 (afb. pag. 94)
staal - 217 x 450 cm
Rowan Gallery, Londen

Kneulman, Carel

Geboren in 1915 te Amsterdam. Studeerde aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner). Schepper van een zeer gevarieerd oeuvre dat reikt van het inmiddels tot magisch centrum verheven 'Lieverdje' te Amsterdam tot de indrukwekkende groepen 'Europeanen' en 'Jakob en de Engel' te Den Haag, en vele andere monumenten. Zijn werk, figuratief en meer of minder non-figuratief, is op een niet-anekdotische expressie gericht, en is nu en dan van religieuze of althans bijbelse inspiratie.

123 bedwongen geweld 1963 (afb. pag. 84)
brons - h. 45 cm

124 wind en water 1963
brons - h. 45 cm

125 Genesis 1965/66
brons - l. 275 cm
Bestemd voor Proefstation voor Akker- en Weidebouw van de Landbouwhogeschool te Wageningen.

Kricke, Norbert

Geboren in 1922 te Düsseldorf. Meer dan zijn studie aan de Berlijnse Akademie (1946-1947) schijnen de oorlogsjaren, die hij als vliegenier doorbracht, zijn kunstuitingen te hebben beïnvloed. In zijn plastieken, opgebouwd en gebundeld uit verschillende soorten metaalpenen, speelt het licht dat zij gevangen houden en de ruimte die zij doorsnijden, de voornaamste rol.

126 grosse raumplastik / groot ruimteplastiek 1962/64 (afb. pag. 74)
staal - 220 x 257 cm

127 grosse flächenbahn / groot staven-spoor 1964
staal - 133 x 520 cm

128 raumplastik 'grosse fliessende' / ruimteplastiek 'grote stromende' 1966
staal - 200 x 300 cm

Krop, Hildo

Geboren in 1884 te Steenwijk. Opleiding aan de Heatherly Art School, Londen (schilderen), Académie Julien, Parijs, Academie voor Beeldende Kunsten Amsterdam en Kunstnijverheidsschool Berlijn. In 1916 vestigde hij zich voorgoed te Amsterdam waar hij tot stadsbeeldhouwer werd benoemd. De mens speelt een grote rol in zijn werk, dat dikwijls sociaal gericht is. Krop heeft met Raedecker en Bronner veel betekend voor de herleving van de Nederlandse beeldhouwkunst.

129 de weelde van de zomer 1953 (afb. pag. 65)
marmer - 31 x 40 cm
Dienst voor 's Rijks Verspreide Kunstvoorwerpen, Den Haag.

130 studie zeeman, voor monument Delfzijl 1959/60
brons - h. 110 cm

131 hurkende man 1964
marmer - h. 28 cm

Laaf, G. A. J. de

Geboren in 1932 te Antwerpen. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Esser). Lessen bij Couzijn. Maakt gebruik van nieuwe materialen.

132 lied van Odysseus 1965 (afb. pag. 80)
polyester - 240 x 145 x 385 cm

Lardera, Berto

Geboren in 1911 te La Spezia, Italië. Studeerde aan de universiteit van Florence en bezocht in 1939 de vrije tekenacademie aldaar. Als beeldhouwer autodidakt. Sedert 1942 ontstonden zijn abstracte open konstrukties van elkaar loodrecht snijdende, vrij gevormde metaalplaten, die vorm en expressie geven aan de lege ruimte en die al naar gelang de plaats van de beschouwer, zeer uiteenlopende aspecten vertonen.

133 scultura in tre dimensione I / plastiek in drie dimensies I 1948 (afb. pag. 102)
ijzer - h. 173 cm
Wilhelm Lehmbruck Museum der Stadt Duisburg

Laurens, Henri

Geboren in 1885 te Parijs en gestorven in 1954 te Parijs. Opleiding als decorateur. Na een ontmoeting met Braque sluit hij zich in 1911 aan bij de kubistische beweging. De reliëfs en polychrome skulpturen die hij daarna maakt behoren tot het synthetisch kubisme: herkenbare figuren ontstaan uit geometrische vormen. Na 1930 worden de vormen voller, ronder, en zijn vrouwenfiguren verkrijgen een monumentale kompaktheid. Later verwerkt hij ook grieks-mythologische thema's (Sirene, 1945). Laurens behoort met Maillol en Bourdelle tot de grote Franse beeldhouwers van deze eeuw. Hij onderscheidt zich van Maillol

door een veel grotere nadruk op strikt plastische problemen (de ordening van vormen en volumen), die ook in zijn figuratieve vrouwenfiguren het hoofdthema blijven.

134 le matin / de morgen 1944 (afb. pag. 86)
brons - h. 120 cm
Mr et Mme Claude Laurens, Brussel

135 la sirène / de sirene 1945
brons - h. 110 cm
Mr et Mme Claude Laurens, Brussel

136 l'automne / de herfst 1948
brons - l. 170 cm
Mr et Mme Claude Laurens, Brussel

Leeser, Titus

Geboren in 1903 te Keulen. Opleiding aan de academie te Den Haag (tekenen) en academie te München. Als beeldhouwer autodidakt. Werkte o.a. voor het Provinciehuis te Arnhem. Veel figuurplastieken in chamotte, brons, steen en hout.

137 man, vrouw, kind 1965
brons - h. 120 cm

Lehmbruck, Wilhelm

Geboren in 1881 te Meiderich bij Duisburg, gestorven in 1919 te Berlijn. Bezocht de kunstnijverheidschool te Düsseldorf en van 1901-1907 de kunstakademie aldaar. Aanvankelijk was zijn werk sterk geïnspireerd door Maillol en Rodin. Rond 1911 kwam hij tot zijn eigen stijl: langgerekte, tegelijk nobele en zeer gevoelige naaktfiguren die door zijn tijdgenoten als 'nieuwe gothiek' werden begroet.

138 knieende / knielende 1911 (afb. pag. 59)
brons - h. 178 cm
Koll. Guido Lehmbruck, Oberaichen

Lipchitz, Jacques

Geboren in 1891 in Druskieniki, Lithauen. In Wilna studeerde hij architectuur maar besloot in 1909 naar Parijs te gaan. Hij studeerde aan de Ecole des Beaux-Arts, daarna o.m. aan de Académie Julian bij R. Verlet. Aan het einde van 1912 leerde hij het kubisme kennen en in het jaar daarop sloot hij zich bij die beweging aan. Tot 1925 ontstaat dan een grandioze reeks van kubistisch gekonstrueerde harlekijns, muzikanten en baadsters. In 1926 ontstaat de eerste reeks 'transparanten': grafische ruimtetekens, nog steeds gebonden aan het figuratieve, waarin de kurve een veel grotere plaats inneemt en de rechte lijn slechts nu en dan wordt toegepast om een polaire spanning te verhogen. Rond 1930 ontstaan skulpturen waarin de potentie van samengebalde massa en opening, hoewel hoog opgevoerd, volkomen uitgebalanceerd is (Zang der Vokalen, Rijksmuseum Kröller-Müller).

Het pathos, hier nog ingehouden, breekt na Lipchitz' vertrek naar Amerika in 1941 ongeremd los. Vanaf die tijd ontstaan fel-expressieve plastieken, met een maximum aan plastisch gekoncentreerde energie, en daarnaast ook harmonischer beelden.

139 bather / badende 1923 (afb. pag. 63)
brons - h. 200 cm
Marlborough Gerson Gallery Inc., New York

140 sacrifice / offer 1949/57
brons - h. 140 cm
Marlborough Gerson Gallery Inc., New York

Lith, Hubert van

Geboren in 1908 te Amsterdam. Opleiding aan het Rijksinstituut voor Tekeningen en Rijksakademie te Amsterdam (Jurres). Als beeldhouwer autodidakt. Maakte o.m. een groot monument voor Philips in Eindhoven en werkt aan het Centraal Verzetsmonument voor Rotterdam.

141 centraal verzetsmonument, Rotterdam (klein model) 1964
brons - h. 140 cm

Lith, Nel van

Geboren in 1932 te Blaricum. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam bij Esser. De 'mens' en bijzonder het 'kind' zijn onderwerpen die in haar oeuvre prevaleren.

142 kindje met paraplu 1964
hardsteen - 21 x 15 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

143 embryo 1965
diabas - 25 x 16 cm

144 vrijend paar 1965
hardsteen - 45 x 45 x 70 cm

Luginbühl, Bernhard

Geboren in 1929 te Bern, Zwitserland. Zijn opleiding ontving hij aan de kunstnijverheidschool te Bern. De moderne wereld van de techniek heeft hem tot gekoncentreerde volledig abstracte ijzerplastieken geïnspireerd, waarin een konflikt gaande is tussen massieve vorm en omsloten, bekelde of afgestoten ruimte.

145 grosser bulldog 1964
ijzer - h. 74 cm
Galerie Renée Ziegler, Zürich

146 silver ghost 1966 (afb. pag. 89)
ijzer - h. 400 cm
Galerie Renée Ziegler, Zürich

Maillol, Artistide

Geboren in 1861 te Banyuls-sur-Mer, gestorven in 1944 te Banyuls-sur-Mer. Aanvankelijk schilder en gobelinkunstenaar. In 1890 hakte hij zijn eerste beeld. Tegen 1900 werkte hij bij Bourdelle en wijdde zich vanaf die tijd geheel aan de beeldhouwkunst. Snel had hij zijn geheel eigen stijl gevonden die weinig verandering onderging. Zijn aardse, dikwijls zware vrouwenaakten zijn klassiek in hun evenwichtige rust. Door een zuivere eenvoud en een zorgvuldige ordening van volumina en aksenten wist hij een monumentale werking te bereiken.

147 Méditerranée / Middellandse Zee 1902/05 (afb. pag. 59)
brons - 104 x 114 cm
Galerie Dina Vierny, Parijs

Malfray, Charles

Geboren in 1887 te Orléans en gestorven in 1940 te Dijon. Stamt uit een geslacht van steenhouwers dat ook verscheidene beeldhouwers heeft voortgebracht. Opleiding aan de Ecole des Beaux-Arts te Orléans en Parijs. Vanaf 1930 docent aan de Académie Ranson. Aanvankelijk medaljeur, na 1930 vooral monumentaal kunstenaar.

148 baigneuses / badende vrouwen (afb. pag. 69)
brons - l. 81 cm
Galerie Dina Vierny, Parijs

Marini, Marino

Geboren in 1901 te Pistoia, Italië. Studeerde o.m. aan de academie van Florence, schilderkunst, beeldhouwkunst en grafiek. Verbleef van 1928-1929 in Parijs, waar hij de verschillende stromingen in de moderne kunst leerde kennen. Vanaf 1940 hoogleraar aan de Accademia di Brera te Milaan. Al vroeg (1935) verschenen in zijn werk het thema Paard en Ruiter, en gedrongen, soms verrukte, soms schichtige mensentypes, in zeer gesloten plastische vormen. Na 1954 werd de dramatiek in zijn Ruiter-Paardgroepen opgevoerd: ontzetting, angst, vernietiging, en de vormgeving steeds abstrakter, terwijl de ruiter zijn zelfstandigheid verliest en één wordt met de elementaire emotie van het paard.

149 Pomona 1942
brons - h. 161 cm
Städtische Kunstgalerie, Bochum

150 stehendes pferd / staand paard 1945
brons - h. 78 cm
Koll. K. L. Schweisfurth, Herten / Westfalen

151 paard met ruiter 1956/57 (afb. pag. 81)
brons - h. 480 cm
Gemeente Den Haag

Mastroianni, Umberto

Geboren in 1910 te Fontana Liri, Italië. Studeerde aan de Accademia di Brera te Milaan. Vanaf 1957 is hij als professor verbonden aan de Accademia di Belle Arte te Bologna. Mastroianni is een belangrijk vertegenwoordiger van het non-figuratieve expressionisme, wiens stijl van een ruimtelijk kubisme evolueerde tot een vrijere, nog steeds de ruimte integrerende, plastische vorm.

152 Minotauro 1964 (afb. pag. 75)
brons - h. 120 cm
Marlborough Galleria d'Arte, Rome

153 picadores 1965
brons - h. 170 cm
Marlborough Galleria d'Arte, Rome

Matta

Geboren in 1912 te Santiago, Chili. Bracht zijn jeugd door in Spanje en Frankrijk. Studeerde architectuur te Santiago. Werkte van 1934-1935 bij Le Corbusier te Parijs. Kwam vanaf 1941 in Amerika onder invloed van Masson tot een surrealistische methodiek en schilderde sindsdien zijn 'Inscapes': poëtisch-magische verbeeldingen van een technologische wereld. Maakte ook enige surrealistische plastieken.

154 grand personnage / grote figuur 1959/60
brons - h. 178 cm
Gimpel Fils Ltd., Londen

Meadows, Bernard

Geboren in 1915 te Norwich, Engeland. Studeerde aan de Norwich School of Art en Royal College of Art te Londen en was assistent van Henry Moore (1936-1939). Vanaf 1960 is hij professor, afd. beeldhouwkunst, aan het Royal College of Art te Londen. Na eerst gewerkt te hebben met een beperkte naturalistische thematiek zoals haan, krab en insecten, is zijn werk nu uitsluitend gericht op de menselijke figuur. Behoort tot de tweede generatie in de moderne Engelse beeldhouwkunst (Chadwick, Butler, Armitage).

155 standing armed figure / staande gewapende figuur 1962
brons - h. 172 cm
Gimpel Fils Ltd., Londen

156 head and shoulders of Augustus / hoofd en schouders van Augustus 1964
brons - l. 92 cm
Gimpel Fils., Ltd., Londen

Meefout, Jan

Geboren in 1915 te Amsterdam. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner). Werkt vnl. in hout en steen. Werken voor gebouwen o.a. in Amsterdam (American Hotel; Tehuis voor ouden van dagen; huizenblokken in Nieuw-West).

Minguzzi, Luciano

157 kringloop (3 vrouwen) 1965
franse kalksteen - h. 115 cm
Gemeente Utrecht

Geboren in 1911 te Bologna, Italië. Zijn vader gaf hem de eerste lessen in beeldhouwen, daarna studeerde hij aan de kunstakademie te Bologna. Thans werkzaam te Milaan waar hij leraar is aan de Accademia di Brera. Aanvankelijk overwegend figuratief maakte hij later hoofdzakelijk abstrakties. Zijn werk is minder op monumentaliteit gericht dan op een expressieve, vaak vindingrijke verwerking van het gegeven.

158 de geit 1951
brons - h. 80 cm
Haags Gemeentemuseum, Den Haag

Molendijk, Arie

Geboren in 1929 te Bergen op Zoom. Studeerde aan de Akademie voor Schone Kunsten en het Nationaal Hoger Instituut te Antwerpen. Zijn eerste ijzerplastieken ontstonden in 1959. Nam o.a. deel aan tentoonstellingen te Antwerpen, Den Haag en Amsterdam (Stedelijk Museum).

159 figuur in landschap 1960
ijzer - 61 x 106 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

160 het huis van de gehangene 1961
ijzer - 67 x 51 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

Moore, Henry

Geboren in 1898 te Castleford (Yorkshire), Engeland. Studeerde aan de Leeds School of Art en aan het Royal College of Art te Londen. Van 1925-1932 was hij leraar aan deze instelling en daarna tot 1939 aan de Chelsea School of Art. Was gedurende de tweede wereldoorlog officieel oorlogsschilder; in deze periode ontstonden de bekende 'shelter drawings'. Aanvankelijk was Moore sterk beïnvloed door archaische, buiten-europese kunst, die hij in het Brits Museum ontdekte. Pas omstreeks 1928 begon zijn loopbaan als beeldhouwer; in 1929 ontstond zijn eerste 'liggende figuur', waarin de principes van vorm en kompositie die zijn hele oeuvre bepalen, al duidelijk naar voren kwamen. In de jaren die volgen experimenteerde hij in verschillende materialen met de relatie-mogelijkheden tussen losse vormen, inwendige en uitwendige vorm, gewelfde massa en omsloten ruimte in werken die steeds van een sterk en persoonlijk vormgevoel getuigen. Na de oorlog, nu internationaal erkend, werkte hij voornamelijk in brons. In Moore's oeuvre, grotendeels indirect op de vrouwelijke vorm geïnspireerd, overheersen enkele archetypische hoofdthema's: de liggende vrouwenfiguur, moeder en kind, het gezin. Hiermee schiep hij een

bovenpersoonlijke, mythologisch aandoende wereld in weergaloos rijke plastieken, die meer organisch gegroeid of door natuurkrachten ontstaan dan door mensenhand gemaakt lijken te zijn.

161 sculpture knife edge two piece (large version) 1962
brons - 275 x 365 cm
Marlborough Fine Art Ltd., Londen

162 large torso: arch 1962/63
brons - 206 x 129 cm
Partikuliere kollektie

163 three piece reclining figure: bridge prop 1963
brons - l. 251 cm
Partikuliere kollektie

164 three way piece: archer (large version) 1964 (afb. pag. 67)
brons - 325 x 340 cm
Marlborough Fine Art Ltd., Londen

165 three way piece: points (large version) 1964 (afb. pag. 77)
brons - 193 x 216 cm
Marlborough Fine Art Ltd., Londen

166 working model for the Lincoln Center (reclining figure) 1963/65
brons - l. 381 cm
Partikuliere kollektie

Mooy, Jaap

Geboren in 1915 te Bergen N.H. Studeerde voor ingenieur; als schilder en beeldhouwer autodidakt. Maakt van 1936-1956 schilderijen; later hoofdzakelijk ijzerplastieken. Jaap Mooy gaat veelal uit van gevonden, dus reeds gevormd materiaal; ijzeren machine onderdelen, schroot, enz. Dit geeft hij nieuwe expressie- en associatiemogelijkheden in montages, die een verontrustende expressieve en soms magische kracht bezitten.

167 for a blues-singer 1961 (afb. pag. 89)
ijzer 100 x 90 cm

168 plant 1964
ijzer 75 x 107 cm

Müller, Robert

Geboren in 1920 te Zürich. Van 1939-1944 was hij leerling van Bänninger en Germaine Richier. Woont sedert 1961 in Frankrijk. Maakt abstracte ijzerplastieken vanaf 1951. Behoort tot de naoorlogse, veelal in ijzer werkende, expressionisten. (César, Couzijn, Hoflehner, Luginbühl, Mooy).

Munster, Jan van

169 kobold 1961
ijzer - h. 72 cm
Galerie Renée Ziegler, Zürich

Geboren in 1939 te Gorinchem. Opleiding aan de Academie voor Beeldende Kunst te Rotterdam en Kunstnijverheidschool te Amsterdam. Zijn stenen voorwerpen van de natuur-zelf verbergen een groeisel waarin krachten zijn opgesloten.

170 compositie van 2 zaadbollen 1962/63
arduïn - ø 35 en 75 cm

171 gebeuren 1955/66
arduïn - 65 x 100 cm

Negri, Mario

Geboren in 1916 te Tirano, Italië. Studeerde architectuur te Milaan. Na de oorlog begon hij met beeldhouwen. Autodidakt. Is ook als kunstkriticus werkzaam. Negri streeft er naar het monumentale uit het menselijk lichaam te destilleren, om vervolgens in massieve, oprijzende volumina, zelfstandige plastische vormen te ontwikkelen.

172 grande allegoria / grote allegorie 1962/63 (afb. pag. 79)
brons - h. 205 cm

173 stele delle amazzoni / monument voor de amazones 1965
brons - h. 200 cm

Niermeyer, Theo

Geboren in 1940 te Amsterdam. Autodidakt. Monteert delen van stangen en buizen tot beton-achtige, soms in aluminiumverf geschilderde verticale plastieken. Als schilder sluit hij zich aan bij de Pop-Art.

174 tempel 1962
ijzer - 47 x 73 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

175 lotus 62 1963
ijzer - 53 x 28 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

Noguchi, Isamu

Geboren in 1904 te Los Angeles uit een Japanse familie. Opgegroeid in Europa; vanaf 1918 weer in Amerika waar hij beeldhouwkunst studeerde onder Borglum en o.m. aan de Leonardo da Vinci Art School te New York. Vertrok in 1927 naar Parijs (assistent van Brancusi, vriendschap met Giacometti en Calder). Verbleef rond 1930 in Kyoto, Japan. Noguchi begon onder invloed van Giacometti en Brancusi als surrealist (Model for a Square). Later maakt hij non-figuratieve komposities, veelal in steen of hout, bondig uit massieve vormen opgebouwd. Woont afwisselend in New York en Tokio.

176 mortality / sterfelijkheid 1959 (afb. pag. 71)
brons - h. 192 cm
Galerie Claude Bernard, Parijs

177 spirit 1959
brons - h. 190 cm
Galerie Claude Bernard, Parijs

**Pallandt, Baronesse
Charlotte D. van**

Geboren in 1898 te Arnhem. Begon met schilderen en tekenen, werkte te Parijs, waar de Russische beeldhouwer Gurdjan haar tot beeldhouwen aanmoedigde. Lessen bij André Lhote en Ch. Malfray. Invloed van Maillol. Charlotte van Pallandt houdt zich vooral bezig met de structuur van het menselijk lichaam; elkaar kruisende vlakken, richtingscontrasten, enz., echter zonder de gesloten, gebeeldhouwde vorm op te geven. Maakt veel portretkoppen (o.a. H.M. Koningin Juliana).

178 liggende figuur 1963 (afb. pag. 64)
brons - 79 x 130 cm

179 moeder en kind 1965
rood graniet - h. 63 cm

Pan, Marta

Geboren in 1923 te Boedapest. Zij kwam in 1947 naar Parijs na in Hongarije op de academie te zijn geweest. Vanaf het begin was er een zoeken naar nieuwe plastische uitdrukkingmogelijkheden; zij gebruikte planten en schelpdieren als inspiratiebron. Na 1951 maar vooral na 1956, toen Béjart haar vroeg skulpturen voor een ballet te maken, grijpen en zoeken de vormen elkaar. Na 1957 stelde zij de passieve beweging als centraal thema (Drijvende skulptuur in het Rijksmuseum Kröller-Müller, Otterlo), uitgebeeld in kurven die de ruimte omvngen en weer vrijlaten.

180 sculpture voor St. Antoine 1964 (afb. pag. 84)
hout - h. 183 cm

181 sculpture nr. 86 1964
hout - h. 70 cm

Pant, Theresia van der

Geboren in 1924 te Schiedam. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Esser) en de academie te Brussel (Jespers). Werken o.m. voor een school te Zaandam en de Volksmuziekschool te Amsterdam. Dierfiguren nemen een belangrijke plaats in haar oeuvre in.

182 pinguin 1965
hardsteen - h. 75 cm

Paolozzi, Eduardo

Geboren in 1924 te Edinburgh. Studeerde aan het College of Art te

Edinburgh, aan de Slade School te Londen en tot 1950 in Parijs. Doceerde tot 1955 aan de Central School of Art te Londen. Paolozzi behoort in Engeland tot de avant-gardisten van zijn generatie (Dalwood, Caro, Armitage). Bepalend voor zijn ontwikkeling waren een bezoek aan het ethnografische Musée de l'Homme te Parijs en de kennismaking met het surrealisme, waarvan hij overigens geen uitgesproken vertegenwoordiger werd. Hij werd bekend door zijn uit kleine ijzeren onderdelen opgebouwde figuren (mannetjes, kobolden), waarin de ontluistering van de mens emotioneel wordt beleefd en gepresenteerd. Zijn laatste plastieken, van een juke-box-achtige vorm, hebben de verhouding tussen mens en geautomatiseerde machine tot onderwerp.

183 Medea 1964 (afb. pag. 91)

gelast aluminium - h. 208 cm
Robert Fraser Gallery, Londen

Pelgrom, Karl

Geboren in 1927 te Rotterdam. Autodidakt. 1e prijs Keukenhof (1956). Nam o.m. deel aan tentoonstellingen in Sonsbeek, Stedelijk Museum Amsterdam en Parijs. Werk bevindt zich in het Stedelijk Museum, Amsterdam.

184 bloemknop (afb. pag. 82)

kalksteen - h. 300 cm

Penalba, Alicia

Geboren in 1918 te Buenos Aires. Studeerde aan de Accademia Argentina de Bellas Artes aldaar en aan de Académie de la Grande Chaumière en bij Zadkine in Parijs. Na een heel woud van op de erotiek geïnspireerde totemfiguren gecreëerd te hebben, streeft Penalba nu meer naar een maximum aan plastische helderheid in haar overigens nog zeer persoonlijke beelden. 'Laten we wel zijn: Het kunstwerk wordt niet door navolging van de natuur bepaald, maar door de kompositie van ritmische vormen, door de schepper-mens tot stand gebracht. De behoefte om te dichten in plastische vormen ontsluit de meest verborgen kernen in de mens.'

185 grande annonciatrice / grote verkondigster

1965 (afb. pag. 66)
brons - h. 115 cm

186 trio 1965

brons - h. 180 cm

Perlmutter, Pearl

Geboren in 1915 te New York, gehuwd met W. Couzijn. Haar opleiding ontving zij aan de Art Students League te New York, bij Zorach en Zadkine. Maakte studiereizen naar Mexico (1940), Italië, Frankrijk en Spanje. Expressionistische bronsplastieken, waarin de gesloten vorm tot flarden is opengereten en uiteengescheurd.

Pevsner, Antoine

187 caught / gevangen 1963
brons - 175 x 192 cm

Geboren in 1886 te Orel, Rusland, gestorven in 1962 te Parijs. Hij bezocht de akademies te Kiew en St. Petersburg. In 1911 ging hij naar Parijs waar hij in aanraking kwam met Archipenko en Modigliani. Toen ontstonden zijn eerste abstracte schilderijen. Na de russische revolutie was hij met Malevitch en Kadinski enkele jaren professor aan de kunstakademie te Moskou. In 1922 vestigde hij zich voorgoed te Parijs en ontwikkelde met zijn broer Naum Gabo een revolutionaire stijl, gebaseerd op het russische konstruktivisme. Voor het eerst werd afgezien van de massieve vorm en werden open konstrukties in de ruimte als beeldhouwwerk gepresenteerd. Deze voerde hij strak in bronsdraad uit, in meestal symmetrische, op dynamiek berekende komposities. Pevsners niet-plastische plastiek boorde een rijke bron van nieuwe mogelijkheden aan, waarvan inmiddels op grote schaal geprofiteerd is.

188 le lys noir / de zwarte lelie 1944

brons - h. 54 cm
Galerie Claude Bernard, Parijs

Picasso, Pablo

Geboren in 1881 te Malaga, Spanje. Opleiding te Barcelona en Madrid, woont vanaf 1900 in Frankrijk. Picasso's eerste plastieken dateren van omstreeks 1910, dus uit de periode van het kubisme. Pas tegen 1930 kwam hij opnieuw tot drie-dimensionale werken, nu in ijzerplastieken, waarvoor Gonzales hem de techniek bijbracht. Van 1930-1932 maakte hij meer dan vijftig exemplaren, in stijl variërend van realistisch tot surrealistisch. Later ontstonden zijn houten 'stokfiguren'; vervolgens dadaïstisch aandoende assemblages of bewerkingen van schroot en gevonden voorwerpen (1940-1947), en gelijktijdig bronsplastieken in uiteenlopende stijl. (Koppen, geit, man met schaap, etc.). Zijn 'Baders', oorspronkelijk uit stukken hout samengevoegd en later afgegoten in brons, bereiken een maximum aan structurele werking en suggestiviteit met een minimum aan plastische middelen.

189 les six baigneurs / de zes baders
(afb. pag. 97 en omslag)

1 homme aux mains jointes / man met samengevoegde handen 1956
brons - h. 214 cm

2 la plongeuse / de duikster 1957
brons - h. 264 cm

3 l'homme fontaine / fonteinman 1957
brons - h. 227 cm

4 baigneur / bader 1957
brons - h. 198 cm

5 baigneur / bader 1957
brons - h. 176 cm

6 tête / kop 1957
brons - h. 136 cm
Galerie Louise Leiris, Paris

Pieters, Ian

Geboren in 1925 te Rotterdam. Opleiding aan de academie te Rotterdam. Werk in vele overheidskollekties. Werkt non-figuratief, bij voorkeur in brons.

190 een plaats in de zon 1963
brons - 130 x 85 cm

Pomodoro, Arnaldo

Geboren in 1926 te Morciano di Romagna, Italië. Tijdens zijn studie voor architect stichtte hij samen met zijn broer Gio en Giorgio Perfetti te Pesaro de groep '3 P'. Later verhuisden deze drie jonge kunstenaars naar Milaan waar zij als dekorontwerper, dekorateur en goudsmid werkzaam waren. Sedert 1958 gaat hij meer zijn eigen weg. Pomodoro's plastieken waren tot dusver betrokken op de niet omsloten of gekoncentreerde, maar continue, ongedifferentieerde ruimte, waarvan het ritme zich overal en tot in de materie voortzet.

191 sfera Nr. 5 / bol 1965 (afb. pag. 92)
brons - ø 85 cm
Marlborough Galleria d'Arte, Rome

Reyers, Willem

Geboren in 1910 te Arnhem, gestorven in 1958 te Alkmaar. Studeerde aan de Grosvenor School of Modern Art te Londen (1931) en werkte bij Léger (1934) en Zadkine (1939), die hem sterk heeft beïnvloed. In de eerste jaren na de oorlog heeft Reyers (met Couzijn) een beslissende wending gegeven aan de Nederlandse beeldhouwkunst, die hij door zijn voorbeeld bevrijdde van het traditionalisme à la Maillol en Bourdelle, dat voordien de overhand had. Zijn oorlogsmonument te Zijpersluis (1946): een opgeheven, bezwerende hand, en zijn ontwerp voor het Koopvaardijmonument te Rotterdam tonen aan, dat er voor zulke doeleinden nog andere mogelijkheden bestaan dan alleen een Vrouw met Kind, Toorts of Duif. Met Couzijn wees hij de Nederlandse beeldhouwers de weg naar een door zuiver plastische middelen verkregen expressie.

192 spookverschijning 1945 (afb. pag. 65)
steen - h. 40 cm
Stedelijk Museum, Amsterdam

193 rustende danser 1948
franse kalksteen - 70 x 60 cm
Koll. Mevr. C. M. Frankot-van Beek, Heeten

Richier, Germaine

Geboren in 1904 te Grans bij Arles, Frankrijk, gestorven in 1959 te Montpellier. Bezocht van 1922-1925 de Ecole des Beaux-Arts te Montpellier en werkte in Parijs lange tijd op het atelier van Bourdelle. Woonde tijdens de oorlog in Zwitserland, waar haar eerste zelfstandige plastieken ontstaan. Een spin, insecten, een vleermuis, spichtige en schichtig in de ruimte tastende wezens zonder logische anatomie. Haar later werk is afwisselend expressionistisch: ontluisterde en zelfs door ontbinding bedreigde mensfiguren, verwant met de wereld van Becket, en surrealistisch, in een fauna van onrustbarende diergedrochten. In deze werken is de organische vorm aangevreten, of zelfs afgevreten tot een spinrag-achtig zenuwstelsel is blootgelegd. Vanaf 1956-1957 naderde zij meer tot de vormwereld van Zadkine.

194 la feuille / het blad 1948
brons - h. 145 cm
Galerie Henri Creuzevault, Parijs

195 l'eau / het water 1953/54 (afb. pag. 100)
brons - h. 147 cm
Musée National d'Art Moderne, Parijs

Rickey, George

Geboren in 1907 South Bend (Indiana), U.S.A. Bracht zijn jeugd door in Europa. Studeerde aan de Académie Lhote, Parijs, Institute of Fine Art, New York en Institute of Design, Chicago. In 1947 ontstonden zijn eerste skulptures. Afziend van elke zuiver plastische werking, heeft hij vanaf 1950 belangrijk pionierswerk verricht met zijn ruimtelijke kinetische kunst: konstrukties met mogelijkheden van beweging, door de wind of door een motor aangedreven, waarin althans voor de toeschouwer het ruimtelijk spelelement hoofdzaak is.

196 five lines / vijf lijnen 1965
staal - h. 230 cm
Galerie Denise René, Parijs

196a two lines / twee lijnen 1965
staal - h. 558 cm

Ris, Günther

Geboren in 1928 te Manfort, Duitsland. Studeerde schilderkunst aan de kunstakademies van Karlsruhe, Düsseldorf en Freiburg i. Br. Vanaf 1960 maakt hij plastieken. Stilistisch aansluitend bij Brancusi en Hepworth creëert hij zuiver abstracte vormkomposities, waarin de vloeiende massa door een verholde rationele opbouw tot vorm en tot samenspel met de ruimte wordt gedwongen.

197 inter 2/3 1963

brons - 58 x 78 x 68 cm

Eigendom Gemeinnützige Siedlungsgesellschaft, Leverkusen

Geboren in 1840 te Parijs, gestorven in 1917 te Meudon, Frankrijk. In 1854 bezocht hij de latere Ecole des Arts Décoratifs en nam lessen bij Carpeaux. Na een reis door Italië, waar het werk van Michelangelo en Donatello grote indruk op hem maakte, kwam zijn sterke persoonlijkheid pas duidelijk in zijn werk naar voren. Het 'Bronzen Tijdperk', Rodins eerste meesterwerk, verraadt in de kompositie nog zijn bewondering voor Michelangelo's 'Stervende Slaaf'. Bij Rodin is het streven echter op een zo natuurlijk mogelijke uitbeelding van het menselijk lichaam gericht, van een doorstromende beweging daarin, en van de manier waarop emoties door lichamelijke spanningen en verhoudingen kunnen worden uitgebeeld. In dit geval is dat dus de emotie van het geestelijk ontwaken, van bewustwording. De ongestileerde naaktheid van dit beeld werd door tijdgenoten schokkend gevonden, wat een bewijs is voor het revolutionaire karakter ervan.

198 l'âge d'airain / het bronzen tijdperk 1876 (afb. pag. 58)

brons - h. 188 cm

Haags Gemeentemuseum, Den Haag

Geboren in 1932 te Amsterdam. Opleiding aan de Kunstnijverheidsschool en de Rijksacademie te Amsterdam. Nam deel aan tentoonstellingen in de Keukenhof, Stedelijk Museum Amsterdam, Brussel, Parijs e.a. Werk bevindt zich o.a. in het Stedelijk Museum, Amsterdam.

199 wind doorploegd figuur 1964

hardsteen - h. 160 cm

200 grote windzuil 1965

brons - h. 310 cm

Vervaardigd in opdracht van de stad Amsterdam

Geboren in 1937 te Londen. Studeerde van 1955-1959 aan de St. Martins School of Art (Anthony Caro), aan welke instelling hij nu doceert. Zie ook onder Anthony Caro.

201 pavan / pavane 1964/65 (afb. pag. 95)

hout en polyurethaan - 106 x 213 cm

The British Council, Londen

Geboren in 1888 te Glatz (Silezië), gestorven in 1965 te Berlijn. Bezocht van 1908-1911 de kunstnijverheidsschool te Berlijn. Maakte naast portretten en figuren van mensen in actie (voetballers, bokkers, e.d.) vooral plastieken van jonge dieren, die ook als ze in rust zijn, geladen lijken met de drang tot bewegen.

202 bok 1915

brons - h. 7 cm

Koll. Dr J. C. Heyligers, Velp

203 zwergesel / dwergezel 1925 (afb. pag. 64)

brons - h. 13 cm

Galerie Alex Vömel, Düsseldorf

204 liegendes fohlen / liggend veulen 1946

brons - l. 12 cm

Galerie Alex Vömel, Düsseldorf

205 knabe mit schalmei / jongen met fluit 1951

brons - h. 14 cm

Galerie Alex Vömel, Düsseldorf

206 elefant / olifant 1954

brons - h. 11 cm

Koll. Dr E. Liebrecht, Birten bei Xanten

Geboren in 1923 te Mierlo, N.B. Studeerde aan de Arnhemse Academie voor beeldende kunsten (Jacobs van den Hof). Slegers begon met romantisch getinte figuratieve beelden, die hij zelf grotendeels weer vernietigde. Vanaf 1954 ('Everzwijn' in het Rijksmuseum Kröller-Müller) ontstaan non-figuratieve beelden van een sterke maar beheerste expressie, die soms in een diagonale beweging tegen de ruimte lijken op te tornen. In zijn laatste, nog steeds romantisch-expressieve werk, waarin de ruimte soms als holte wordt geïntegreerd, heerst er tussen ruimte en plastische vorm een soort gewapende vrede.

207 evolutie 1960 (afb. pag. 74)

brons - h. 280 cm

Gemeentemuseum, Arnhem

208 ruimtewachter 1960

brons - h. 100 cm

209 observer 1961

brons - h. 166 cm

210 India 1963

brons - h. 78 cm

Geboren in 1926 te Lomazzo bij Como, Italië. Studeerde aan de Accademia di Brera te Milaan. Tegen 1950 werkt hij volledig abstrakt. Somaini houdt het oppervlak op sommige plekken ruw terwijl hij andere juist glad polijst. Hij brengt daardoor niet alleen contrasten

Slegers, Piet

Somaini, Francesco

en spanningen teweeg, maar ook ruimtelijke effecten door enerzijds weerkaatsing en anderzijds absorbering van de lichtinval.

211 ferito 7 / gewond 1960
lood - h. 60 cm
Marlborough Galleria d'Arte, Rome

212 orizontale / horizontaal 1960 (afb. pag. 75)
brons l. 130 cm
Marlborough Galleria d'Arte, Rome

Sondaar, L. H.

Geboren in 1904 te Amsterdam. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner), daarna in Frankrijk bij Despiau en Wlérick. Maakt vnl. portretten, o.m. van H.M. Koningin Juliana.

213 portretbuste vrouw 1958
brons - h. 45 cm

Spronken, Arthur

Geboren in 1930 te Beek, L. Opleiding aan de Charles Vos Stadsacademie te Maastricht en de Accademia di Brera te Milaan onder Marini. Een van de belangrijkste figuratieven van de jongere generatie, die zijn naakten, ruiters en dieren een aards, samengebald en gekoncentreerd leven verleent.

214 zonnestier 1964 (afb. pag. 72)
brons - h. 170 cm

215 cadans 1965
brons - h. 240 cm
Opdracht Rijks-Gebouwendienst
Bestemd voor Rijks-Psychiatrische Inrichting te Eindhoven

Stahly, François

Geboren in 1911 te Konstanz, Duitsland. Vertrekt in 1931 naar Parijs, waar hij tot 1938 op het atelier van Malfray aan de Académie Ranson werkte. Daarna ging hij al spoedig over tot abstrakties. Zijn eerste houtskulpturen zijn transparant met kurven en slingers. Later maakte hij massiever werk in steen. Stahly werkte ook veel samen met architecten en trachtte, soms in aluminium of roestvrij staal, een synthese tussen beeldhouw- en bouwkunst te vinden.

216 l'envol d'oiseaux / vogelvlucht 1965/66 (afb. pag. 101)
hout - h. 500/600 cm
Galerie Jeanne Bucher, Parijs

Steinbrenner, Hans

Geboren in 1928 te Frankfurt a/Main, Duitsland. Studeerde van 1946-1954 aan de akademie van Offenbach a/Main, Frankfurt a/Main en München. Maakt abstrakte, zeer hoge houtskulpturen, die met hun rationele opbouw, kantige vormen en geëcheveerde stijl meer op zuiver

monumentale werking gericht zijn dan op de uitdrukking van oerkrachten die de moderne totemskulptuur in de regel beoogt.

217 grosse Holzfigur / grote houten figuur 1961
hout - h. 500 cm

218 Holzfigur / houten figuur 1961 (afb. pag. 70)
hout - h. 220 cm

Stuyvenberg, Piet van

Geboren in 1901 te Schiedam. Opleiding aan de Academie te Rotterdam onder Medema en Van der Tuuk. Werk o.m. aan het Provinciehuis te Arnhem. Werkt in steen en beton; sedert ongeveer 1955 abstrakt.

219 abstract 1965 (afb. pag. 86)
marmer - 160 x 105 cm
Gemeente Rotterdam, bestemd voor Hoogvliet.

Tajiri, Shinkichi

Geboren in 1923 te Los Angeles, U.S.A., uit Japanse ouders. Opleiding o.m. aan het Art Institute in Chicago en in Parijs bij Zadkine, Léger en aan de Académie de la Grande Chaumière. Woont sedert 1956 in Nederland. Tajiri is bekend geworden door zijn abstrakte, zeer poëtische verbeelding van groeiprocessen in de organische natuur: het ontsluiten en openspringen van knoppen, het opschieten van een stengel, het tastend zoeken van wortels, in tot fragiele groeisels opengewerkte bronsplastieken. Zijn laatste werk is robuuster van opbouw, al blijven zijn vormen kwetsbaar, en de natuurkracht die vroeger abstrakt werd verwerkt is nu gelokaliseerd in ondubbelzinnige sexuele symbolen.

220 made in U.S.A. 1964 (afb. pag. 88)
brons - h. 87 cm

221 made in U.S.A. 1964
brons - h. 105 cm

222 made in U.S.A. 1956
brons - h. 100 cm

223 s. s. s. s. s. no. 1 1966
koper en aluminium - h. 600 cm

Tucker, William

Geboren in 1935 te Cairo, Egypte. Woont vanaf 1937 in Engeland. Studeerde geschiedenis te Oxford en beeldhouwkunst te Londen aan de Central School of Arts and Crafts en aan de St. Martins School of art (Anthony Caro). Zie ook onder Anthony Caro.

224 Thebes / Thebe 1966 (afb. pag. 94)
plastic - 122 x 195 cm
Rowan Gallery, Londen

Turnbull, William

Geboren in 1922 te Dundee, Schotland. Opleiding aan de Slade School of Arts te Londen. Sedert 1951 geeft hij les aan de Central School of Arts and Crafts te Londen. Is schilder en beeldhouwer. Turnbuls vroegst bekende sculpturen, enigszins bij Brancusi aansluitend, zijn beschilderde, zeer eenvoudige totemfiguren in hout, opgebouwd uit eenvoudige contrasten tussen ruwe cilinders en onregelmatige ovaal. Zijn laatste werk: prozaïsch lijkende composities in staal van kleur voorzien, is nauw verwant met de nieuwste richting in de Engelse plastiek onder het vaandel van Caro. Zie ook bij Caro.

225 5 B 1965 (afb. pag 76)
oranje geverfd staal - h. 205 cm

226 double red / tweemaal rood 1966
rood geverfd staal - h. 250 cm

Varela, Artur

Geboren in 1937 te Almodovar, Portugal. Studie aan de Academie voor Schone Kunsten te Lissabon, een jaar in Parijs bij de beeldhouwer H. Adam en een jaar in de ateliers van de Akademie '63 te Haarlem bij Tajiri en Couzijn.

227 Rohoora 1965
ijzer - l. 240 cm

Veenhuizen, Gerrit

Geboren in 1925 te Almelo. Opleiding aan de Akademie voor Beeldende Kunsten te Arnhem en aan de Rijksakademie te Amsterdam. Als beeldhouwer autodidakt. Zijn realistische voorstellingen zijn verbonden met tekens zoals die voorkomen in de Saksische folklore.

228 zittende figuur 1965
brons - h. 130 cm

229 lijkwagen met paard 1965
brons - 28 x 55 cm.

Verhulst, Hans

Geboren in 1921 te Steenberg. Opleiding aan het Hoger Instituut te Antwerpen en Institut Supérieur d'Architecture et des Arts Plastiques te Brussel. Werk van hem o.m. bij een bejaardencentrum in Zaandam en aan het Provinciehuis te Arnhem. Maakt sedert ca. 1955 non-figuratieve plastieken in een beheerst expressionisme.

230 hommage à Brancusi 1951 (afb. pag. 87)
brons - h. 100 cm

Vieira, Mary

Geboren in 1927 te São Paulo, Brazilië. Leerlinge van Alberto da Veiga Guignard (1943-1947). In 1951 leerde zij het werk van Max Bill kennen op een tentoonstelling in São Paulo. Leeft en werkt sedertdien in Italië (Milaan) en Zwitserland (Bazel). Haar

plastieken: abstrakt, rationeel doordacht en beleefd, sluiten aan bij de stijl van Max Bill.

231 angles multidéveloppables / veelvoudig ontwikkelbare hoeken 1948/64
aluminium - h. 200 cm
Galerie d'Art Moderne, Bazel

232 liaison interdéveloppable / wederzijds ontwikkelbare verbinding 1953/66 (afb. pag. 93)
aluminium - h. 500 cm
Galerie d'Art Moderne, Bazel

233 carré développement / vierkantige ontwikkeling 1956/58
staal en plexiglas - 60 x 60 x 60 cm
Galerie d'Art Moderne, Bazel

Viseux

Geboren in 1927 te Champagne-sur-Oise, Frankrijk. Studeerde aan de Ecole des Beaux-Arts te Parijs. Vanaf 1950 maakte hij schilderijen en beeldhouwwerk, maar sedert 1958 legt hij zich geheel toe op de beeldhouwkunst. Maakt uit verschillende materialen en ijzeren machineonderdelen plastieken van een grimmige expressie. Is met César een van de niet zo heel talrijke Franse vertegenwoordigers van deze stijl (Hoflehner, Mooy, Müller, etc.)

234 le visiteur / de bezoeker 1964
gebruineerd staal - h. 164 cm
Le Point Cardinal, Parijs

Visser, Carel

Geboren in 1928 te Papendrecht. Studeerde aan de Technische Hogeschool te Delft bouwkunde en bezocht daarna de Haagse Akademie. Konstruktivist in ijzer. Maakt gebruik van het vormmateriaal van de 'Stijlgroep' (kubussen, blokken, balken), dat hij echter minder eenzijdig toepast. Bouwt aan een belangrijk, zeer doordacht oeuvre, dat zich langzaam in stadia ontwikkelt. Hoewel niet puriteins, is zijn werk sober van inhoud en vorm, en van een grote zindelijkheid. De afwerking: rechte lijnen die niet precies recht zijn, lasnaden die niet worden weggewerkt, enz., verraadt een behoefte om oppervlakkige perfectie te vermijden. Maakt de laatste tijd ook aluminium reliëfs.

235 de grote vier 1954 (afb. pag. 99)
ijzer - h. 300 cm
Cultureel Centrum de Zonnehof, Amersfoort

236 salami 1964
ijzer - l. 250 cm

Volten, André

Geboren in 1925 te Andijk N.H. Autodidakt. Aanvankelijk was zijn plastisch werk twee-dimensionaal. Geïnspireerd door de industrie van Amsterdam werd zijn werk later drie-dimensionaal. Wordt als abstrakt konstruktivist veelal in één adem met C. Visser genoemd, maar is minder dan deze op samenhang en logika gericht en veroorlooft zich een veel grotere vrijheid in de keuze van materiaal, compositieprincipes en vormtaal. Werkt veel samen met architecten voor monumentale decoratie van gebouwen.

237 constructie in din 20 1965
ijzer - 420 x 420 x 360 cm

Vries, Erwin de

Geboren in 1929 te Paramaribo, Suriname. Opleiding aan de Akademie te Den Haag en Rijksacademie te Amsterdam. Expressionistisch schilder en beeldhouwer. Zijn 'Alonso de Ojeda, ontdekker van Suriname', is een ontwerp voor een groot monument te Paramaribo, dat om zijn moderne conceptie ter plaatse schrik en opzien baarde.

238 Alonso de Ojeda, ontdekker van Suriname (afb. pag. 71)
brons - h. 75 cm

239 vrouw
brons - h. 72 cm

Vries, Leo de

Geboren in 1932 te Amsterdam. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam. Studiebeurs van Maison Descartes en Symposium 'Forma Viva' Joegoslavië. Maakt veelal grote composities in hout en/of brons, waarbij ook de bronzen zijn voorkeur voor typische hout-esthetiek à la Moore, Hepworth of de vroege Turnbull verraden. Zijn werk is meer lyrisch en konstruktief dan expressionistisch van aard.

240 nr. c 61b 1961
hout - l. 200 cm

241 nr. c 63a 1963 (afb. pag. 72)
brons - l. 160 cm

Wenckebach, Ludwig Oswald

Geboren in 1895 te Heerlen, gestorven in 1962 te Noordwijkerhout. Schilderlessen van zijn oom de kunstschilder L. W. R. Wenckebach, lessen aan de kunstnijverheidsschool te Haarlem en de Kunstakademie te Wenen (schilderklasse). Als beeldhouwer autodidakt. Maakte veel werk voor gebouwen, ook voor de restauratie van oude gebouwen. Veel portretten; standbeeld van Ir. Philips te Eindhoven. Wenckebachs vrije figuurplastieken, opgebouwd uit samengevatte vormen, getuigen van een ietwat ironische, maar hartelijke kijk op de medemens.

242 vervallen

243 de stoelsmijter 1960
brons - h. 90 cm
koll. Mevr. E. Wenckebach van der Hoeven, Noordwijk

Wertheim, Johannes

Geboren in 1898 te Amsterdam. Opleiding bij Alexander Oppler te Berlijn. Werkte vier jaar te Rome, Florence, Parijs. Liggende en staande naakten; veel portretkoppen, o.a. van Arthur van Schendel aan het Leidsebosje te Amsterdam. Was initiatiefnemer van de Stichting Openbaar Kunstbezit.

244 portret van mevr. M. Visser 1965
brons - h. 35 cm

Wezelaar, Han

Geboren in 1901 te Haarlem. Van 1918-1922 opleiding aan de Kunstnijverheidsschool te Amsterdam. Van 1923-1934 verblijf in Parijs, o.a. leerling van O. Zadkine. Had veel bewondering voor Despiau en Maillol, wier invloed zich lange tijd in zijn werk deed gelden. Maakte veel figuratieve plastieken voor gebouwen (Rijksverzekeringsbank, Amsterdam) en oorlogsmonumenten, waarvan het bekendste dat voor de omgekomen vissers op het havenhoofd van IJmuiden is. Zijn werk doet tegelijk gevoelig en overdacht aan.

245 moeder en kind 1939
Terra cotta - h. 115 cm

246 Johannes de Doper 1965
brons - h. 57 cm

Witkin, Isaac

Geboren in 1936 te Johannesburg, Zuid Afrika. Kwam in 1955 naar Londen. Studeerde aan de St. Martins School of Art en was van 1961-1966 assistent bij Henry Moore. Van 1963-1965 leraar aan de St. Martins School of Art en Ravensbourne College of Art. Behoort tot de nieuwe koloristische richting in Engeland. Zie ook bij Caro.

247 volution / kronkel 1964 (afb. pag. 82)
fiberglas - h. 249 cm
The British Council, Londen

Wong Lun Hing, Jos

Geboren in 1928 te Roermond. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Esser). Is thans leraar aan de Kunstnijverheidsschool te Amsterdam. Maakte onder invloed van Tajiri aanvankelijk hoge ijzerplastieken (David, Goliath); beperkt zich nu vnl. tot uitneembare samenvoegingen van massieve, in elkaar grijpende of elkaar doorborende vormen.

248 code I 1962
aluminium - h. 28 cm

249 code II 1962
aluminium - h. 14 cm

250 code III 1962
aluminium - h. 9 cm

251 code IV 1962
aluminium - h. 21 cm

252 code V 1962
aluminium - h. 13 cm

253 code VI 1962
aluminium - h. 20 cm

254 code VII 1962
aluminium - h. 22 cm

255 code VIII 1962
aluminium - h. 10 cm

256 vervallen

Woodham, Derrick

Geboren in 1940 te Blackburn, Engeland. Studeerde illustratie aan het S. E. Essex Technical College en beeldhouwkunst aan het Hornsey College of Art en van 1962-1965 aan het Royal College of Art. Behoort tot de nieuwe koloristische richting in Engeland. Zie ook Caro.

257 the stage / fase 1965 (afb. pag. 95)
gekleurd fiberglas en hout 117 x 127 cm
The British Council, Londen

Wotruba, Fritz

Geboren in 1907 te Wenen. Van 1921-1924 kreeg hij een opleiding tot graveur, maar ging spoedig over tot beeldhouwen. Hij nam van 1923-1926 lessen bij de beeldhouwer Anton Hanak. Sinds 1945 is hij leraar aan de Akademie voor Beeldende Kunst te Wenen. Wotruba's werk concentreert zich op de structuur van het menselijk lichaam, dat hij in zijn meest elementaire verhoudingen herschept: een samenstelling van cilinders en blokken tot een in zichzelf besloten massa, waarin een eventuele beweging volkomen impliciet blijft. Als docent aan de Akademie van Wenen heeft hij zijn stempel gedrukt op een belangrijke school van jonge beeldhouwers (Avramidis, Leinfellner, Pillhofer).

359 vervallen

Wouters, Rik

Geboren in 1882 te Mechelen en gestorven in 1916 te Amsterdam. Leerde houtsnijwerk bij zijn vader. Studeerde aan de Akademie te Mechelen en aan de Akademie te Brussel bij Van der Stappen. Zijn gehele oeuvre kwam in zeven jaar tot stand. Alhoewel de oppervlakte van zijn beelden nog vaak een impressionistische toets vertoonde, zijn ze nochtans gekenmerkt door een volplastische, evenwichtige opbouw, en een vormspanning, die hem onder de grootsten van de moderne beeldhouwers doet rekenen.

258 la vierge folle / het zotte geweld 1912 (afb. pag. 69)
brons - h. 195 cm
Musée d'Ixelles, Ixelles, Brussel

Ydo, Hans

Geboren in 1928 te Amsterdam. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam. Opdrachten voor de gemeenten Utrecht en Amsterdam. Zijn werk is op de expressieve uitdrukking van beweging gericht, figuratief, en bevat o.m. begripsthema's uit de mythologie (Icarus, Prometheus).

260 worstelaars 1960 (afb. pag. 68)
brons - 76 x 110 cm
Gemeente Utrecht

Zadkine, Ossip

Geboren in 1890 te Smolensk, Rusland. Opleiding aan de Ecole des Beaux-Arts te Parijs (1909). Na de eerste wereldoorlog keert hij zich meer en meer van het principiële kubisme af; rond 1930 krijgt zijn werk meer barokke tendenzen. In 1940 maakt hij zijn eerste doorboorde, als het ware opengereten figuren; daarnaast ontstaan ook massieve gesloten vormen. Hoewel Zadkine nooit een naturalistische weergave van de realiteit geeft, heeft hij een sterk dichtelijk gevoel voor de natuur. Zijn werk is tegelijkertijd sterk plastisch en lyrisch.

261 Narcissus 1952
gepolijst koper - h. 77 cm
Gemeentemuseum, Arnhem
Geschenk van de vrienden van het Gemeentemuseum, Arnhem 1955

Zajac, Jack

Geboren in 1929 te Youngstown (Ohio) U.S.A. Opgeleid aan het Scripps' College te Caremont, California en voorts studiereizen o.m. naar Rome en Z.O. Azië; woont in Los Angeles.

262 ram skull with broken horn / schedel van ram met gebroken hoorn 1962/63
brons - l. 106 cm
Gimpel & Hanover Galerie, Zürich

Zweden, Johan van

Geboren in 1896 te Winschoten. Opleiding aan de Academie Minerva te Groningen. Werkte bij Jan Altink, Jan Wiegers, Gijs Jacobs van den Hof en had kontakt met E. Kirchner. Van 1945-1961 was hij leraar aan het Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs te Amsterdam. Kreeg in 1957 de Kulturele Prijs Gelderland.

263 portret van ir G. Wiessing 1964
brons - h. 41 cm

264 touwspringende kleuter 1966
brons - h. 110 cm
Gemeente Renkum

Zweerus, H.

Geboren in 1920 te Bergen N.H. Opleiding aan de Rijksacademie te Amsterdam (Bronner) van 1939-1944. Werk werd aangekocht door het Rijk, de Gemeente Amsterdam en particulieren.

265 zeven figuren
beton - h. 80 cm

Nagekomen:

Constant (Nieuwenhuys)

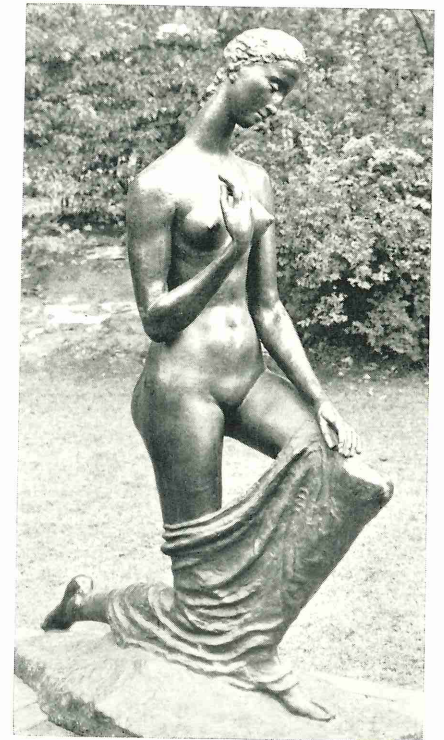
Geboren in 1920 te Amsterdam. Opleiding aan de kunstnijverheidsschool en Rijksacademie te Amsterdam. Medeoprichter van o.a. de internationale organisatie 'Cobra' (1948). Na een verblijf in Parijs en Londen (1953) gaat hij te Amsterdam architectuur studeren en maakt zijn eerste experimentele ruimtelijke konstrukties. In 1956 komt hij tot zijn conceptie van een 'Nieuw Babylon', een ruimtelijke schepping, waarin het leven van de mens in een 'moderne stad' en in een tijdperk waarin de arbeid volledig geautomatiseerd zal zijn, zich volgens zijn zienswijze zal moeten ontplooiën.

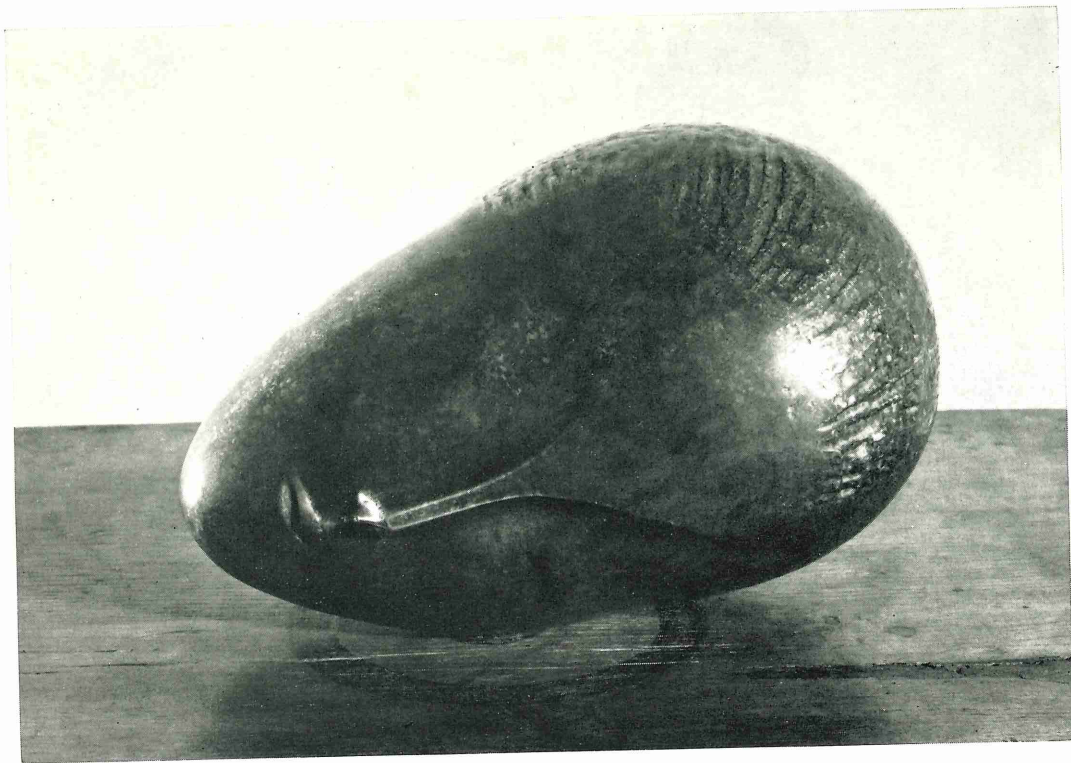
266 nébulose mécanique 1958
metaal en plexiglas h. 130 cm.

267 nébulose mécanique 1958
metaal en plexiglas h. 62 cm.

138

35

60

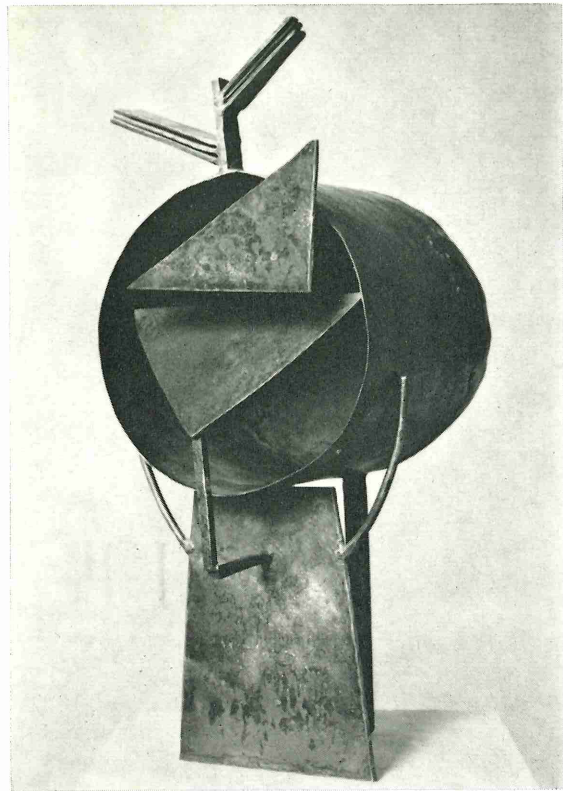
80

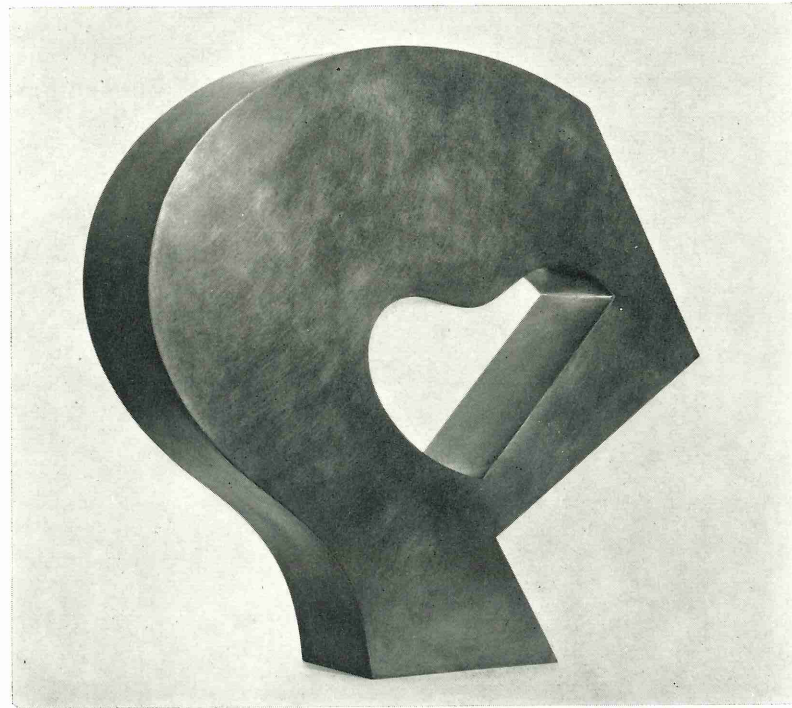
71

61

84

62

14

139 >

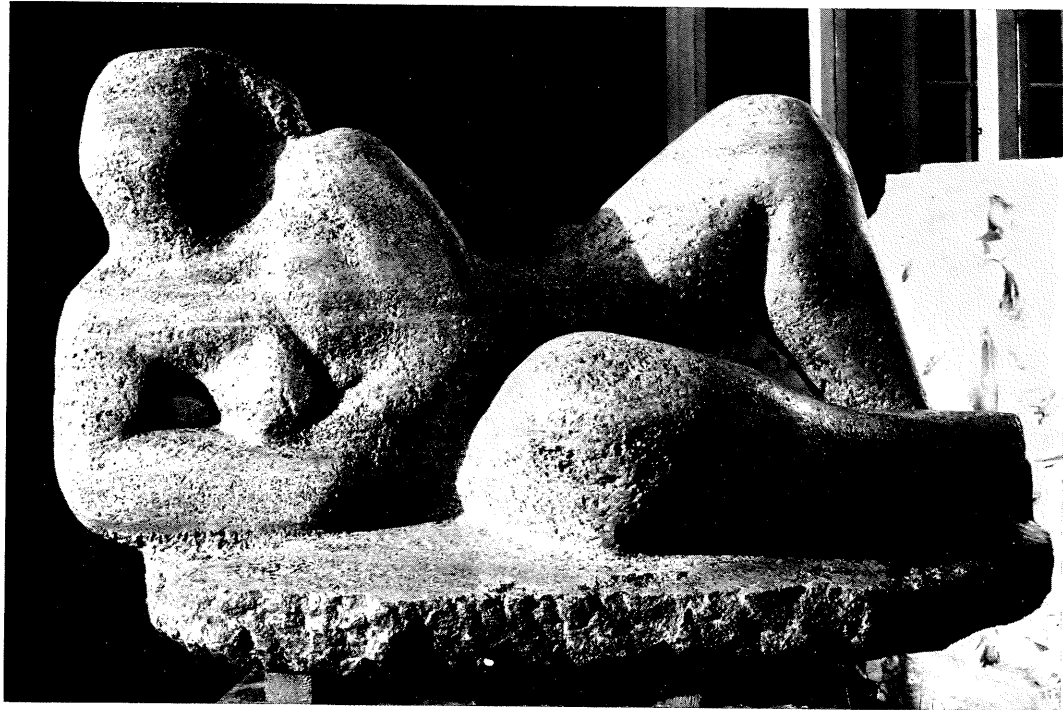
63

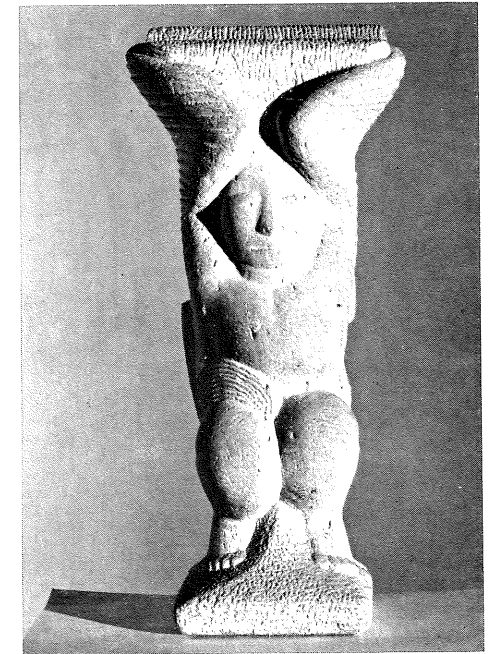
178

129

64

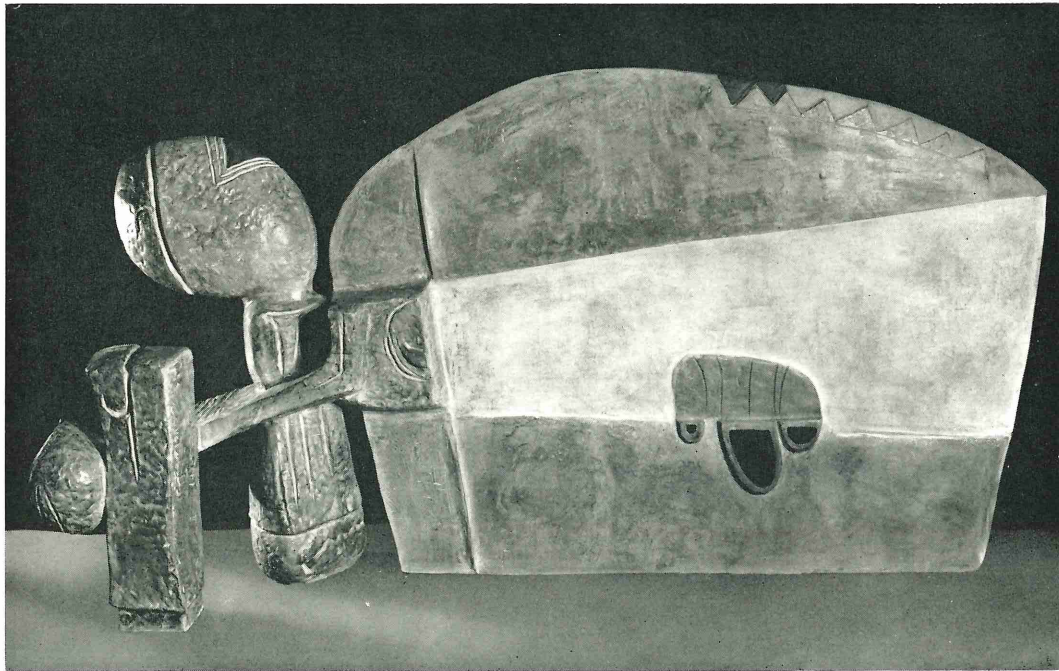
192

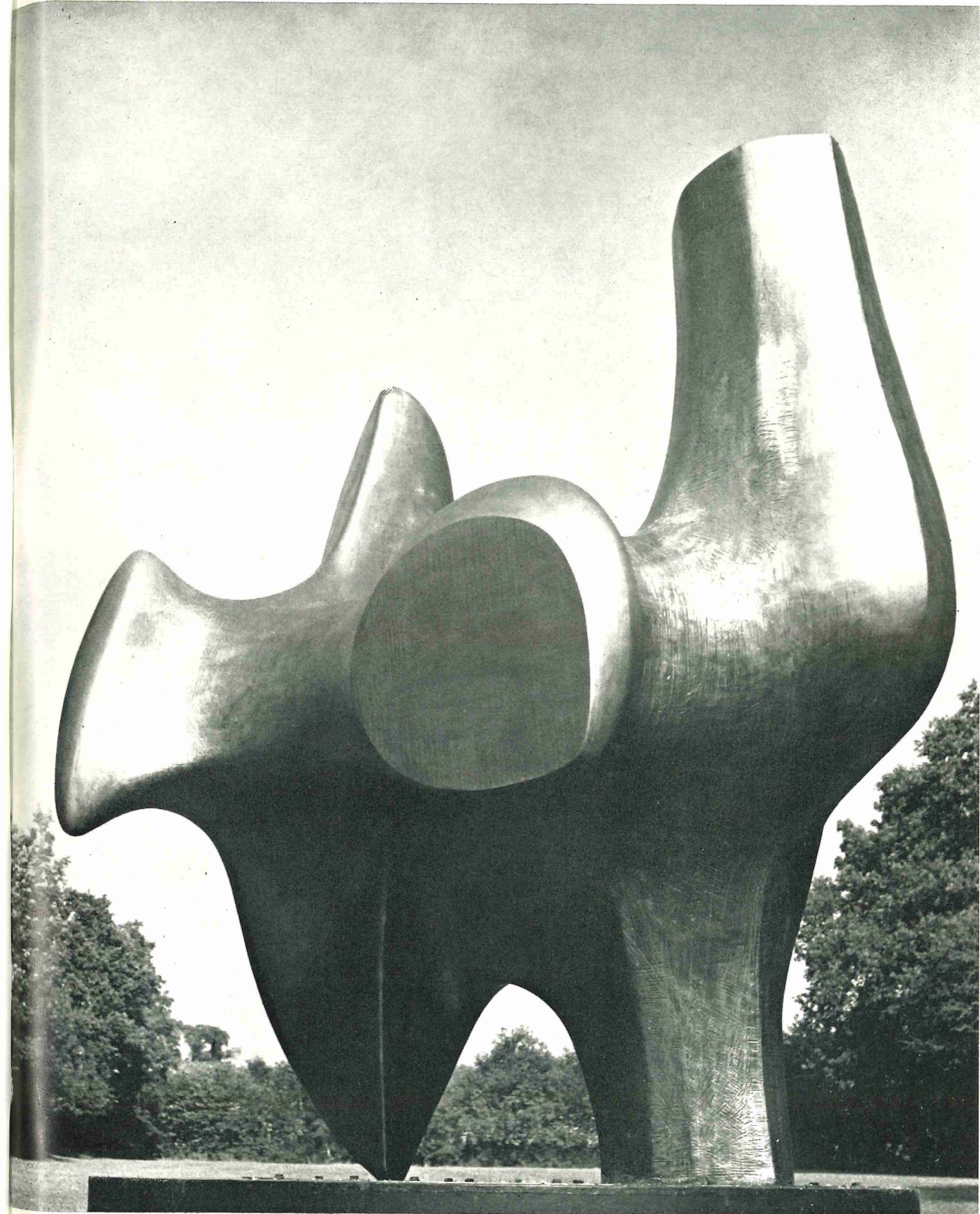
185

164 >

66

66

67

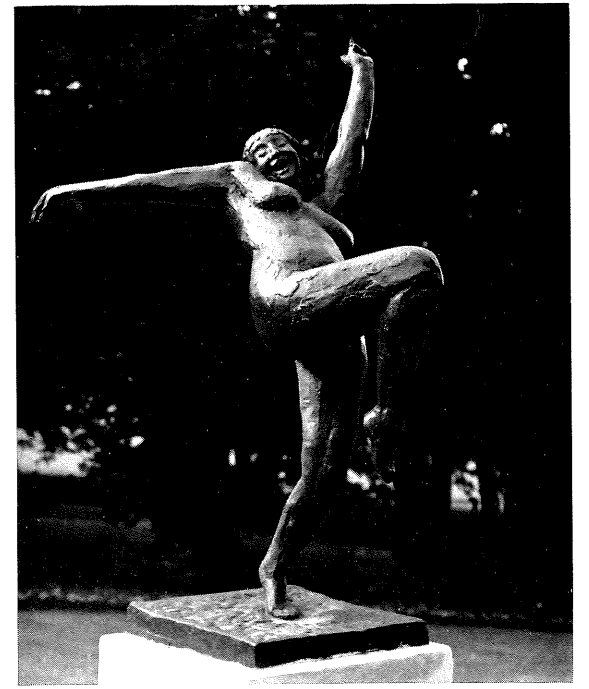
107

260

68

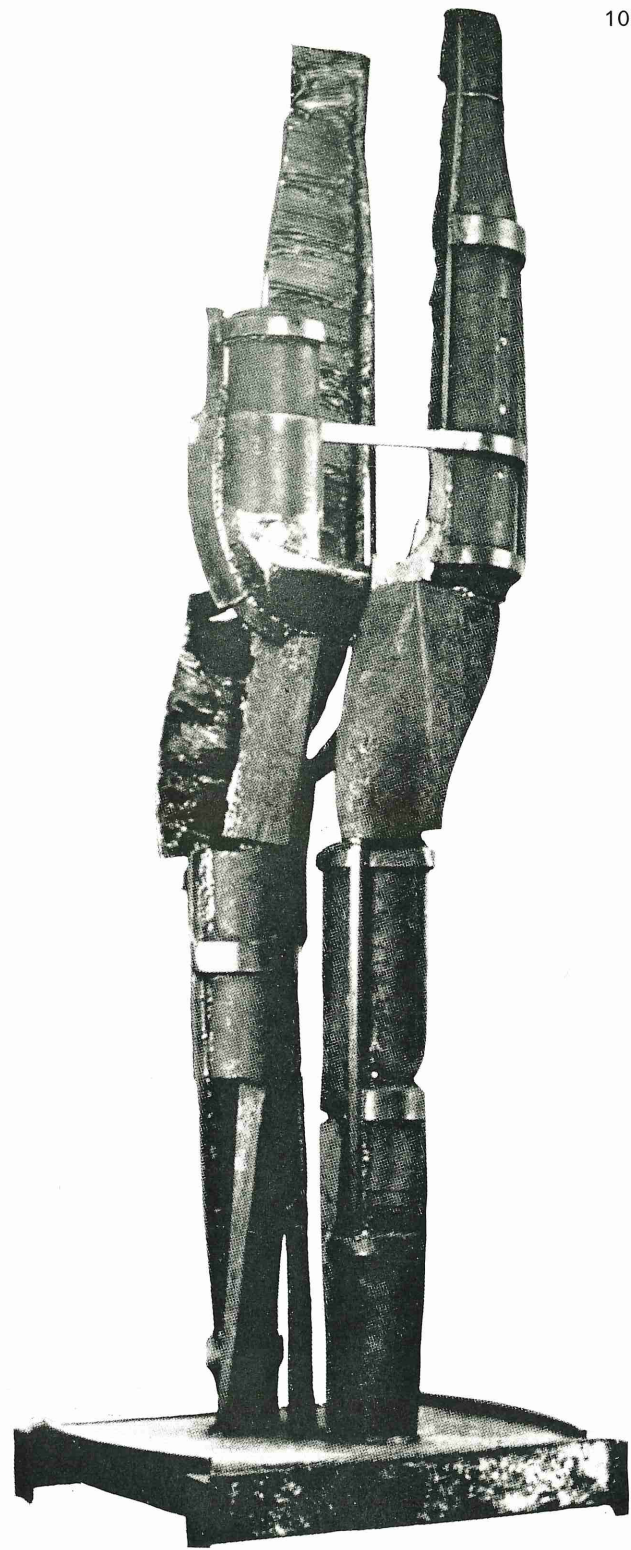
258

148

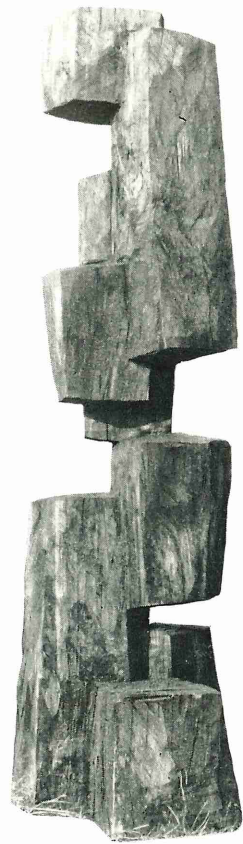

69

105

70

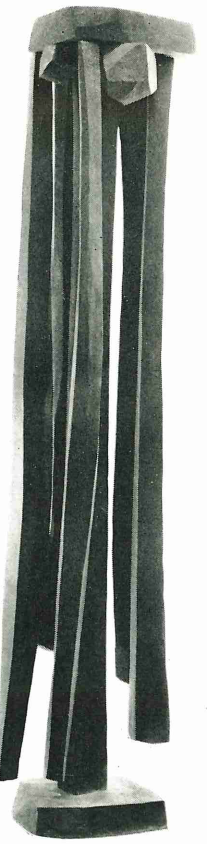
218

82

238

176

71

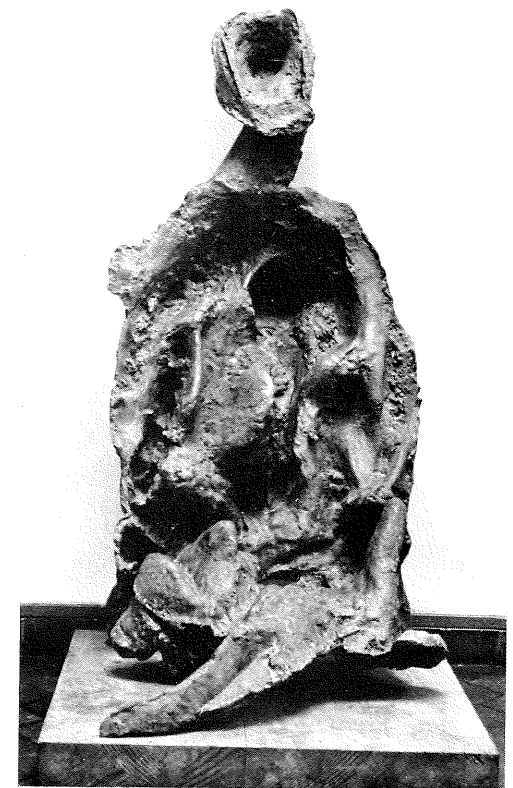
241

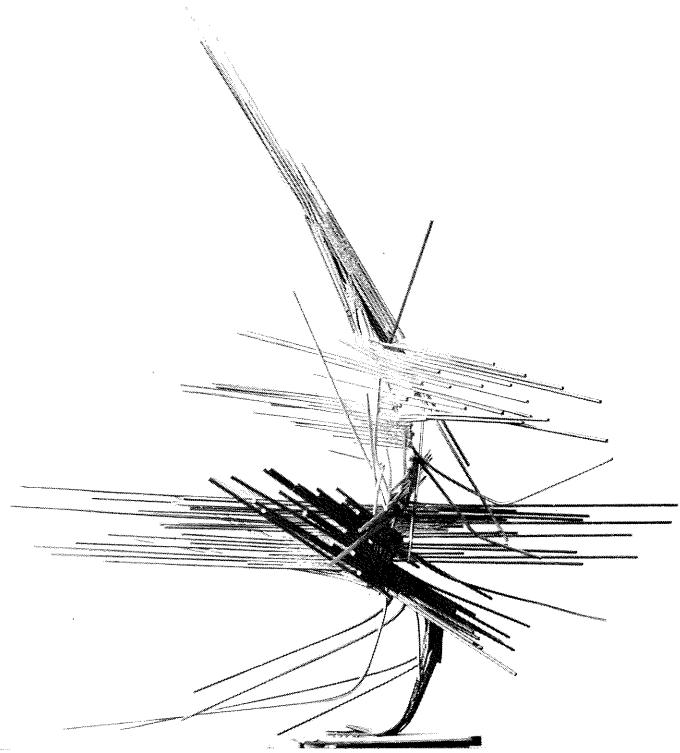
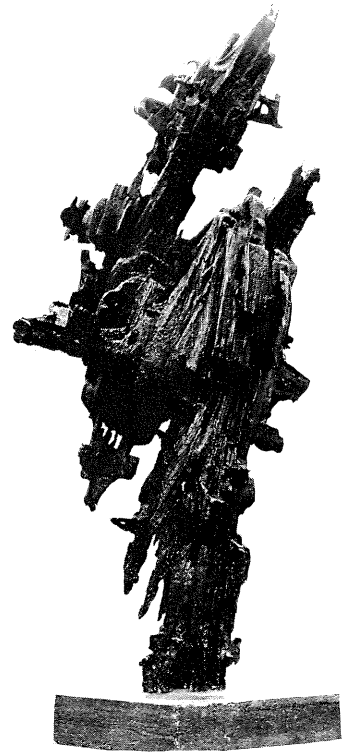
72

81

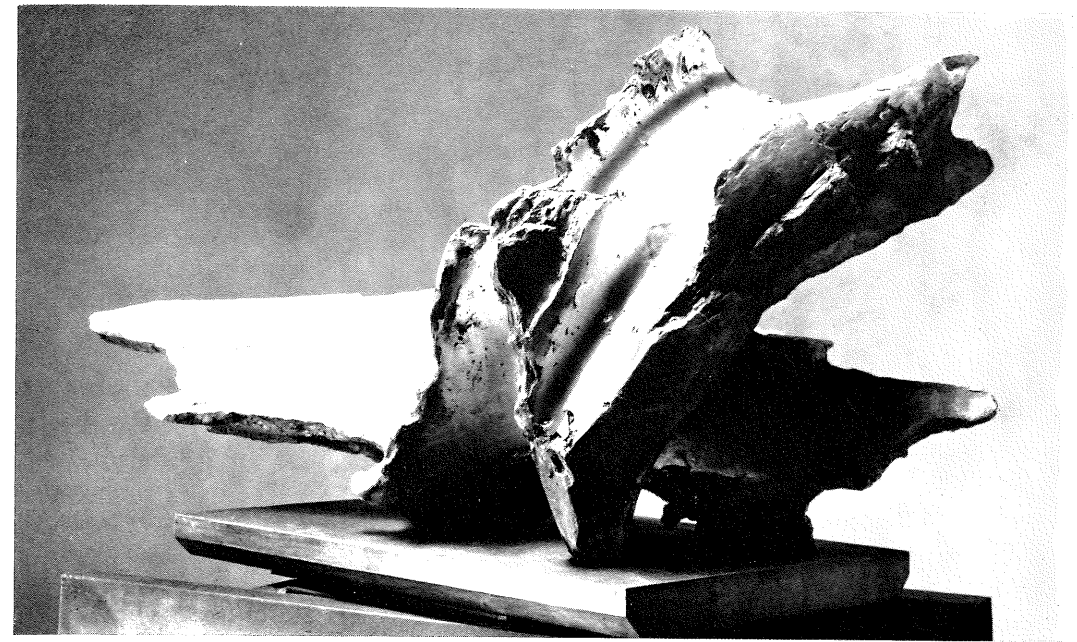

62

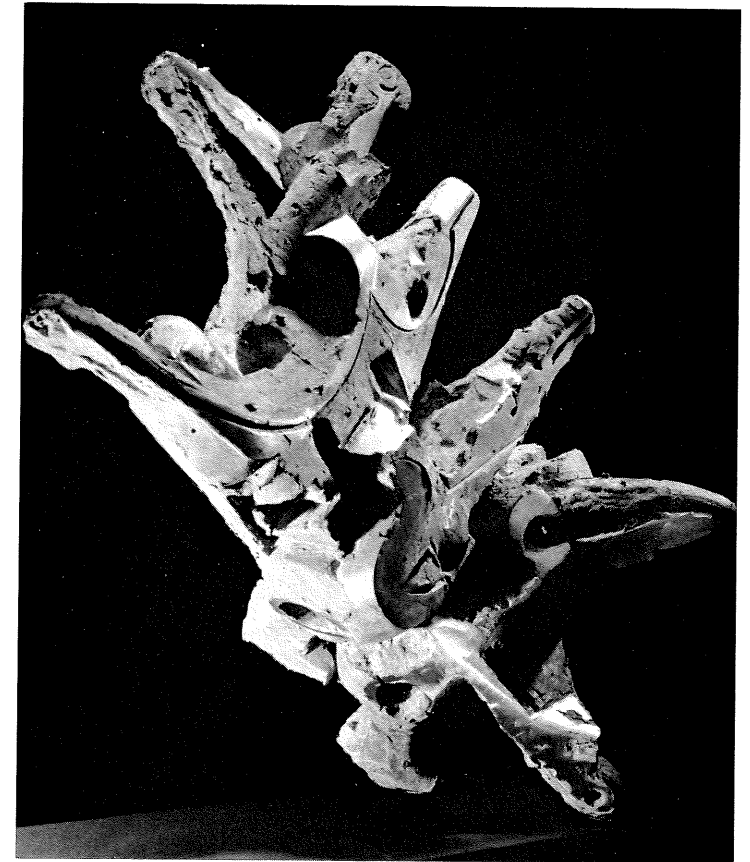

74

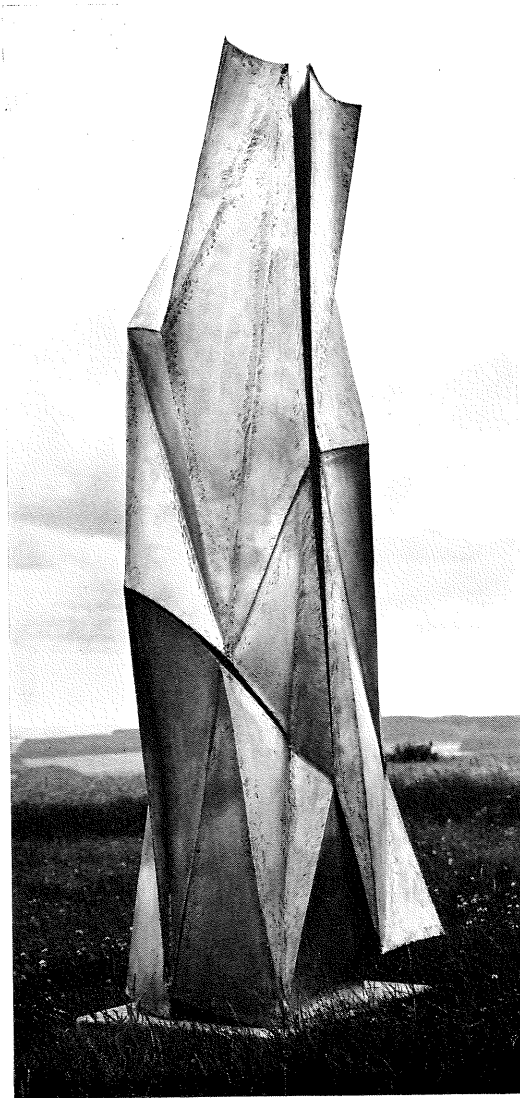
126

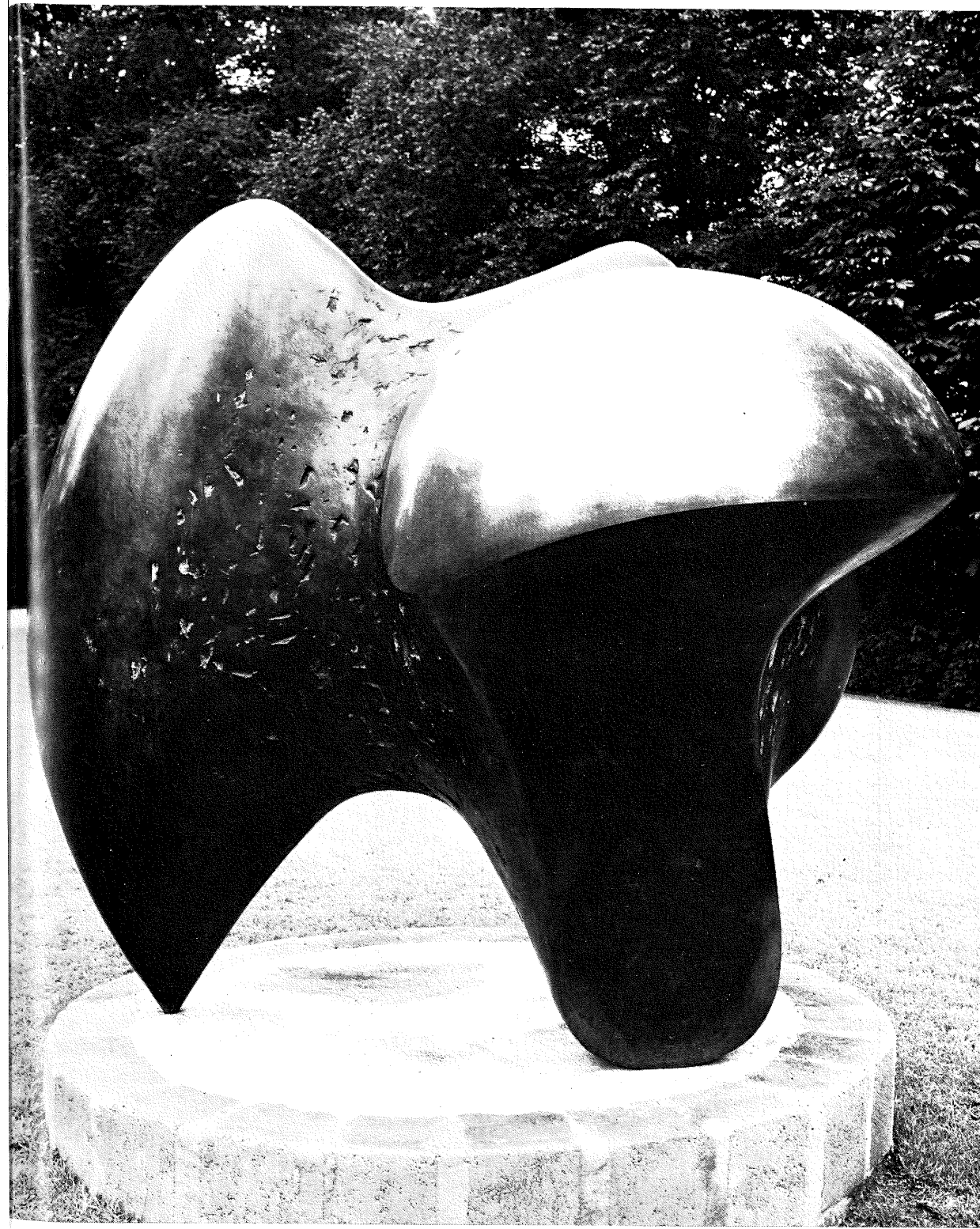
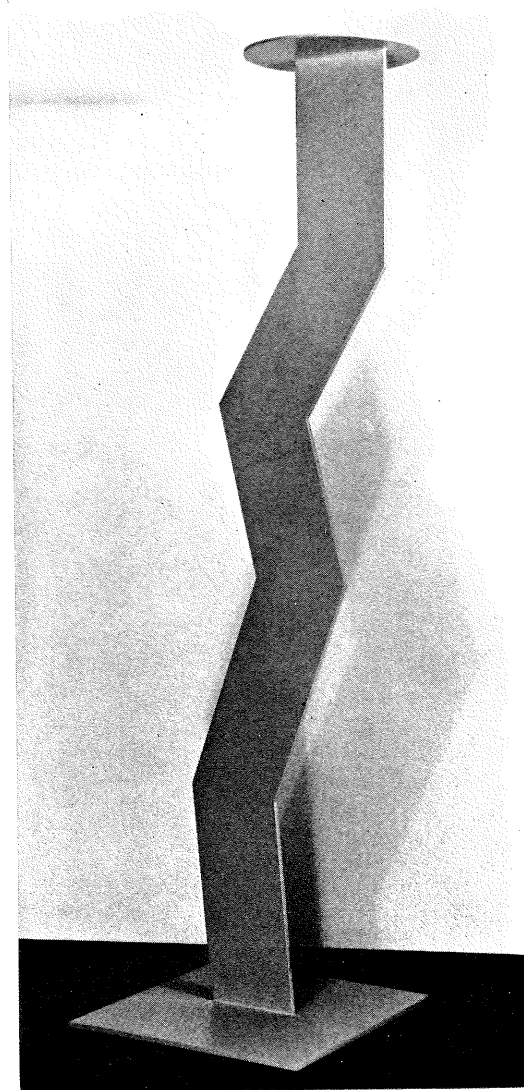
212

152

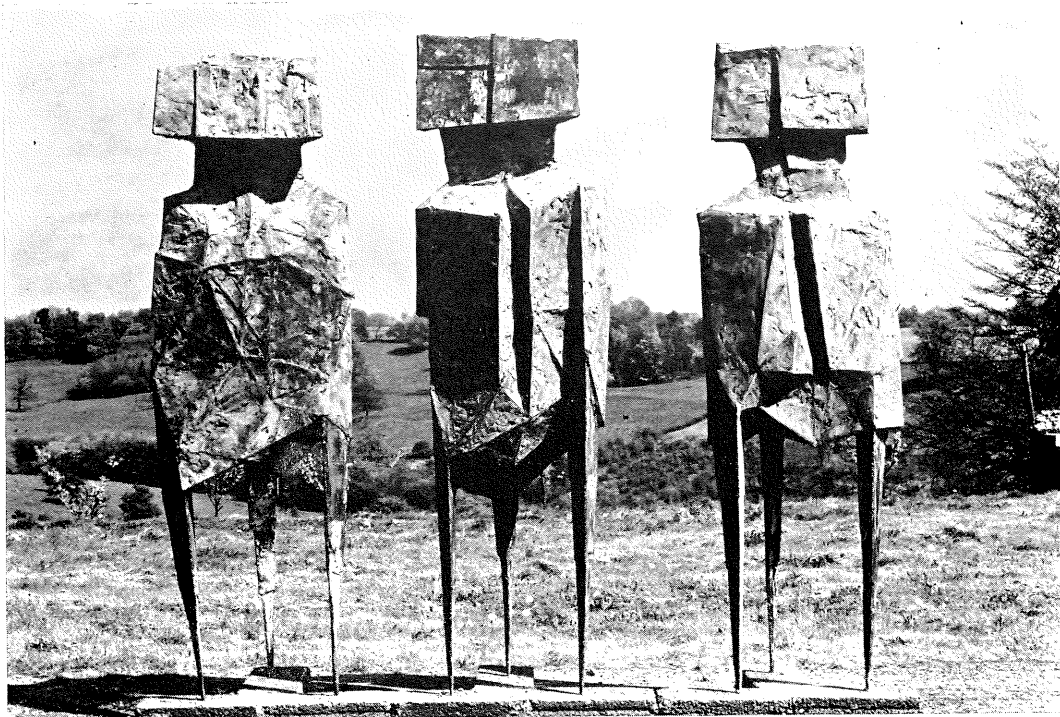

76

77

57 A

132 V

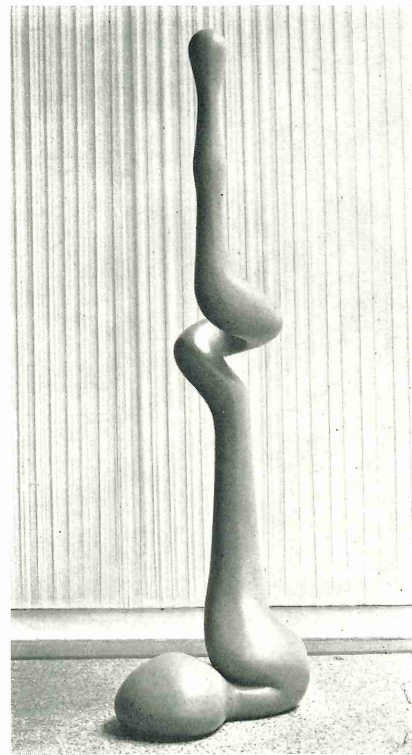
151 >

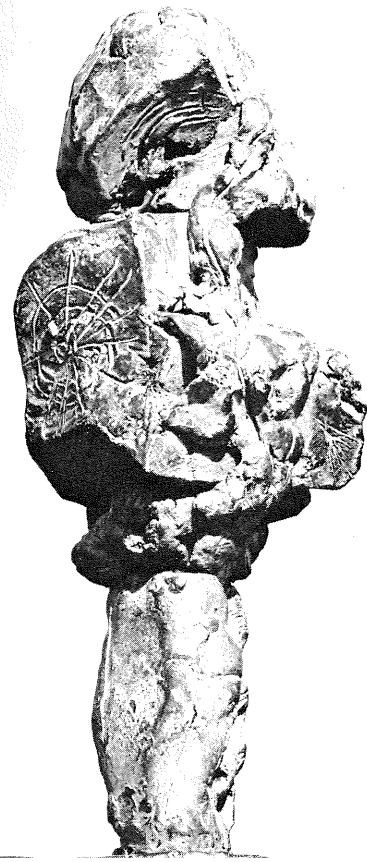

80

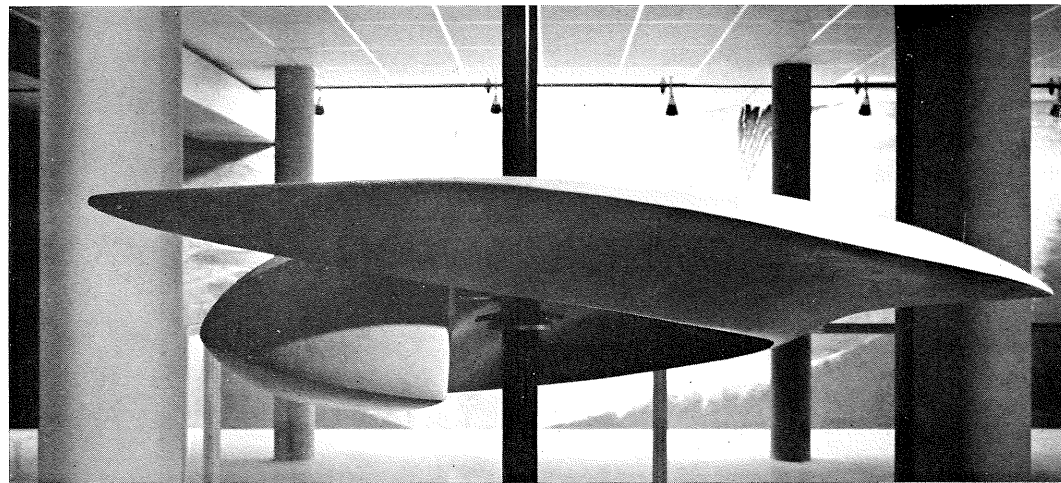

81

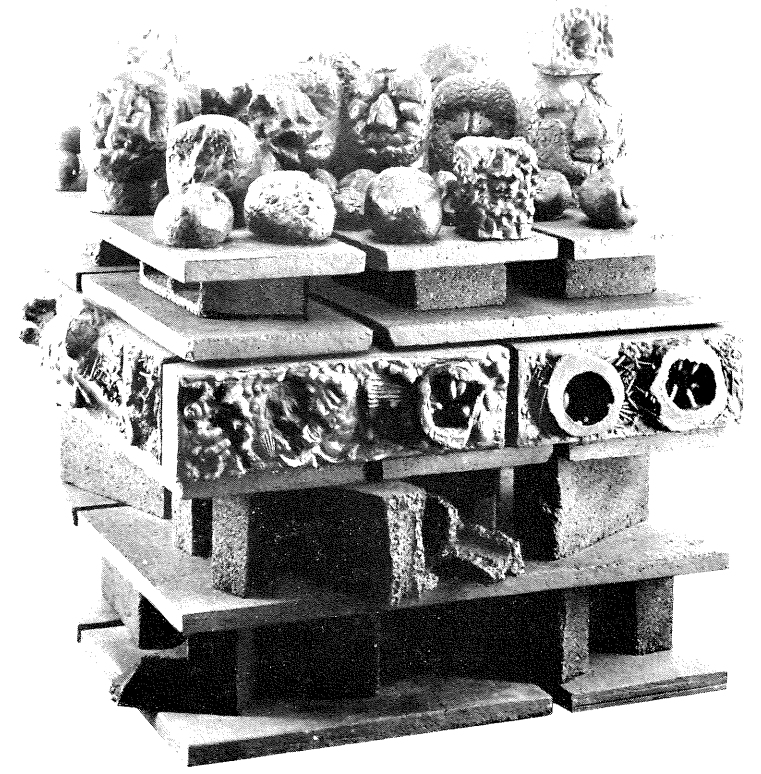

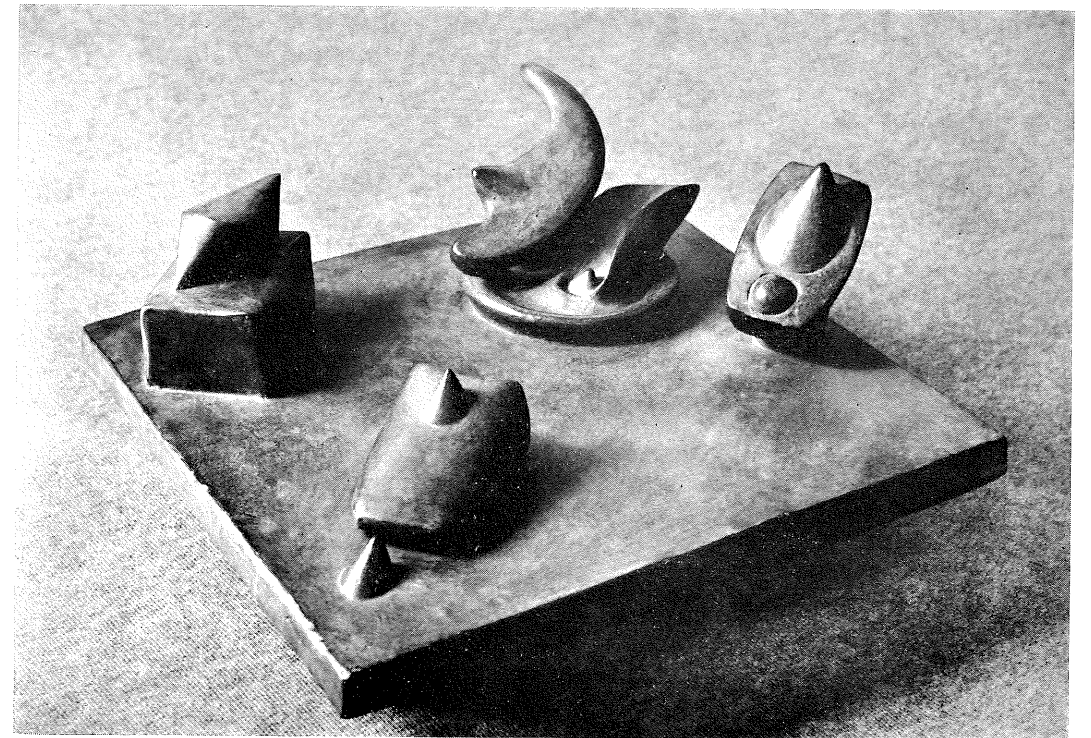
180

84

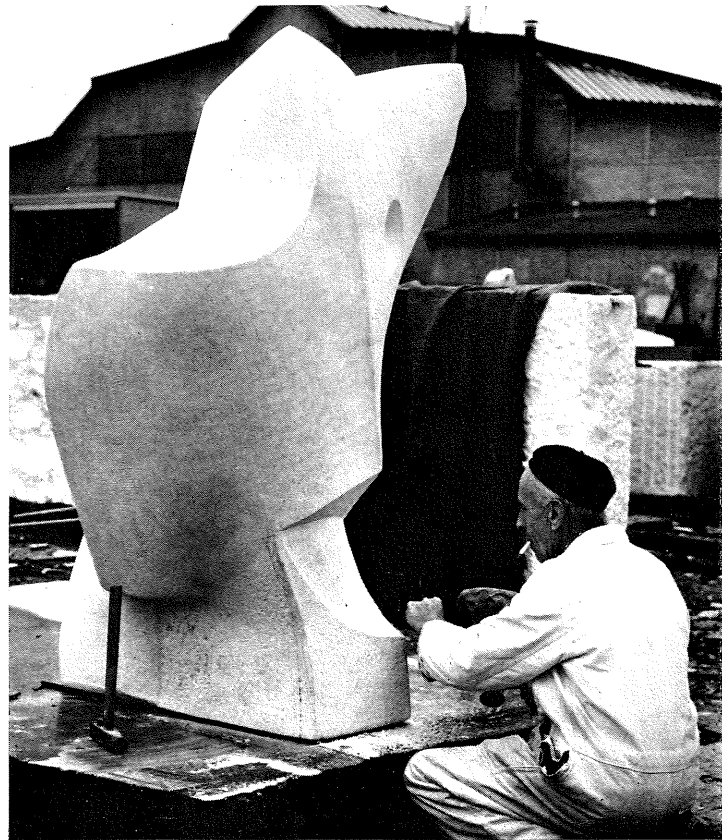
73

85

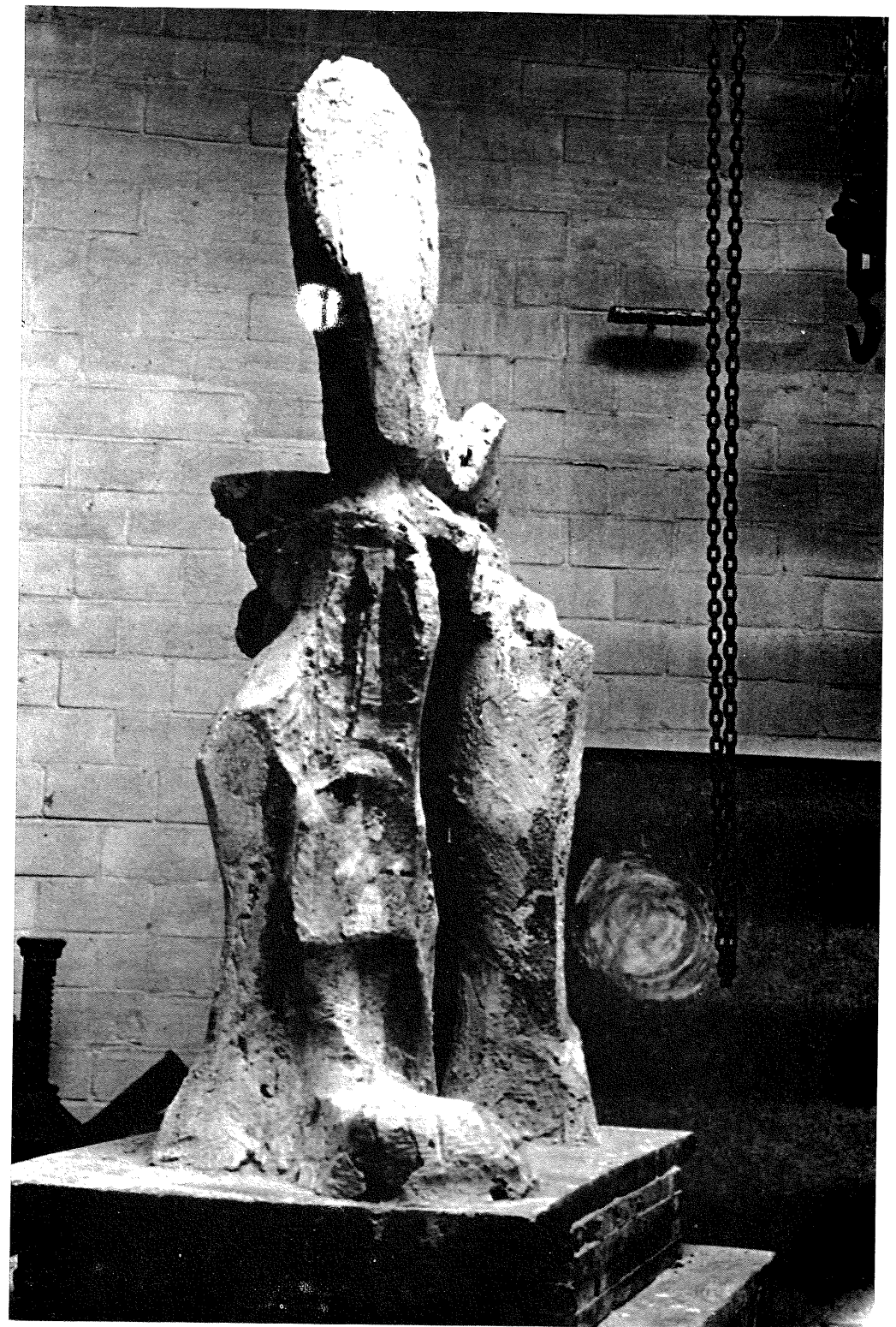
134

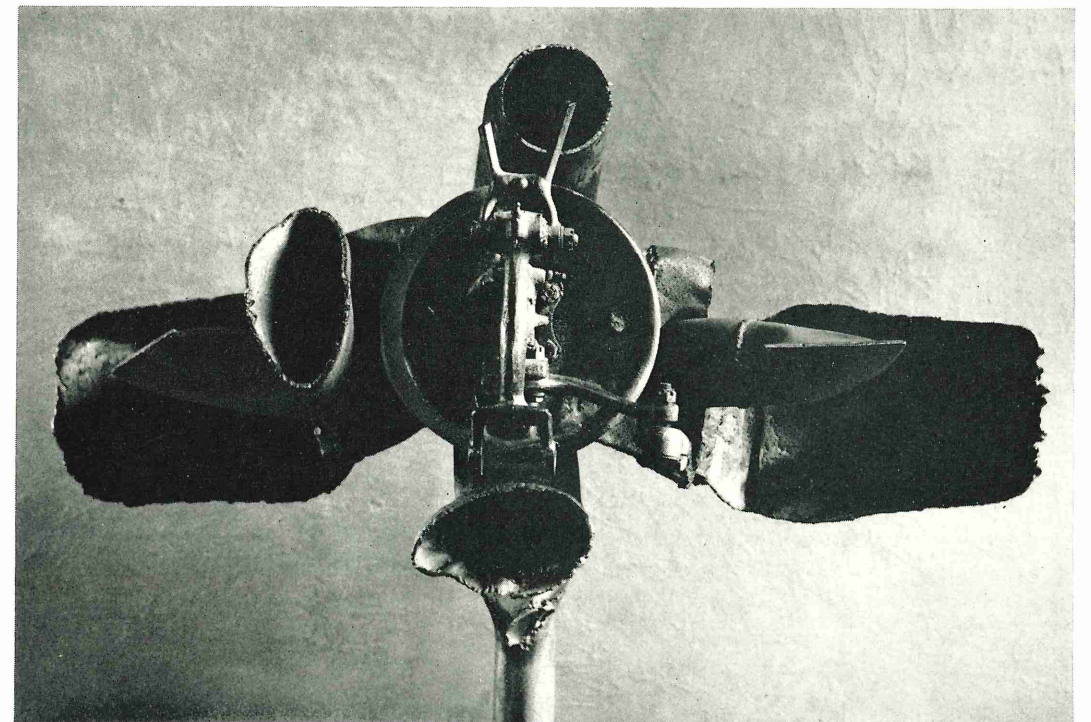
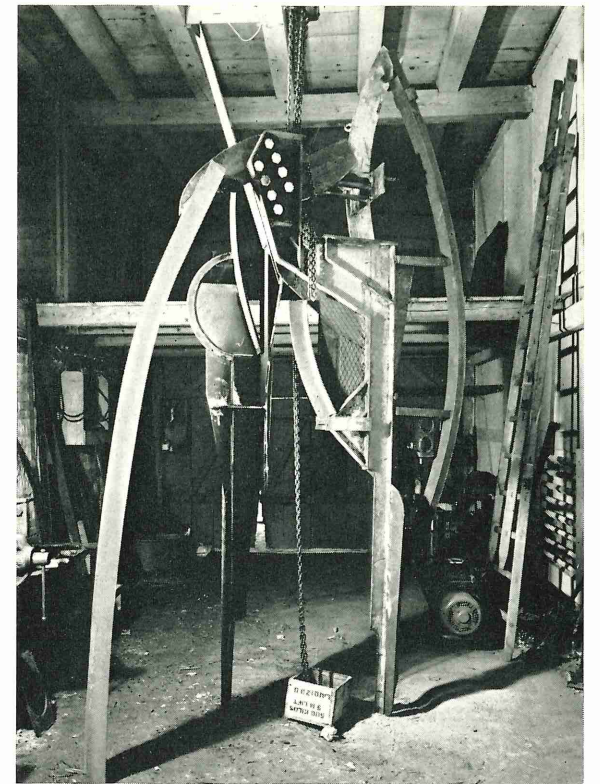
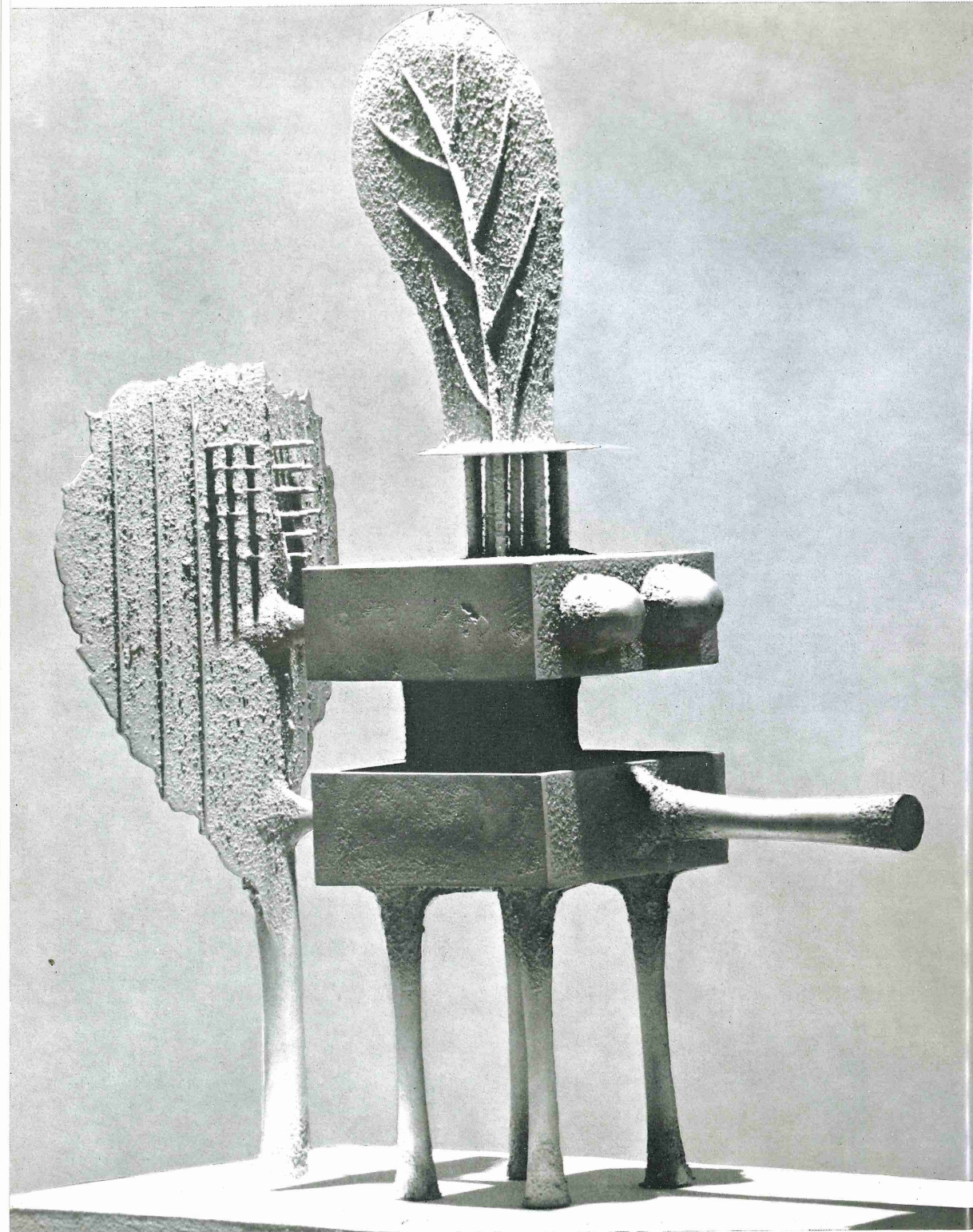
219

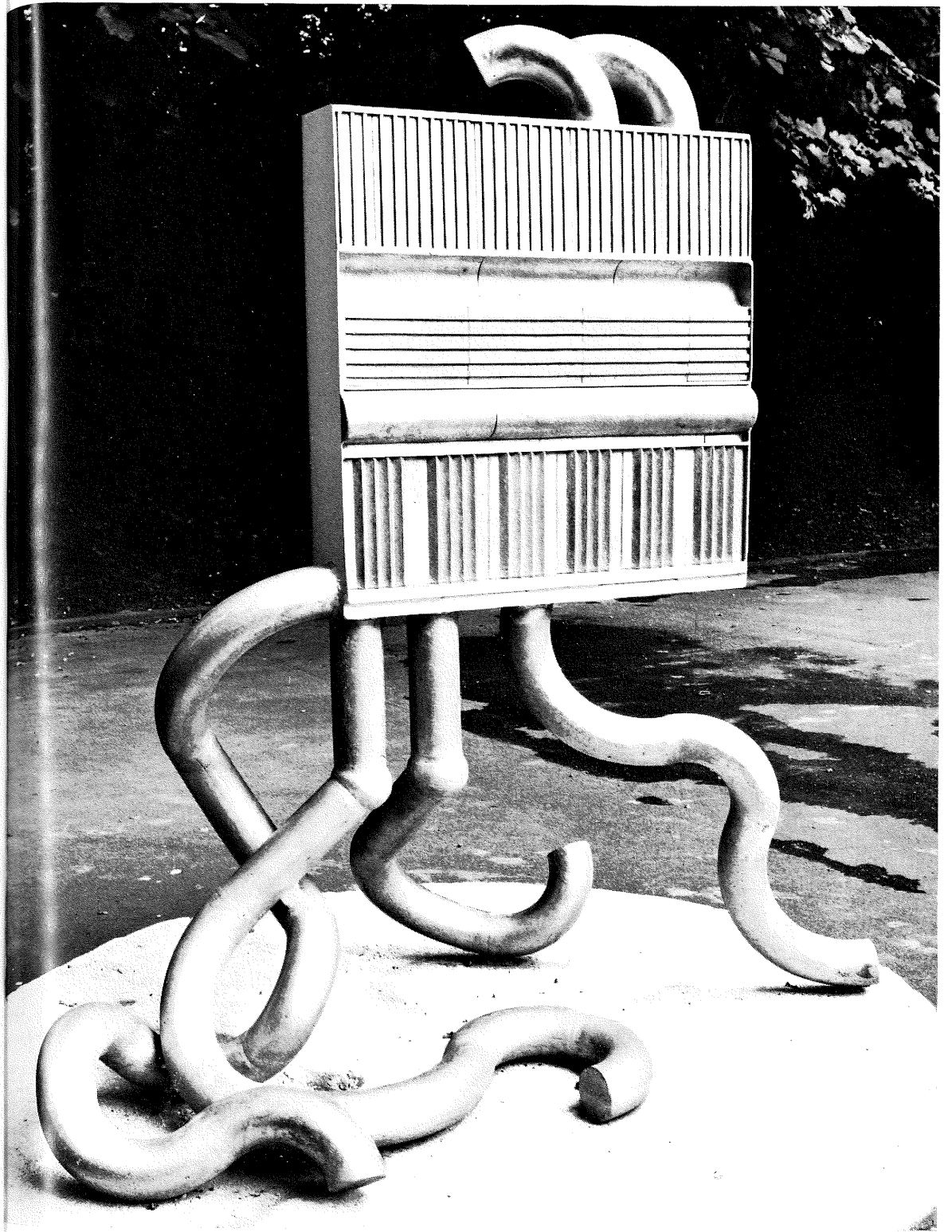
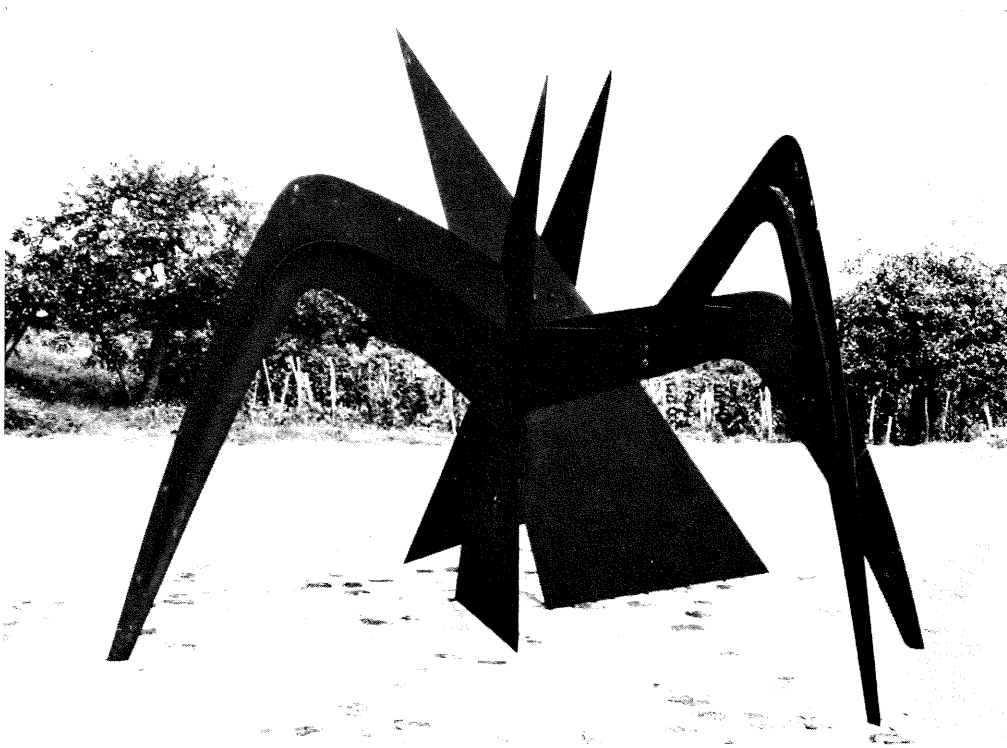
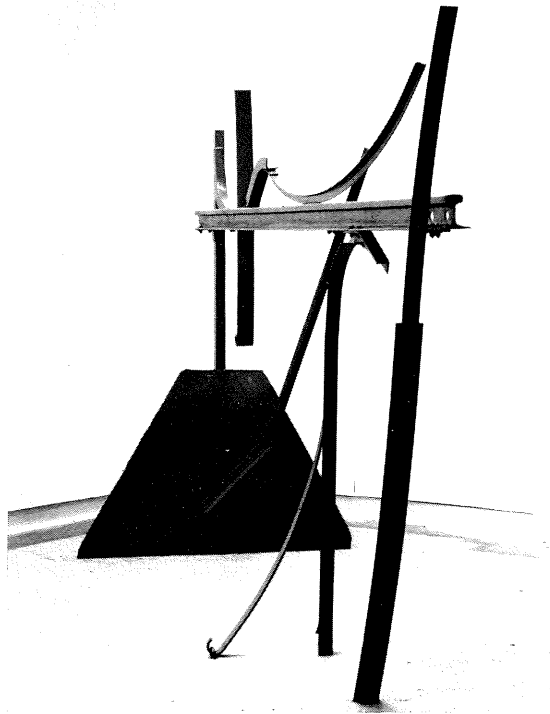
86

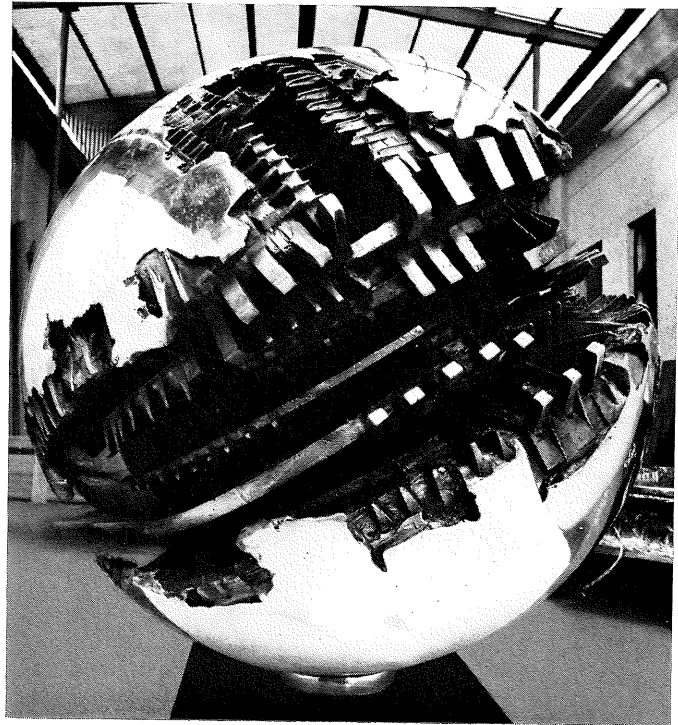
230 >

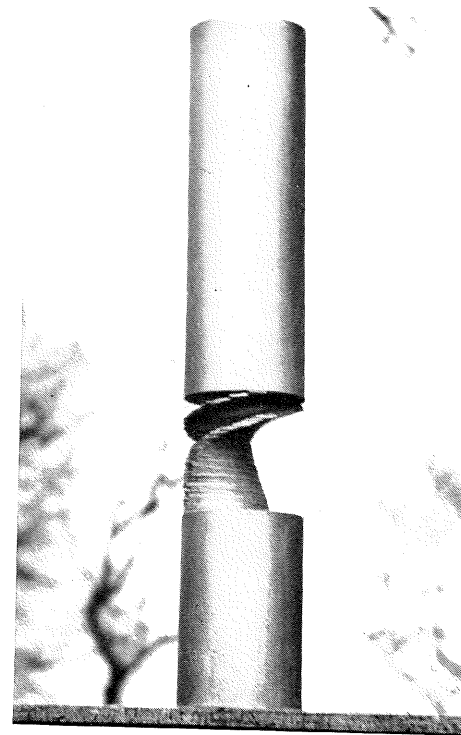
87

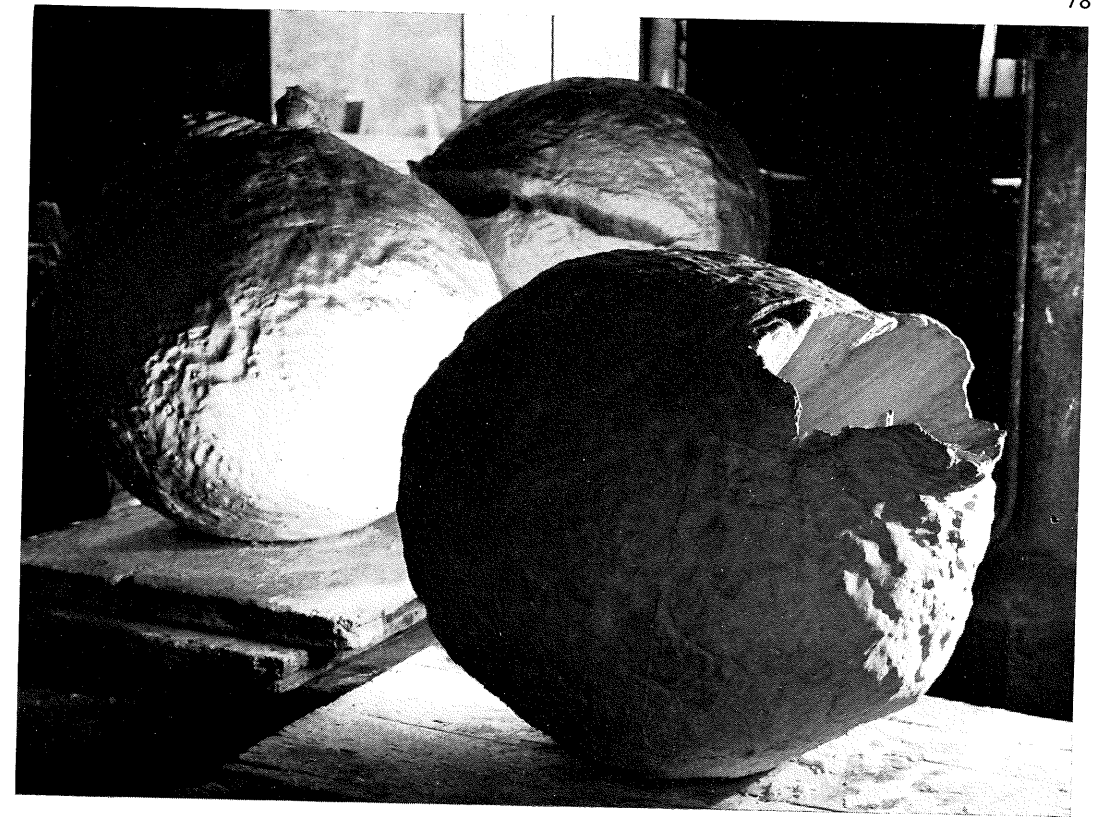

191

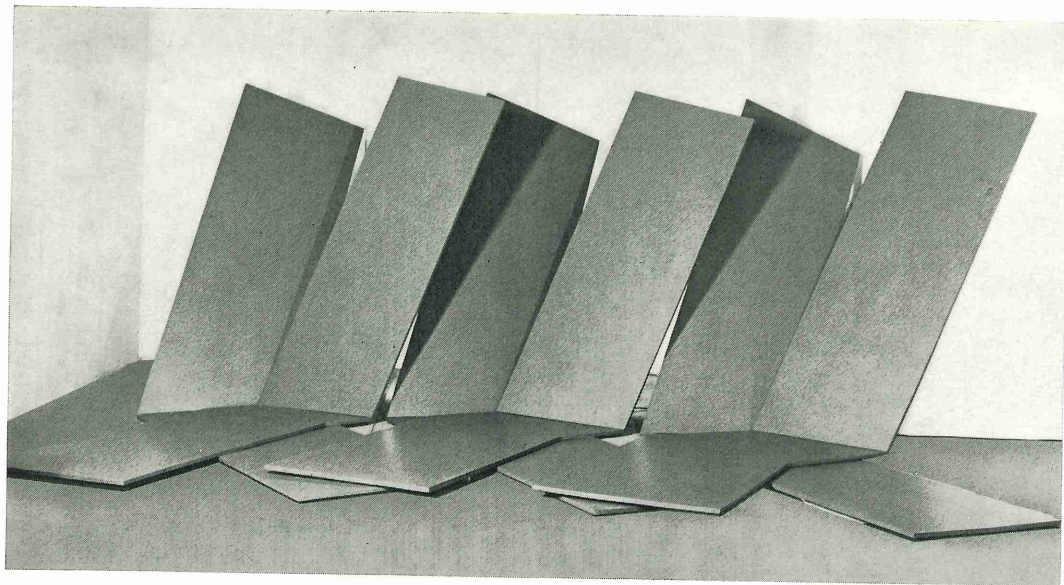
232

92

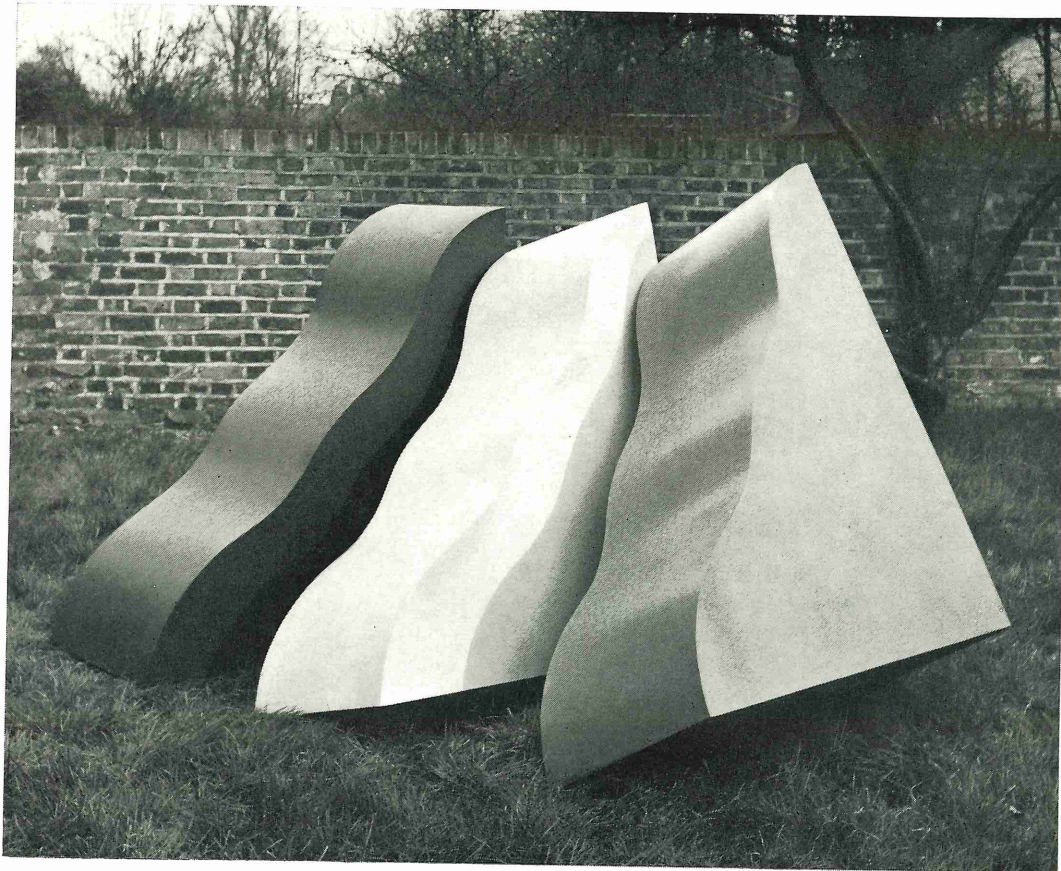
78

93

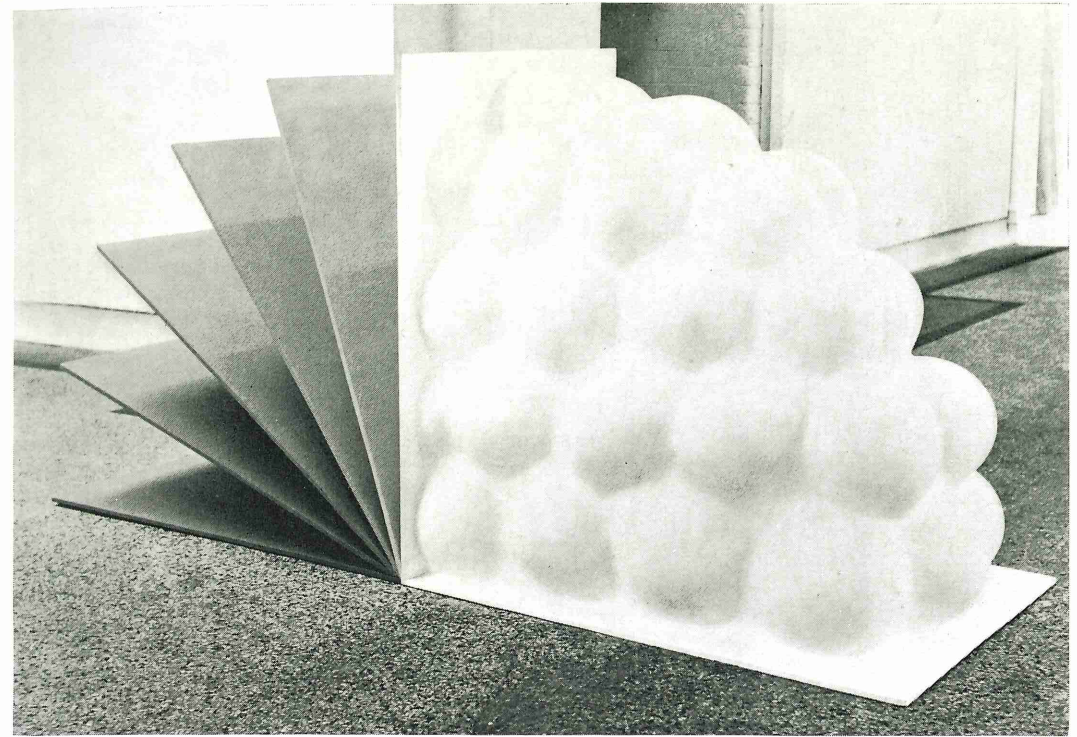

122

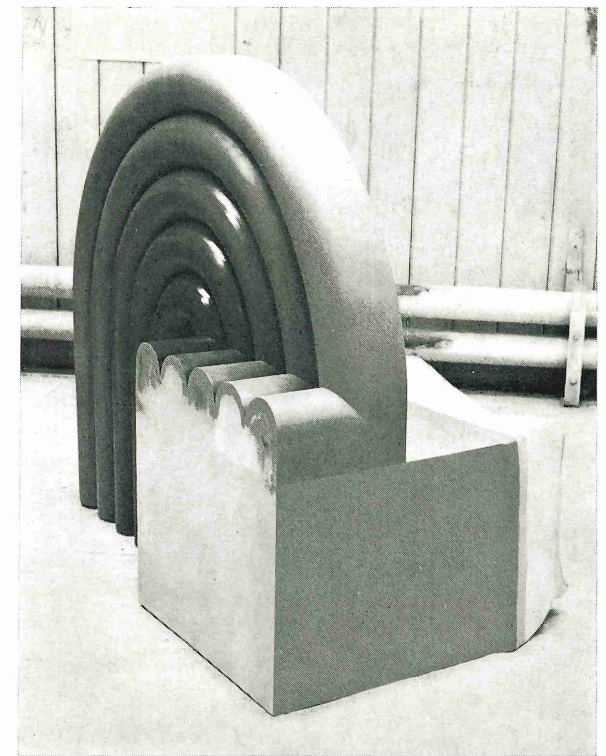
224

94

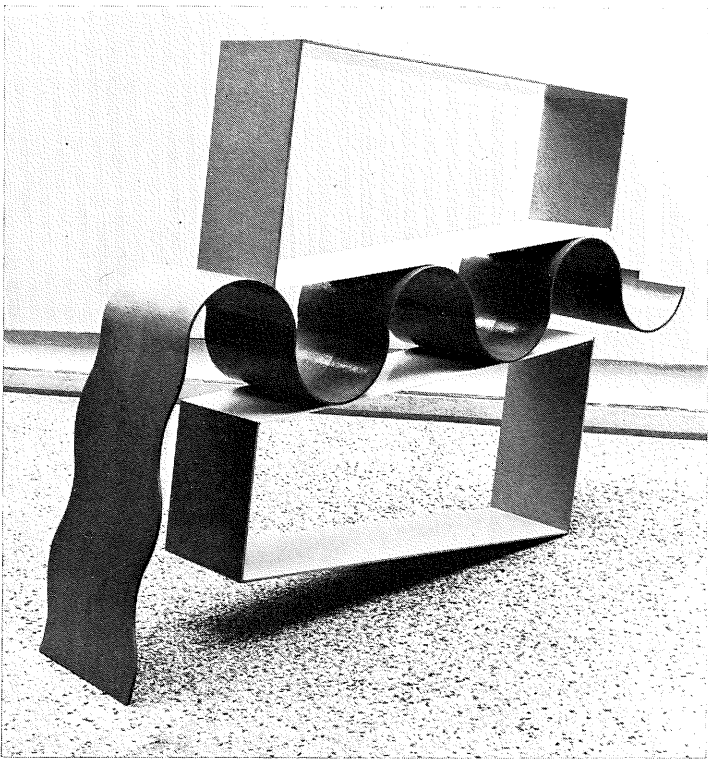
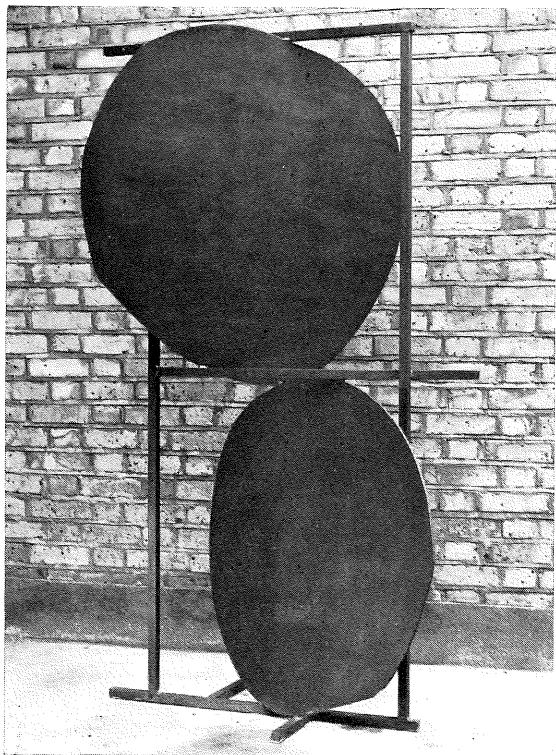

201

257

95

77

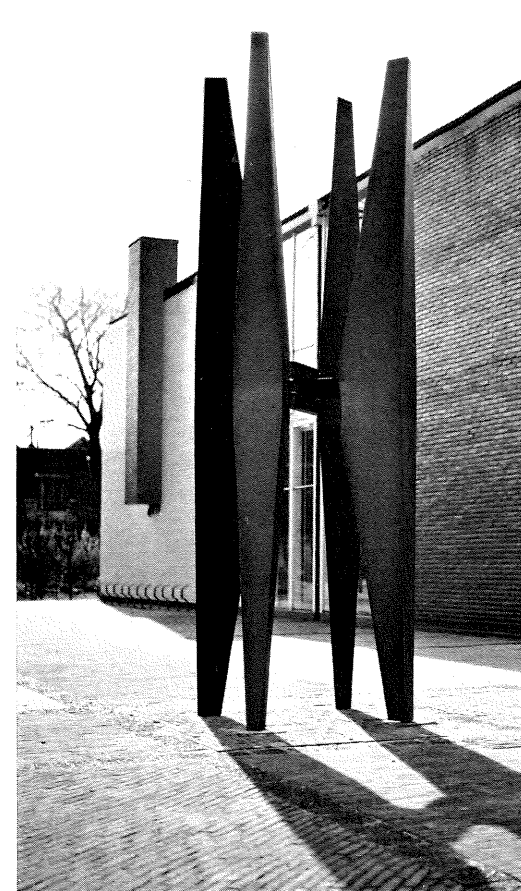
68

98

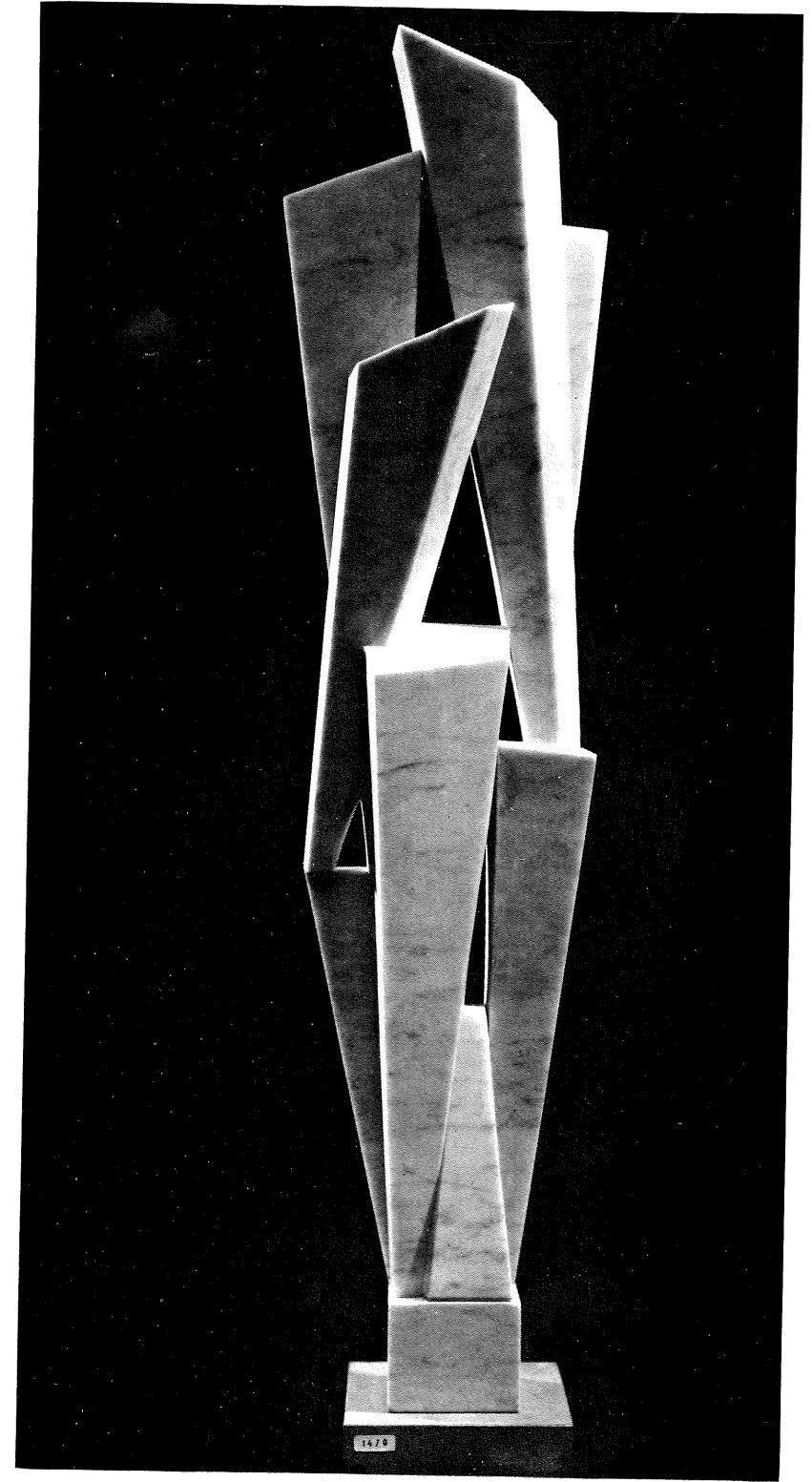
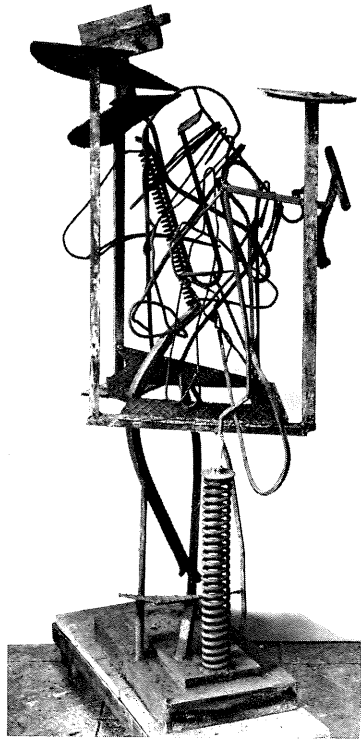
20

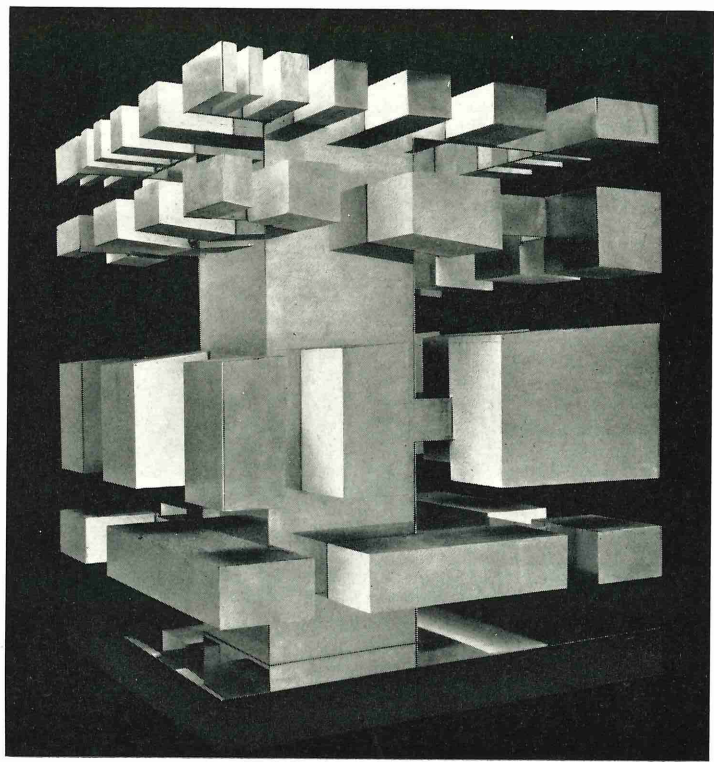
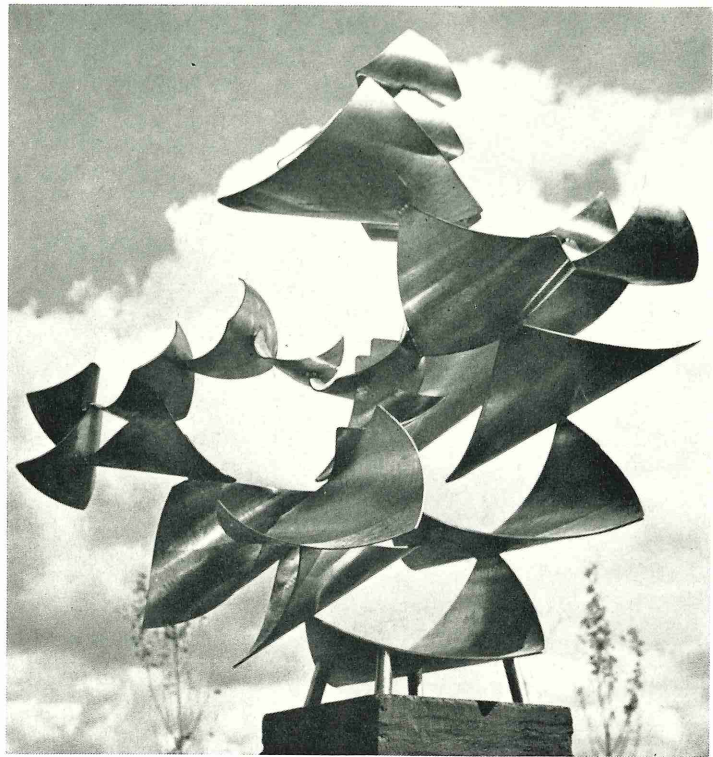

235

99

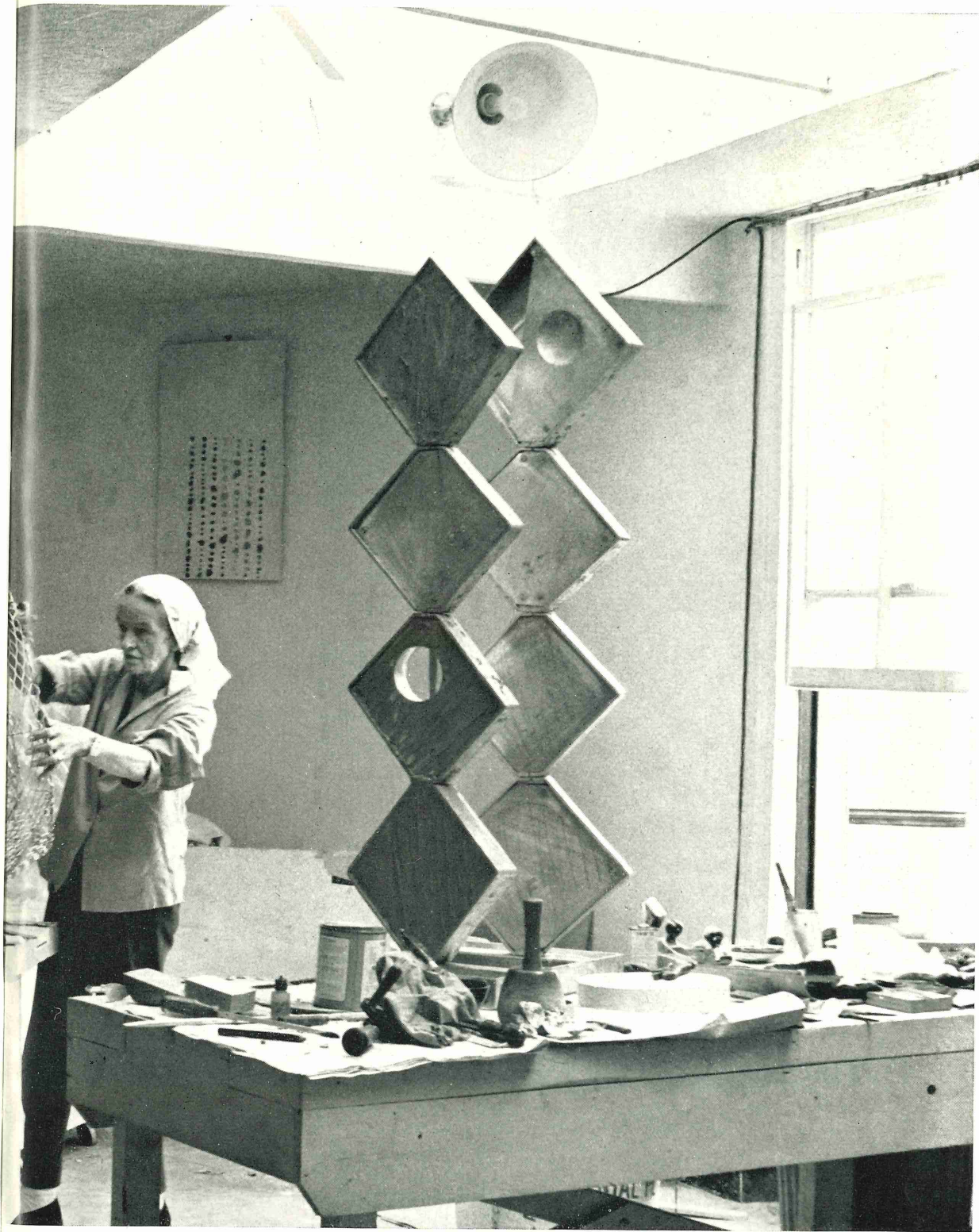

104

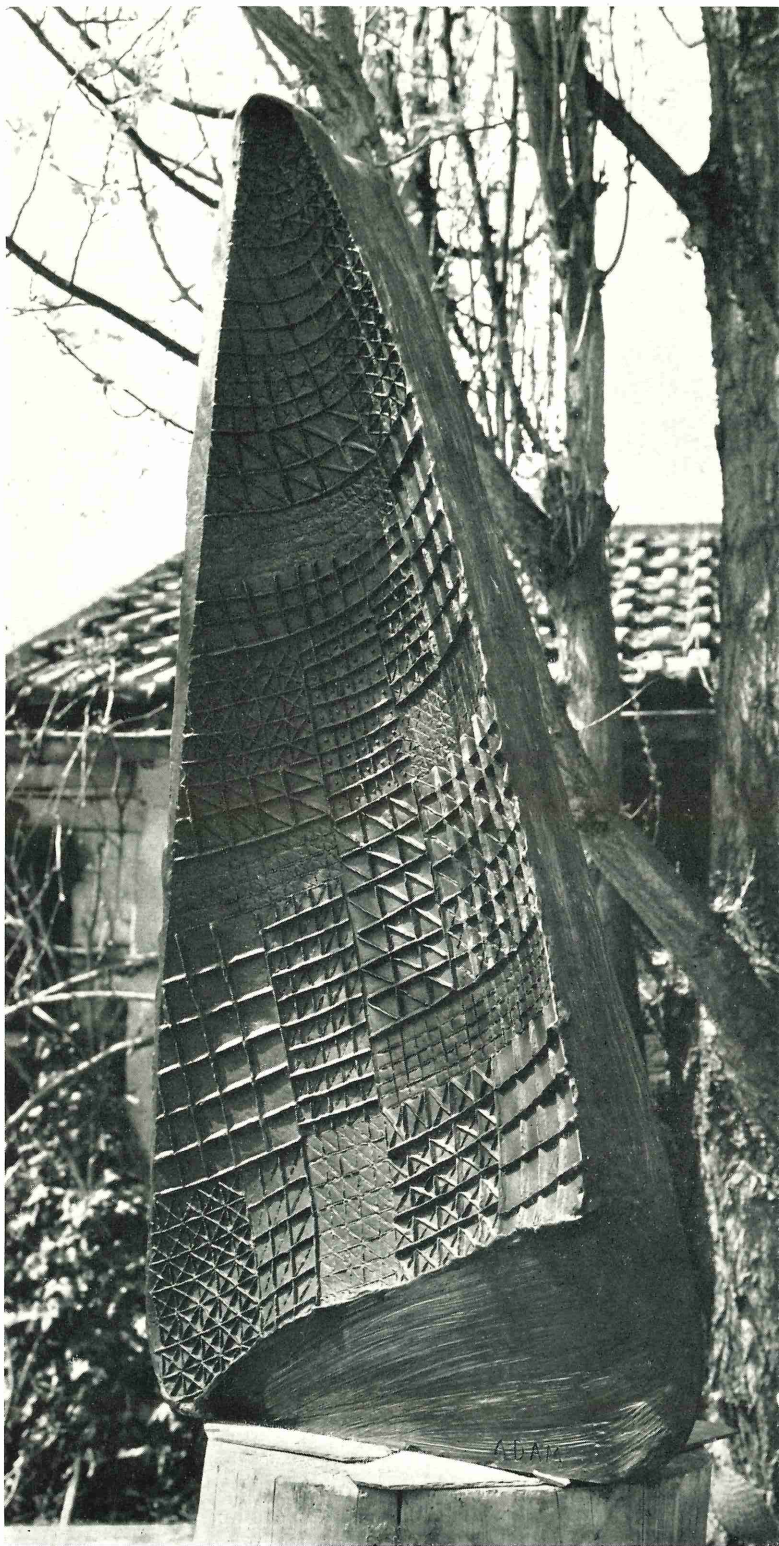
37

85

99 >

105

**Kunstenaars gerangschikt
naar geboortjaar**

Rodin, A	1840-1917
Bourdelle, A	1861-1929
Maillol, A	1861-1944
Brancusi, C	1876-1957
Duchamp-Villon, R	1876-1918
Gonzalez, J	1876-1942
Gargallo, P.	1881-1934
Lehmbruck, W	1881-1919
Picasso, P	1881
Wouters, R	1882-1916
Krop, H	1884
Laurens, H	1885-1954
Belling, R	1886
Pevsner, A	1886-1962
Arp, H	1887-1966
Malfray, C	1887-1940
Csaky, J	1888
Sintenis, R	1888-1965
Zadkine, O	1890
Ernst, M	1891
Gaudier-Brzeska, H	1891-1915
Lipchitz, J	1891
Heil, F	1894
Wenckebach, L	1895-1962
Zweden, J. van	1896
Andriessen, M	1897
Calder, A	1898
Moore, H	1898
Pallandt, Ch. van	1898
Wertheim, J	1898
Carasso, F	1899
Fontana, L	1899
Giacometti, A	1901-1966
Marini, M	1901
Stuyvenberg, P	1901
Wezelaar, H	1901
Hepworth, B	1903
Leeser, T	1903
Adam, H	1904
Noguchi, I	1904
Sondaar, L	1904
Richier, G	1904-1959
Aeschbacher, H	1906
Hajdu, E	1907
Rickey G	1907
Wotruba, F	1907
Bill, M	1908
Lith, H. van	1908

Caprolos, Ch	1909
Mastroianni, U	1910
Reijers, W	1910-1948
Lardera, B	1911
Minguzzi, L	1911
Stahly, Fr	1911
Couzijn, W	1912
Jacobsen, R	1912
Matta	1912
Etienne-Martin	1913
Chadwick, L	1914
Esser, V	1914
Hund, C	1915
Kneulman, C	1915
Meadows, B	1915
Meefout, J	1915
Mooy, J	1915
Perlmutter, P	1915
Armitage, K	1916
Grosman, J	1916
Hoflehner, R	1916
Negri, M	1916
Adams, R	1917
Hont, P. d'	1917
Penalba, A	1918
Cascella, A	1920
Constant	1920
Ipoustéguy, J	1920
Müller, R	1920
Zweerus, H	1920
Beek, M. van	1921
César	1921
Haese, Roël d'	1921
Verhulst, H	1921
Avramidis, J	1922
Brüll, W	1922
Guntenaar, B	1922
Killaars, P	1922
Kricke, N	1922
Turnbull, W	1922
Dodeigne, E	1923
Janzen, H	1923
Pan, M	1923
Slegers, P	1923
Tajiri, Sh	1923
Caro, A	1924
Dalwood, H	1924
Pant, Th. van der	1924

Paolozzi, E	1924
Pieters, I	1925
Veenhuizen, G	1925
Volten, A	1925
Boekenooogen, H	1926
Pomodoro, A	1926
Somaini, Fr	1926
Hettema, A	1927
Pelgrom, K	1927
Vieira, M	1927
Viseux	1927
Gaag, L. van der	1928
Haese, Reinhout d'	1928
Jonk, N	1928
Ris, G	1928
Steinbrenner, H	1928
Visser, C	1928
Wong Lun Hing, J	1928
Ydo, H	1928
Jansma, A	1929-1965
Luginbühl, B	1929
Molendijk, A	1929
Vries, E. de	1929
Zajac, J	1929
Bak, K	1930
Hauser, E	1930
Jutte, J	1930
Spronken, A	1930
Jong, G. de	1932
Laaf, G. de	1932
Lith, N. van	1932
Rogge, C	1932
Vries, L. de	1932
Benazzi, R	1933
Berrocal, M	1933
Carrasco, T	1933
Bolus, M	1934
King, Ph	1934
Hiltmann, J	1935
Tucker, W	1935
Annesley, D	1936
Witkin, I	1936
Hall, D	1937
Scott, T	1937
Varela, A	1937
Munster, J. van	1939
Niermeijer, Th.	1940
Woodham, D	1940
Cordero, R	1942

Lijst van fotografen, voorzover bekend

Sougez	nr 34
Haags Gemeentemuseum	nr 151, 198
Studio Maywald	nr 147
Cliché Agrochi	nr 35
Brompton Studio	nr 14
O. E. Nelson	nr 139
Centraal Museum Utrecht	nr 129
Gemeente Musea Amsterdam	nr 192
Errol Jackson	nr 122, 164, 165, 224
Michael Hertz	nr 105
Göllner	nr 218
J. Souverein	nr 238
Luc Joubert	nr 89, 176
Foto Lux	nr. 214
Cliché des Musées Nationaux	nr 81, 195
Wim Steffen	nr 207
Aschieri	nr 152
Brunno Krupp	nr 94
Wouter van Heusden	nr 95, omslagfoto's
F. Lahaye	nr 121
A. Ooiman	nr 132, 230
H. Kroon	nr 184
Ainslie Ellis	nr 11
Cor van Weele	nr 123
Léni Iselin	nr 180
Galerie Claude Bernard	nr 111
Marc Vaux	nr 73
Scania Vabis	nr 134
Leonardo Bezzola	nr 146
David Farrell	nr 183
Giancolombo	nr 78
Ugo Mulas	nr 191
Ruth Meyer	nr 232
Chevojon	nr 189
Water Reiser	nr 20
Jan Versnel	nr 235
Dagmar Grauel-Korn	nr 132
Pierre Joly, Véra Cardot	nr 1

maquette van het paviljoen

